

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením

**Zpráva o plnění opatření
Národního plánu podpory rovných příležitostí
pro osoby se zdravotním postižením
na období 2021–2025
v roce 2023**

Obsah

1	Úvod	3
2	Shrnutí	4
3	Plnění opatření	6
	Oblast č. 1: Obecné závazky a principy ochrany práv osob se zdravotním postižením	6
	Oblast č. 2: Přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací	30
	Oblast č. 3: Přístupnost informací a služeb veřejné správy.....	45
	Oblast č. 4: Mimořádné události a krizové situace	54
	Oblast č. 5: Nezávislý život.....	57
	Oblast č. 6: Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti	64
	Oblast č. 7: Život v rodině	67
	Oblast č. 8: Vzdělávání a školství	71
	Oblast č. 9: Zdraví a zdravotní péče	81
	Oblast č. 10: Rehabilitace.....	90
	Oblast č. 11: Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	94
	Oblast č. 12: Posuzování zdravotního stavu pro jednotlivé subsystemy sociálního zabezpečení.....	105
	Oblast č. 13: Pečující osoby.....	108
	Oblast č. 14: Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na politickém a veřejném životě .	109
	Oblast č. 15: Přístup ke kulturnímu dědictví, účast na kulturním životě a sportovních aktivitách	118
	Oblast č. 16: Statistické údaje	125
	Oblast č. 17: Koordinace a monitorování plnění Národního plánu.....	125
4	Seznam použitých zkratk	127

1 Úvod

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 (dále jen „Národní plán“) byl vypracován na základě usnesení vlády České republiky ze dne 25. května 2015 č. 385, kterým bylo uloženo tento dokument vypracovat a předložit jej vládě ČR. Vláda ČR tento dokument schválila svým usnesením ze dne 20. července 2020 č. 761. Národní plán je základním strategickým dokumentem, který určuje směřování vládní politiky ČR v oblasti vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Jeho základním cílem je pokračovat v prosazování a podpoře integrace osob se zdravotním postižením a prostřednictvím konkrétních opatření naplňovat jednotlivé články Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „Úmluva“).

Národní plán obsahuje 17 strategických oblastí podpory osob se zdravotním postižením navazujících na vybrané články Úmluvy, jejichž naplňování je pro následující období z hlediska osob se zdravotním postižením nejaktuálnější.

Každá z oblastí Národního plánu obsahuje seznam článků Úmluvy, k jejichž implementaci přispívá, popis aktuálního stavu, výčet cílů, jichž má být v následujícím období dosaženo, soubor termínovaných a průběžných opatření včetně uvedení resortů, které jsou za jejich plnění odpovědné, a indikátory monitorující jejich plnění.

Za plnění jednotlivých opatření jsou zodpovědní gestoři, případně spolugestoři, kterými jsou jednotlivé resorty, do jejichž kompetence daná problematika náleží. Na některých opatřeních se podílí i Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „VVOZP“), organizace osob se zdravotním postižením i další zainteresované subjekty.

Usnesení vlády ČR, kterým byl Národní plán schválen, ukládá jednou ročně, vždy do 30. června, předložit vládě ČR k projednání zprávu o realizaci jednotlivých opatření Národního plánu za uplynulý kalendářní rok.

Pravidla monitorování a vyhodnocování plnění opatření Národního plánu stanovují závazné postupy k podávání hodnotících zpráv pro resorty a další instituce.

Z hodnotících zpráv jednotlivých resortů byla zpracována souhrnná Zpráva o plnění opatření Národního plánu v roce 2023. Jde o třetí hodnocený rok tohoto Národního plánu. Zpráva je členěna podle jednotlivých strategických oblastí Národního plánu. U každého opatření je proveden souhrn plnění od všech odpovědných resortů a institucí.

K informacím resortů a institucí o plnění opatření zaujímá stanovisko sekretariát VVOZP ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR (dále jen „NRZP ČR“).

2 Shrnutí

Ze 128 opatření, která se měla plnit průběžně nebo měla být splněna do 31. prosince 2023, bylo splněno nebo průběžně plněno 102 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 26 opatření.

V roce 2023 byla stejně jako v předchozích obdobích plněna zejména průběžná opatření, u kterých jsou procesy jejich realizace již nastaveny a implementovány. Ostatní opatření vyžadující často systémové změny nebo náročnější způsob realizace plněna nebyla či byla plněna pouze částečně.

V rámci průřezových opatření týkajících se vytváření podmínek pro zapojování osob se zdravotním postižením do procesů veřejné správy a veřejného života se zohledněním specifických potřeb dílčích skupin je důležitým cílem především **přístupnost informací a služeb veřejné správy**. Jednotlivé resorty proto pokračovaly ve zveřejňování základních informací o jejich činnosti ve formě Easy-to-read na svých internetových stránkách tak, aby byly tyto informace dostupné i pro osoby s omezenou schopností porozumění či pro osoby pokročilejšího věku. Některé resorty však tento úkol i přes posun termínu ani nadále splněny nemají.

Problematika zdravotního postižení byla v roce 2023 zohledňována i v řadě nových strategických dokumentů, v gesci MMR byla např. vládou ČR schválena aktualizace Zásad urbánní politiky, které v rámci prioritní oblasti č. 5. kladou důraz na kvalitu a bezbariérovost občanské vybavenosti a dostupnost veřejných služeb a infrastruktury, v prioritní oblasti č. 8 pak na efektivní a udržitelnou městskou mobilitu včetně zajištění bezbariérovosti dopravy a veřejného prostoru.

Oblasti přístupnosti prostředí zahrnující **přístupnost budov, dopravy a pozemních komunikací**, která je jedním ze základních předpokladů samostatného a nezávislého života osob se zdravotním postižením je promítnuta do řady opatření Národního plánu, na základě kterých byla např. resortům stanovena povinnost vypracovat analýzu přístupnosti všech budov v jejich vlastnictví či pronájmu včetně všech přímo řízených organizací. U tohoto úkolu došlo v minulém období k posunutí termínu a v roce 2023 ho již splnily s výjimkou MPSV všechny resorty. Většina ministerstev v roce 2023 splnila i navazující úkol, a to zveřejnit informace o přístupnosti jednotlivých budov na internetových stránkách úřadů. Některé z nich již na základě této analýzy vytvořily i plán zpřístupňování těchto budov, který je posledním ze tří opatření týkajících se tohoto tématu.

V oblasti přístupnosti **volebního práva** byly v roce 2023 v souvislosti s volbou prezidenta Okrskové volební komise instruovány k zásadám hlasování formou instruktážního videopořadu, který vytváří Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Českým statistickým úřadem. Ministerstvo vnitra pro tyto volby zpracovalo Informaci pro voliče o způsobu hlasování a zajistilo převedení tohoto textu do českého znakového jazyka. Tyto informace byly zveřejněny také ve srozumitelné podobě (Easy-to-read).

Další **osvětové a informační aktivity** byly realizovány nebo podporovány řadou ministerstev, a to zejména prostřednictvím dotačních programů (Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo kultury a Úřad vlády ČR). V rámci programů k vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením byl podpořen vznik řady informačních a osvětových materiálů a aktivit zaměřených na širokou veřejnost, podporováno bylo také zajištění organizačně-administrativního servisu, prevence vzniku zdravotního postižení nebo chronického onemocnění či participace.

Justiční akademie realizovala v roce 2023 školení týkající se role soudců v podpoře rodin s dítětem se zdravotním postižením a způsobů zohlednění takové okolnosti v různých typech rodinně právních řízení včetně specifík zacházení s rodiči se zdravotním postižením.

V oblasti osvětových aktivit týkajících se bezpečnosti uskutečnil Hasičský záchranný sbor ČR v roce 2023 celkem 40 akcí s celkovou účastí 1.102 osob s různými typy zdravotního postižení, dle kterého byla uzpůsobena i vzdělávací forma. V průběhu roku 2023 se HZS ČR začal výrazněji věnovat kromě vzdělávání osob se zrakovým nebo sluchovým postižením také přípravě osob s mentálním nebo kombinovaným postižením, aby i tato skupina obyvatel disponovala potřebnými znalostmi a dovednostmi, které jim v případě realizace jejich práva na samostatný a nezávislý život zajistí potřebnou bezpečnost.

S naplňováním práva na nezávislý a samostatný život je spojeno také právo na **přiměřené sociální zabezpečení** a poskytování pomoci a podpory zvláště zranitelným skupinám obyvatel. Ačkoliv se v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí nedaří dlouhodobě realizovat řadu důležitých opatření, realizovalo MPSV v roce 2023 řadu důležitých aktivit zaměřených na zlepšení sociální ochrany a kvality života osob se zdravotním postižením. Zahájilo např. realizaci projektu Koordinace sociální

ochrany v praxi - Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR, v rámci kterého je poskytována i metodická podpora obcím, které realizují sociální práci v samostatné působnosti, či poskytlo 6 047 příspěvků na zvláštní pomůcku v celkové výši 913 547 580 Kč.

Dále se této cílové skupině věnují v oblasti **zaměstnávání** speciální poradci Úřadu práce ČR, kteří v roce 2023 poskytli individuální poradenství 29 572 klientů se zdravotním postižením a zabezpečili 1 224 skupinových poradenských akcí, kterých se zúčastnilo 7 650 klientů.

V roce 2023 byla zahájena také realizace projektu Podpora plánování rozvoje integrované zdravotní a sociální péče, jehož cílem je vytvořit doporučený postup pro tvorbu krajských zdravotně sociálních plánů, který bude pilotován ve čtyřech vybraných krajích a následně doporučen k implementaci ve všech krajích České republiky.

Oblast **zdraví a zdravotní péče** je další důležitou kapitolou Národního plánu. Ministerstvo zdravotnictví klade dlouhodobě důraz na zajištění kvalitní a přístupné péče pro všechny pacienty. V roce 2023 byl zahájen projekt Návrh systému komplexní sdílené zdravotně-sociální péče o pacienty se vzácnými onemocněními, který je zaměřen na tvorbu obecných standardů pro systém péče o pacienty s těmito onemocněními. Plánovaná realizace projektu je od 1. července 2023 do 30. června 2026.

MZ také ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydalo Metodiku poskytování dietní stravy v rámci školního stravování sloužící jako pomůcka pro zvládání požadavků na dietní stravování s ohledem na zabránění diskriminace dětí se zdravotním postižením v rámci poskytovaného školního stravování.

V oblasti **školství a vzdělávání** plní MŠMT dále zejména úkoly průběžného charakteru týkající se zajištění rovného přístupu ke vzdělávání v obecné rovině. V roce 2023 např. vláda ČR schválila Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023-2027, jehož průřezové opatření je věnováno tématu rovnosti příležitostí ve vzdělávání. MŠMT tak pokračuje v zavádění změn podporujících individualizaci ve vzdělávání prostřednictvím revize rámcových vzdělávacích programů, které umožní diferenciovat výuku dle potřeb žáků, a zajištěním vzdělávání učitelů. Národní pedagogický institut ČR se v roce 2023 zaměřil na vzdělávání pedagogů a inkluzivní pojetí práce s pestrou třídou, ve které jsou zapojeni i žáci s různými druhy znevýhodnění, a související metodické dokumenty zveřejnil na internetových stránkách.

V oblasti **kultury** bylo v roce 2023 navázáno na proces odstraňování bariér v kulturních objektech a zpřístupňování kulturních aktivit, kterým se Ministerstvo kultury dlouhodobě a systematicky zabývá, a to především v oblasti digitalizace. Národní muzeum, které provozuje portál s digitalizovaným obsahem eSbírky, zpřístupnilo ke konci roku 2023 téměř 237 000 předmětů z 200 institucí a na jeho internetových stránkách byl zveřejněn i text o činnosti muzea v souladu s metodikou Easy-to-read. Moravská galerie v Brně organizovala na míru potřebám osob se zrakovým postižením pravidelné programy v souvislosti s unikátní haptickou sbírkou uměleckých děl pro nevidomé.

Zpřístupňována je kromě muzeí a expozic i celá řada dalších kulturních aktivit. Kino Ponrepo, provozované Národním filmovým archivem, např. do programu zařadilo tzv. relaxované projekce s volným režimem určené pro diváky s mentálním postižením, autismem či epilepsií.

3 Plnění opatření

Oblast č. 1: Obecné závazky a principy ochrany práv osob se zdravotním postižením

Tato oblast je zaměřena na zákaz diskriminace a zásadu rovného zacházení. Zákaz diskriminace se vztahuje na všechny oblasti života a je vyjádřen závazkem přijmout legislativní, administrativní a další opatření, která zohlední ochranu a podporu lidských práv osob se zdravotním postižením ve všech veřejných politikách a programech na celostátní i regionální úrovni.

Za účelem naplňování obecných zásad Úmluvy je nezbytné zvyšovat povědomí a informovanost společnosti o situaci osob se zdravotním postižením, zajistit respektování jejich práv a důstojnosti a napomáhat v boji proti stereotypům a předsudkům ve všech oblastech života.

Důležitým předpokladem pro naplňování zmíněných zásad je i zajišťování přístupnosti prostředí. Je nezbytné přijmout přiměřená opatření, která zajistí potřebné úpravy, napomohou odstraňování stávajících bariér a nevytváření bariér nových. Odpovídající úpravy by měly být prováděny ve všech oblastech, na základě principu univerzálního designu.

Pro kvalitu života osob se zdravotním postižením a jejich integraci je také důležité, jakým způsobem jsou společností vnímány a akceptovány. Povědomí o tématu zdravotního postižení je vhodné zvyšovat prostřednictvím vzdělávání, pořádáním osvětových akcí a zveřejňováním příkladů dobré praxe.

Je nezbytné neopomínat ani osvětu a informovanost těchto osob o jejich právech, o možnostech vzdělávání, pracovního uplatnění či o vhodných dostupných službách, ale i o tom, jak předcházet a bránit se možnému násilí a zneužívání.

1.1 Cíl: V rámci státní správy dodržovat princip rovnosti a nediskriminace osob se zdravotním postižením.

Opatření 1.1.1 Dbát, aby žádné opatření státní správy nemělo za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením, dodržovat princip komplexního plánování (univerzální design) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: Žádné opatření nemá za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MD:

Při realizaci projektů (materiálů) a opatření z nich vyplývajících je vždy kladen důraz zejména na pocit bezpečí a na dostupnost s ohledem na specifika osob se zvláštními potřebami, jako jsou např. senioři či osoby se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Ministerstvo financí a jeho přímo řízené organizace při tvorbě a přijetí opatření vždy vyhodnocují jejich dopad ve snaze zamezit možné přímé či nepřímé diskriminaci osob z hlediska zdravotního postižení. Uplatňování opatření a principů zavádějící rovnost osob zdravotně postižených na pracovišti je součástí personální politiky Ministerstva financí. Úřad naplňuje politiku nediskriminace v souladu

s platnou legislativou. Přímo v interních aktech řízení týkajících se fyzických osob je zakotven článek o povinnosti rovného zacházení se všemi zaměstnanci a zaměstnankyněmi.

Každý zaměstnanec je rovněž povinen se řídit Etickým kodexem Ministerstva financí. Kodex zakotvuje povinnost vykonávat svoji práci s nejvyšší mírou slušnosti, porozumění a ochoty a bez jakýchkoli předsudků, v souladu se zásadou rovných příležitostí bez ohledu na zdravotní postižení, barvu pleti, pohlaví, národnost, náboženství, etnickou příslušnost nebo jiné charakteristiky. Nepřipouští diskriminaci či obtěžování.

V roce 2023 byly dodržovány principy univerzálního designu tak, aby navrhovaná řešení odpovídala potřebám osob se zdravotním postižením. Principy univerzálního designu byly uplatňovány v rámci přijímání organizačních, technických i legislativních řešení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

Žádná z aktivit příspěvkových organizací Ministerstva kultury nemá za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením.

Příklady opatření:

Kino Ponrepo, provozované Národním filmovým archivem, se v rámci spolupráce s festivalem Jeden svět dlouhodobě snaží zlepšovat přístupnost kina pro veřejnost se zdravotním znevýhodněním. Do programu kina Ponrepo byly zařazeny tzv. relaxované projekce určené pro diváky s mentálním postižením, autismem či epilepsií. Na těchto projekcích jsou filmy pouštěny ve snížené zvukové hladině a po celou dobu je v sále mírně rozsvíceno. Diváci relaxovaných projekcí nejsou zatěžováni žádnými upoutávkami a trailery. Navíc se diváci mohou během projekce pohybovat nebo hlasitě projevovat.

Česká filharmonie zohlednila toto hledisko při návrhu nového navigačního systému.

Národní knihovna ČR (NK ČR) při poskytování služeb zdravotně postiženým dodržuje principy, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením. NK pravidelně aktualizuje stránky pro služby zdravotně znevýhodněným: <https://www.nkp.cz/sluzby/chci-sluzbu/sluzby-pro-zdravotne-nevyhodnene?searchterm=znev>

<https://www.nkp.cz/titulni-strana/prohlaseni-o-pristupnosti?searchterm=p%C5%99%C3%ADstupno>

NK ČR pravidelně pořádá exkurze pro zdravotně znevýhodněné: <https://www.nkp.cz/aktuality/novinky-titulni-strana/prohlidky-pohyb?searchterm=znev>

Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana (KTN) je instituce specializující se výhradně na potřeby zrakově postižených. Ti mohou mít rovněž sluchový handicap. Základní informace o činnosti a službách jsou umístěny ve výlohách sídla v ulici Ve Smečkách 15, v Krakovské 23, na www.ktn.cz a podle příslušné metodiky na <https://www.ktn.cz/otevrena-kultura>. Dokumenty nutné k registraci jsou zde rovněž i ve zvukové podobě. Z výše uvedeného důvodu je výpůjční protokol KTN situován do snadno dostupného přízemního prostoru, opatřeného zvukovou signalizací a možností navigace.

Koncepce sbírkotvorné činnosti Husitského muzea v Táboře 2016–2025 obsahuje závazky digitalizace sbírkových předmětů. Obecným cílem nové Střednědobé koncepce rozvoje muzea v letech 2024–2029 je vytvářet návštěvnický atraktivní muzeum otevřené současně specifickým cílovým skupinám, včetně osob se zdravotním postižením. V rámci dokumentace sbírky je zajišťována digitalizace sbírkových předmětů vhodnými formami, čímž je sbírka připravena na zpřístupnění na dálku. Na základě stávající vnitřní směrnice a nové koncepce digitalizace jsou stanoveny a také aktivně plněny principy digitální dokumentace sbírkových předmětů a jejich digitálního, resp. dálkového elektronického zpřístupnění, jak ve smyslu zpřístupnění badatelského (elektronické báze katalogů on-line, virtuální knihovna), tak populárního (virtuální expozice, multimediální publikace).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

MMR podporuje nestátní neziskové organizace při realizaci projektů a aktivit zaměřených na prosazování rovnosti a nediskriminace osob se zdravotním postižením. Na úseku bytové politiky se uplatňuje princip celoživotního bydlení v přirozeném prostředí jedince. Na úseku cestovního ruchu se zohledňují potřeby osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Přístupnost staveb se stala integrální součástí požadavků na výstavbu. Sekce veřejného investování, výstavby a sociálního začleňování spolupracuje se zmocněnkyní vlády pro lidská práva. Konkrétní podrobnosti obsahují vyjádření k plnění dalších příslušných opatření.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

V resortu Ministerstvo obrany není přípustná žádná forma diskriminace, tudíž ani diskriminace osob se zdravotním postižením. Diskriminace v jakékoliv podobě je považována za sociálně nežádoucí jev. V tomto smyslu je připravován i lektorský sbor primární prevence rizikového chování. Konkrétně se jedná o přednášky v rámci prevence rizikového chování tematicky zaměřené na rizikové chování v pracovních vztazích, v mezilidských vztazích, či na příčiny rizikového chování. Rovný přístup ke všem zaměstnancům v pracovním i služebním poměru je důsledně průřezově uplatňován. To platí jak při přijímání zaměstnanců do pracovního/služebního poměru, tak při řešení personálních opatření. Dodržování zákazu diskriminace z hlediska zdravotního postižení, věku, pohlaví a dalších je naprostou samozřejmostí. Pro personál resortu MO je zpracován a průběžně distribuován bulletin „Žádnou šanci diskriminaci, šikaně, obtěžování“, a to včetně kontaktů, na které se mohou v případě nevhodného přístupu obracet. Pro případ akutní pomoci je zřízena „Vojenská linka psychologické pomoci“.

Ochranu lidských práv v působnosti resortu MO zabezpečuje Hlavní inspektor ochrany lidských práv (ombudsman). Již od roku 2013 provozuje ombudsman anonymní schránku ombudsman@army.cz. Státní zaměstnanci a zaměstnankyně mohou za tímto účelem využívat také anonymní schránku prosetfovatelMO@army.cz. V rámci Armády České republiky je tato oblast také sledována právními poradci, příslušníky komisí primární prevence rizikového chování, příp. vrchními praporčíky, kaplany.

Ministerstvo obrany u staveb důležitých pro obranu státu, které slouží nebo mají sloužit k zajišťování obrany státu a jsou zřizovány Ministerstvem obrany nebo právníkem osobou jím zřízenou nebo založenou a u staveb sloužících k plnění úkolů Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost plní úkol především zajištěním bezbariérového přístupu do objektů.

U staveb provedených v roce 2023 byly v souvislosti s technicko-koordinačními opatřeními provedeny tyto úpravy:

- 1) Ve Vojenské nemocnici Olomouc byla provedena rekonstrukce lůžkových oddělení, včetně ambulantních provozů. Součástí rekonstrukce bylo doplnění bezbariérových vstupů v objektu, výstavba výtahu zpřístupnila suterén hlavní budovy pro imobilní osoby. Dále byly zrekonstruovány hygienická zázemí a bezbariérové WC pro návštěvníky nemocnice. Celkově došlo v rámci rekonstrukce ke zjednodušení komunikačních cest v rámci jednotlivých oddělení. Rekonstruována byla také okrasná zahrada, kdy došlo ke zpřístupnění klidové zóny pro imobilní osoby pomocí nájezdových ramp. Rovněž byly upraveny komunikační cesty na odděleních pro imobilní osoby formou instalace automatických dveří s pohybovými čidly.
- 2) V Ústřední vojenské nemocnici Praha byl nově vybudován bezbariérový přístup do zrekonstruovaného prostoru Laboratoří OHKT v pavilonu E 10 zhotovením betonové rampy. V rámci rekonstrukce prostorů pro umístění přístroje PET/CT včetně nezbytného zázemí v pavilonu CH2 bylo nově vybudováno pro imobilní osoby WC s bezbariérovým přístupem a vybavením.
- 3) V rámci právě probíhající rekonstrukce administrativní budovy Ústavu leteckého zdravotnictví Praha (tzv. „domečku“) se rozšiřuje bezbariérový přístup do celého zařízení včetně přednáškového sálu. Dochází také k vybudování nového bezbariérového sociálního zařízení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Při vypisování výběrových řízení (zadávání inzerce na volné pracovní pozice) se řídíme antidiskriminačním zákonem č. 198/2009 Sb. Výběrová řízení jsou koncipována, tak, aby nikoho nezvýhodňovala. Posuzujeme uchazeče dle odbornosti, nepodporujeme přímou či nepřímou diskriminaci, naopak podporujeme dostupnost zaměstnání a setrvání v něm. Preferujeme univerzální přístupnost (univerzální design). Obdobně útvary MPO postupují i v případě zadávání veřejných zakázek.

Rovněž podporujeme veškerá opatření, která jsou nezbytná pro výkon práce jak zdravotně postižených osob, tak při péči našich zaměstnanců o zdravotně postižené rodinné příslušníky:

- Sladění osobního a rodinného života se státní službou, využití klouzavé pracovní doby, výkon práce z jiného místa (týká se i zaměstnanců, kteří mají pečovatelské povinnosti o rodinné příslušníky);
- Možnost práce na zkrácené úvazky;
- Vzdělávání podporující zaměstnatelnost, přizpůsobivost, osobní rozvoj zaměstnanců (s dostupností k informovanosti o aktivním občanství osob se zdravotním postižením).

U operačních programů: v souladu s Výzvou nesmí při realizaci projektu docházet k porušování práv daných Listinou základních práv EU a Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Pro oznámení podezření na porušování uvedených práv zřizuje Řídící orgán Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK) informační e-mail: porusovaniprav@mpo.cz.

Projekty v rámci OP TAK jsou povinny dodržovat následující horizontální principy:

- Udržitelný rozvoj,
- Rovné příležitosti a nediskriminace,
- Rovné příležitosti mužů a žen.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Ministerstvo práce a sociálních věcí, jakož i jemu podřízené resortní organizace s celorepublikovou působností, tj. Česká správa sociálního zabezpečení a Úřad práce ČR, se při přijímání organizačních, legislativních i nelegislativních opatření, a při plánování stavebních úprav, investic a rozsáhlejších oprav administrativních budov snaží v co nejvyšší míře uplatňovat princip komplexního plánování a univerzálního designu.

V rámci legislativního procesu je plnění tohoto úkolu zajištěno okruhem připomínkových míst, která se vyjadřují ke všem návrhům právních předpisů v působnosti MPSV.

V rámci provádění sociálního pojištění při přijímání organizačních a případných technických opatření, která se týkají osob se zdravotním postižením (dále jen „osoby se ZP“), postupuje ČSSZ důsledně v intencích platné právní úpravy, to znamená tak, že u všech pojištěnců aplikuje zcela rovnoprávný přístup, dbá, aby žádné opatření nemělo za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se ZP, zohledňuje jejich případné specifické potřeby.

Organizační i legislativní opatření lékařské posudkové služby (LPS) ČSSZ byla vždy takového charakteru, aby vyhovovala i osobám se ZP. Konkrétně se jednalo např. o organizaci výpomocí se zpracováním posudků napříč celou republikou tak, aby žádosti osob se ZP byly vyřízeny v co možná nejkratší lhůtě a při dostatečné zdravotnické dokumentace bez nutné přítomnosti klienta, aby nebyl zbytečně zatěžován. Mezi další opatření, účinná od 1. 1. 2023, patřilo např. zavedení koncentrace podkladů, kdy jsou klienti jasně a prokazatelně informováni o tom, do kdy mohou ještě po podání žádosti předkládat další z jejich pohledu významné podklady. Za účelem zkrácení délky posudkového řízení byli od uvedeného data zavedeni do struktury LPS odborní nelékařští zdravotničtí pracovníci s taxativně vymezenou zdravotnickou odborností a kompetencemi posuzovat ve vyjmenovaných případech zdravotní stav žadatelů o dávky podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Pokračovala opatření přijatá za účelem minimalizace zátěže osob se ZP v souvislosti s efektivním stanovováním lhůt kontrolních lékařských prohlídek a doby platnosti posudku LPS. Za účelem zefektivnění činnosti a zkrácení lhůt bylo aktualizováno několik metodických pokynů LPS.

Profesní dotazník byl rozšířen o položky, v rámci nichž mají osoby se ZP možnost vyjádřit se ke svému zdravotnímu stavu a obtížím, které je z jejich pohledu nejvíce limitují.

Od 1. 7. 2023 začala LPS ČSSZ posuzovat zdravotní stav cizinců s dočasnou ochranou podle zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

ČSSZ dodržuje univerzální design dle vzoru MPSV či Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (UZSVM) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala osobám se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSp:

Ministerstvo spravedlnosti důsledně předchází jakémukoliv jednání, které by znevýhodňovalo osoby se zdravotním postižením. Při obsazování volných služebních a pracovních míst jsou zajištěny rovné podmínky pro ženy i muže bez ohledu na zdravotní postižení, neboť hlavními kritérii jsou jejich odborné znalosti a kvalifikace. Proto každé oznámení o vyhlášení VŘ na služební místo obsahuje formulaci: „Služební úřad s ohledem na profesní a kvalifikační předpoklady podporuje přímé zaměstnávání osob se zdravotním postižením.“ V rámci pracovního uplatnění v MSp lze požádat o úpravu pracovní doby nebo zkrácení úvazku. Standardně je zde zavedena pružná pracovní doba a po domluvě s představeným či nadřízeným lze využívat home office. Všechny uvedené možnosti byly osobami se zdravotním postižením v uplynulém roce 2023 využívány. Zároveň vůči nim nedocházelo k diskriminačnímu jednání a byla pro ně uplatňována jednotná pravidla ve všech oblastech, které se týkaly jejich zaměstnávání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Při přijímání všech opatření státní správy je dodržován princip komplexního plánování (univerzální design) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením. Při přijímání legislativních předpisů je postupováno v souladu s hodnocením dopadů regulace, v nichž se hodnotí dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů. Jsou přijímány a upravovány legislativní předpisy za účelem zvýšení rovnosti osob se zdravotním postižením při vzdělávání.

V oblasti regionálního školství je cílem podpořit spravedlivé a rovné šance a přístup ke kvalitnímu vzdělání všech dětí, žáků a studentů vyšších odborných škol, včetně dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při vytváření opatření a strategickém plánování v oblasti vysokých škol je brán ohled na všechny skupiny obyvatel, přičemž cílem je naopak zvyšovat dostupnost vzdělání všem bez rozdílu. Tento princip se projevuje i ve Strategickém záměru MŠMT pro oblast vysokých škol, který byl navíc skrze [Plán realizace Strategického záměru pro rok 2024](#) doplněn o téma rozvoje wellbeingu, které dále napomáhá rozvoji rovného přístupu ke vzdělávání a zlepšování podmínek pro studující i zaměstnance a zaměstnankyně vysokých škol.

V roce 2023 byly v Operačním programu Jan Amos Komenský vyhlášeny dvě výzvy zaměřené na akční plánování v území – tvorbu a implementaci místních akčních plánů vzdělávání a implementaci dlouhodobých záměrů krajů. Obě výzvy podporují aktivity zaměřené na rovné šance a přístup ke kvalitnímu vzdělání všech dětí, žáků a studentů, včetně dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra obecně dbá na to, aby žádné opatření státní správy, z něj vzešlé, nemělo za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením a aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením.

Při přijímání organizačních, technických a legislativních řešení byly tedy i v roce 2023 dodržovány principy komplexního plánování, tak aby navrhovaná řešení vyhovovala také osobám se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V zákonu č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, je stanoveno dodržování principu komplexního plánování ve vztahu k osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Zákon ošetřuje problematiku pacientů se smyslovým postižením nebo s těžkými komunikačními problémy.

Na MZ působí Pracovní skupina pro bezpečí pacientů a kvalitu zdravotní péče. V rámci tvorby systémových opatření Ministerstva zdravotnictví v oblasti kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb je dodržováno pravidlo plošné implementace, tzn., že zohledňuje všechny pacienty včetně pacientů s jakoukoli disabilitou.

Při tvorbě všech materiálů legislativní povahy jsou povinně vyhodnocovány jejich potenciální sociální dopady, včetně dopadů na osoby se zdravotním postižením jakožto specifickou sociální skupinou obyvatel, a to v souladu s Obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace (RIA). V rámci připomínkových řízení jsou oslovovány relevantní subjekty v rámci resortu i mimo něj (včetně organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením), které se mohou k jednotlivým opatřením, cílům, předpisům apod. vyjadřovat.

V rámci odboru zdravotní péče MZ vznikl speciální tým zaměřený na zlepšování ochrany a uplatňování práv pacientů, vč. pacientů se zdravotním postižením, při poskytování zdravotních služeb.

Na Ministerstvu zdravotnictví ČR probíhá od roku 2017 proces nastavení pravidel, mechanismů a podmínek, které určují, jak se patientské organizace mohou účastnit tvorby a implementace zdravotní politiky. Za tímto účelem vzniklo na Ministerstvu zdravotnictví samostatné oddělení podpory práv pacientů (OPP), které iniciovalo vznik Patientské rady jako stálého poradního orgánu ministra zdravotnictví a které průběžně zajišťuje participaci patientských organizací na procesech zdravotní politiky a vytváří podmínky pro tuto participaci (vzdělávání, informování, financování).

Konkrétními opatřeními, kterými lze prokázat respektování principu komplexního plánování jsou například aktivity Státního zdravotního ústavu. SZÚ se podílí na naplňování Implementačního plánu Národního akčního plánu pro Alzheimerovu nemoc a obdobná onemocnění (NAPAN) pro rok 2020 – 2030. Konkrétně se jedná o Strategický cíl 4 Povědomí o demenci a její prevence. V roce 2023 byl zpracován a předložen návrh Primární prevence k Národnímu akčnímu plánu, který by měl být součástí Doporučených postupů pro Alzheimerovu nemoc a obdobná onemocnění (zatím v jednání).

Návrh uvedené Primární prevence nevykazuje známky přímé ani nepřímé diskriminace osob se zdravotním postižením. Navrhovaná opatření vyhovují osobám se zdravotním postižením.

Intervenční aktivity SZÚ v rámci primární prevence infekčních a neinfekčních onemocnění a podpory zdravého životního stylu jsou realizovány tak, aby vyhovovaly i osobám se zdravotním postižením a tyto osoby nediskriminovaly. Interaktivní programy jsou realizovány ve spolupráci s organizacemi, které sdružují zdravotně postižené osoby, např. Česká unie neslyšících, Brněnská unie neslyšících, Moravská kavárna neslyšících, Tyfloservis, se školami se žáky se zdravotním postižením a se speciálními školami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZe:

Trvalé úsilí respektovat potřeby a uplatňovat princip tolerance u osob se zdravotním postižením plyne nejen ze zákoníku práce a zákona o státní službě, ale je doplněno interními akty Ministerstva zemědělství, jako je např. Etický kodex zaměstnanců Ministerstva zemědělství, který přímo zdůrazňuje etické hodnoty, nediskriminaci odlišných sociálních skupin, toleranci k jinakosti pohlaví, podporování rovných příležitostí všech zaměstnanců a zkvalitňování vzájemné spolupráce. Etický kodex je závaznou normou chování všech zaměstnanců resortu zemědělství.

Ministerstvo zemědělství při výkonu svých činností klade značný důraz na zásady uvedené v Etickém kodexu a citovaných právních předpisech.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

MZV dbá na to, aby interní předpisy a rozhodnutí ministra nebo státního tajemníka byly v souladu s obecně závaznými právními předpisy, a to včetně oblasti diskriminace osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Při přijímání opatření je dodržován princip komplexního plánování (univerzální design) s ohledem na osoby se zdravotním postižením. Tvorba legislativních předpisů a strategických materiálů je v souladu s hodnocením dopadů regulace, jejichž součástí je hodnocení dopadů ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů. V rámci vyhlášených veřejných zakázek je dodržován princip komplexního plánování (univerzální design) tak, aby řešení vyhovovalo i osobám se zdravotním postižením. Ministerstvo životního prostředí vždy dodržuje principy univerzálního designu při stavebních úpravách budov, komunikací i prostranství. Řada těchto prvků byla v minulosti již vybudována, včetně bezbariérového přístupu, označení výtahů Braillovým písmem, vybudování samostatného hygienického zázemí pro tělesně postižené osoby situovaného v přízemí budovy a v posledním období výměny plošiny pro vozíčkáře spojující jednotlivé mimoúrovňové části budovy za modernější a bezpečnější. Budova ministerstva je vybavena signalizací pro neslyšící osoby a bezpečnostními informačními značkami, které určují směr úniku ve snadno srozumitelné formě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ ÚV:

V rámci přípravy jednotlivých materiálů postupuje ÚV v souladu s principem komplexního plánování tak, aby žádné opatření nemělo za následek přímou či nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením. Dbá se na to, aby navrhovaná řešení vyhovovala potřebám osob se zdravotním postižením.

Oddělení veřejných zakázek při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele dbá na důsledné dodržování zásady sociálně odpovědného zadávání, pokud je to vzhledem k povaze a smyslu zakázky vhodné. Úřad vlády příležitostně využívá institutu vyhrazené veřejné zakázky, kterou je veřejná zakázka vyhrazena pouze pro dodavatele splňující zadávací podmínku, že zaměstnávají více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců a se kterými Úřad práce uzavřel písemnou dohodu o jejich uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce.

Při plánování renovací, rekonstrukcí a jiných prací na budovách Úřadu vlády jsou zohledňovány principy řešení tak, aby vyhovovala i osobám se zdravotním postižením. V současné době probíhají práce na redesignu webu vlada.gov.cz, ke kterému je přizván také odborník na přístupnost internetových stránek a aplikací.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.1.2 Při tvorbě strategických materiálů zohledňovat dopady na osoby se zdravotním postižením a jejich případné specifické požadavky.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: Při tvorbě strategických materiálů jsou zohledňovány i dopady na osoby se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MD:

V rámci přípravy strategických materiálů resortu dopravy je zohledňována problematika osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Ministerstvo financí a jeho přímo řízené organizace vždy vyhodnocují při tvorbě a přijetí strategických materiálů jejich dopad na osoby se zdravotním postižením, a to i s ohledem na další diskriminační kritéria. Tato kritéria jsou maximálně zohledněna rovněž při tvorbě a schvalování nových strategických záměrů, které jsou spojeny s digitalizací a elektronizací a se zjednodušením plnění daňových povinností všem daňovým klientům. Ministerstvo financí například každoročně vyhodnocuje plnění strategického dokumentu „Strategie vlastnické politiky státu“, a o výsledcích plnění informuje vládu ČR. Materiál zahrnuje i oblast diverzity, kdy strategické obchodní společnosti s vlastnickým podílem státu jsou povinné průběžně přijímat opatření na podporu diverzity (zastoupení dle zdravotního postižení, pohlaví, věku, sexuální orientace, atd.), tj. např. v oblasti zastoupení osob v orgánech společností, výběrových řízení, rozmanitosti pracovních kolektivů a vytváření vhodných pracovních podmínek pro sladování pracovního a soukromého života zaměstnanců.

Osoby zdravotně postižené často čelí různým diskriminacím (šikana, sexuální násilí) díky svému handicapu. Ministerstvo jako hlavní zprostředkovatel Fondů EHP a Norska i v roce 2023 pokračovalo v podpoře projektů, které mohou zlepšit životní podmínky i osob se zdravotním postižením. Například díky financování z Fondů EHP a Norska se v roce 2024 otevře v Praze první centrum pro oběti sexuálního násilí s názvem „PORT“, které bude nabízet široké spektrum podpůrných služeb pod jednou střechou (krizová pomoc, sociální poradenství, krizový pokoj, individuální a skupinové terapie, atd.). Zásadním principem všech služeb PORTu je citlivý přístup ke všem obětem, respektování jejich individuálních potřeb a tempa.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

V souvislosti s novelou zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v roce 2023 probíhaly diskuze se zástupci Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých České republiky a také s Vládním výborem pro osoby se zdravotním postižením k tématu zpřístupňování audiovizuálních mediálních služeb pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením. Dne 11. října 2023 se uskutečnilo pracovní jednání se zástupci Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, ale i zástupci kanceláře Veřejného ochránce práv, Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením a provozovatelů vysílání. Tématem jednání byly zkušenosti se zpracováním akčních plánů, ale i možné úpravy legislativy. Práce v této oblasti budou dále pokračovat.

Také příspěvkové organizace Ministerstva kultury při tvorbě strategických materiálů zohledňují i dopady na osoby se zdravotním postižením, a to již při jejich zadávání.

Například Národní technické muzeum (NTM) v roce 2023 vstoupilo do spolupráce s Knihovnou a tiskárnou pro nevidomé K. E. Macana a vytvořilo materiály pro osoby s poruchami zraku do nové expozice Tatra 77a. Od zázraku k vraku a zpět, která bude otevřena v březnu 2024 v Centru stavitelského dědictví NTM v Plasích. V rámci expozice např. vznikly popisky a letáčky v Braillově písmu.

Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM) zohlednilo uvedené požadavky při přípravě pětileté Koncepce DKRVO a plánu činnosti na rok 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

V roce 2023 byl v gesci MMR schválen vládou jeden strategický dokument spadající do gesce MMR, a to Zásady urbánní politiky – aktualizace 2023 (usnesení vlády z 11. října 2023 č. 763).

V tomto dokumentu je problematice zdravotně postižených věnována pozornost zejména v prioritní oblasti č. 5, Inkluzivní města, kde je dílčí prioritou mj. Rozvíjení občanské vybavenosti, zvyšování její kvality a bezbariérovosti, a Nabídka veřejných služeb a městské infrastruktury dostupných všem za stejných podmínek bez ohledu na věk, pohlaví, zdravotní stav, etnickou a náboženskou příslušnost nebo sociální status, a v prioritní oblasti č. 8 Efektivní a udržitelná městská mobilita, kde je dílčí prioritou mj. Zajištění bezbariérovosti dopravy a veřejného prostoru pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

Pokud se jedná o přípravu strategických materiálů, které se týkají fyzických osob, je sekce státního tajemníka MO připomínkovým místem. V takovém případě je sledováno rovné zacházení a rovný přístup ke všem osobám ze všech důvodů stanovených antidiskriminačním zákonem, tedy i z důvodu zdravotního postižení.

Do soustavy koncepčních dokumentů rezortu MO nebyl v hodnoceném období zařazen žádný nový koncepční dokument, který by se přímo týkal fyzických osob. V přípravě je Koncepce ochrany lidských práv, u které však zatím neproběhlo rezortní připomínkové řízení.

Dopady na osoby se zdravotním postižením jsou zohledňovány při mezirezortních připomínkových řízeních (při tvorbě zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů) nebo při přípravě vnitřních předpisů Ministerstva obrany.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Útvary MPO, kterých se toto opatření týká, vždy zohledňují při tvorbě strategických materiálů dopady na osoby se zdravotním postižením a jejich případné specifické požadavky. Stejně tak v rámci mezirezortních připomínkových řízení jsou při posuzování legislativních a nelegislativních materiálů hodnoceny dopady regulace na všechny podnikatele, tedy i na podnikající zdravotně postižené osoby.

V roce 2023 zahájilo MPO přípravu novely nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky. Součástí předkládaného materiálu je hodnocení sociálních dopadů a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Dále se jedná o spolupráci MPO při tvorbě strategických materiálů v oblasti rozvoje lidských zdrojů, pracovní právní a služebně právní legislativy, především ve spolupráci se sekci pro státní službu Ministerstva vnitra, a stanoviska k strategickým a legislativním materiálům Ministerstva práce a sociálních věcí. I zde jsou vždy posuzovány dopady na osoby se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Při přijímání legislativních opatření je resortem MPSV postupováno podle Legislativních pravidel vlády a Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA). Spolupráce se zástupci organizací osob se ZP je v rámci legislativního procesu zajištěná mj. též jejich začleněním do okruhu připomínkových míst, která se vyjadřují k návrhům právních předpisů.

V rámci přípravy změn právní úpravy v předpisech upravujících problematiku důchodového a nemocenského pojištění MPSV se vždy uplatňuje princip rovného zacházení se všemi pojištěnci; žádná skupina pojištěnců, tedy ani osoby se ZP, není diskriminována. Důraz je kladen i na zohlednění péče o zdravotně postižené osoby, jak pokud jde o nároky pečujících osob v důchodové oblasti, tak v oblasti nemocenského pojištění.

Při tvorbě strategických materiálů zohledňuje ČSSZ dopady na osoby se ZP, resp. vytváří takové cíle, ze kterých mají přínos jak osoby bez zdravotního postižení, tak osoby se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSp:

MSp v rámci procesu tvorby nových a změn stávajících vnitřních předpisů zodpovědně dbá na jejich posouzení z hlediska dopadů na osoby se zdravotním postižením. Totéž činí při zpracovávání stanovisek k připravovaným právním předpisům nebo v rámci připomínkových řízení k materiálům do vlády. Všechny získané poznatky jsou následně vyhodnocovány a je jim věnována patřičná pozornost. Problematika rovného zacházení s osobami se zdravotním postižením je soustavně rozšiřována také směrem k nově přijatým zaměstnancům.

Konkrétně lze uvést, že v rámci aktualizace „Střednědobé koncepce rozvoje a obnovy materiálně technické základny složek justice resortu Ministerstva spravedlnosti v působnosti Odboru investic a majetku MSp“ pro období 2022–2030, bylo v části č. 7, s názvem „Střednědobý plán rozvoje MTZ justice – programy reprodukce majetku Ministerstva spravedlnosti a regionálních složek justice“ v rámci hlavních cílů programů reprodukce majetku justiční části Ministerstva spravedlnosti uvedeno „zajištění bezbariérových přístupů do budov soudů a SZ“.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy při tvorbě svých strategických a koncepčních materiálů zohledňuje dopady na osoby se zdravotním postižením a jejich specifické potřeby. V roce 2023 Sekce vzdělávání a mládeže otevřeným způsobem připravila a vláda ČR dne 20. 12. 2023 schválila Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023-2027, jehož průřezové opatření je věnováno tématu rovnosti příležitostí ve vzdělávání. Zde je přímo Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 (dále jen „NPPRP“) zmíněn: „Jedním z hlavních cílů NPPRP je poskytovat osobám se zdravotním postižením podporu při vzdělávání, a to na všech stupních vzdělávání. MŠMT již v rámci naplňování opatření Strategie 2030+ zavádí změny podporující individualizaci ve vzdělávání prostřednictvím revize rámcových vzdělávacích programů, které umožní diferenciovat výuku dle potřeb žáků, a zajištěním vzdělávání a mentoringu učitelů. Cílem je vytvořit příležitosti zažít úspěch ve vzdělávání pro všechny žáky bez ohledu na jejich socioekonomické a rodinné zázemí, zdravotní nebo jakékoliv jiné znevýhodnění.“ A dále jsou opatření propsána do dalších částí koncepčního dokumentu, vč. doporučení pro samotný resort, kraje a krajské úřady i samotné školy.

Při vytváření opatření a strategickém plánování v oblasti vysokých škol je brán ohled na všechny skupiny obyvatel, přičemž cílem je naopak zvyšovat dostupnost vzdělání všem bez rozdílu. Tento princip se projevuje i ve Strategickém záměru MŠMT pro oblast vysokých škol, který byl navíc skrze [Plán realizace Strategického záměru pro rok 2024](#) doplněn o téma rozvoje wellbeingu, které dále napomáhá rozvoji rovného přístupu ke vzdělávání a zlepšování podmínek pro studující i zaměstnance a zaměstnankyně vysokých škol. Současně se téma promítá do různých dílčích opatření uvedených v těchto dokumentech, čímž je možné na jejich realizaci čerpat i finanční podporu např. z Programu na podporu strategického řízení vysokých škol, případně dalších programů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra opatření opakovaně plní, jako příklad z praxe lze uvést výstupy v oboru prevence kriminality, kdy je zohledňována potřeba obětí ve strategických materiálech, kterými jsou například Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027, schválené usnesením vlády České republiky č. 276 ze dne 6. dubna 2022, a navazující implementační plán a Národní strategie boje proti obchodování s lidmi na léta 2020 až 2023, jejíž platnost bude prodloužena. Oběti mohou být i OZP. V obou strategických materiálech jsou oběti trestných činů samostatnou kapitolou, na které je pamatováno v rámci plánovaných aktivit. Ve strategii prevence kriminality jsou opatření v rámci specifických cílů zaměřené na:

- podporu a zapojení se do projektů zaměřených na průběžné zvyšování právního povědomí seniorů („Obezřetný senior“, „Senior akademie“)

- zapojení specialistů Policie ČR do šíření dobré praxe a manuálu pomoci obětem domácího násilí do interní firemní kultury a péče o zaměstnance
- zvyšování důvěry Policie ČR při práci s obětí - využívání nové metodiky pro identifikaci obětí (oběť – zvláště zranitelná oběť), v maximální možné míře využívání speciálních výslechových místností (dále jen „SVM“) při práci se zvláště zranitelnou obětí, informovat veřejnost o práci policie s obětí
- pokračování v modernizaci vybudované sítě SVM
- zvýšení podpory a ochrany osob poškozených v přestupkovém řízení
- vytvoření a zpřístupnění videa s poučením oběti podle zákona o obětech trestných činů informovanost obětí včetně tlumočení do znakové řeči a titulků.

Podle strategie boje proti obchodování s lidmi je Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi otevřený i pro potencionální oběti se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Strategické dokumenty týkající se poskytování zdravotních služeb jsou připomínkovány přímo osobami se zdravotním postižením, a to prostřednictvím Pacientské rady ministra zdravotnictví (dále jen „Pacientská rada“). Pacientská rada je poradní orgán ministra, jehož členové jsou zapojeni do vnitřních připomínkových řízení k legislativním a nelegislativním materiálům připravovaným MZ, včetně koncepčních materiálů, jsou členy pracovních skupin a komisí MZ i meziresortních pracovních skupin. Gesčním útvarem Pacientské rady je Oddělení podpory práv pacientů (OPP), jehož agendou je mimo jiné zapojování zástupců pacientů, vč. osob se zdravotním postižením do rozhodovacích a připomínkových procesů na MZ. OPP připravuje Koncepci zapojení pacientů do procesů na MZ, jejíž součástí bude také Metodika konkrétních postupů, jak v rámci vnitřního chodu MZ zapojovat zástupce pacientů do procesů tvorby a implementace zdravotní politiky. Postupujeme dle principu participace, tj. že dopady na osoby se zdravotním postižením nejlépe zhodnotí právě zástupce této konkrétní skupiny osob. Proto tito zástupci mají přístup k připomínkování a dalším procesům.

SZÚ se podílel na tvorbě Implementačního plánu Národního akčního plánu pro Alzheimerovu nemoc a obdobná onemocnění (NAPAN) pro rok 2020 – 2030, ve kterém byly zohledněny i dopady pro osoby se zdravotním postižením.

V roce 2023 byla zahájena realizace projektu „Podpora plánování rozvoje integrované zdravotní a sociální péče“ (CZ.03.02.02/00/22_046/0003791) v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus, spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského sociálního fondu. Nefinančním partnerem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Cílem projektu je vytvořit doporučený postup pro tvorbu krajských zdravotně sociálních plánů, který bude pilotován ve čtyřech vybraných krajích a následně doporučen k implementaci ve všech krajích České republiky. Koncepční skupina projektu je složena mimo další i ze zástupců NRZP, Rady seniorů a Pacientské rady. Předpokládaná doba realizace je 01.08.2023 – 31.07.2026.

V roce 2023 byla započata realizace projektu „Návrh systému komplexní sdílené zdravotně-sociální péče o pacienty se vzácnými onemocněními“ – SYPOVO (CZ.03.02.02/00/22_046/0002450) v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus, spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského sociálního fondu. Projekt je zaměřen na tvorbu obecných standardů pro systém péče o pacienty se vzácnými onemocněními. Ta zahrnuje vysoce specializovanou, specializovanou, všeobecnou a primární zdravotní péči, péči paliativní a sociální. V pracovní skupině projektu je i 5 zástupců pacientských organizací věnujících se vzácným onemocněním. Plánovaná realizace projektu je od 1. července 2023 do 30. června 2026.

Ministerstvo zdravotnictví podpořilo NNO podporující osoby se zdravotním postižením ze svého dotačního programu Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče dvě nové priority, a to v rámci priorit:

1. edukace v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí pro děti, osoby se zdravotním postižením a seniory,
2. koordinace péče pro osoby s chronickým onemocněním, vzácným onemocněním nebo zdravotním postižením v oblasti zajištění služeb dlouhodobé péče ve smyslu komplexní podpory v oblasti zdravotní a sociální péče prostřednictvím případového vedení, podpory činnosti zdravotně-sociálních pracovníků a podpory informovanosti osob s chronickým

onemocněním, vzácným onemocněním, osob se zdravotním postižených a jejich laických pečujících

3. zlepšení kvality života lidí s neurodegenerativním onemocněním,
4. podporu advokační činnosti pro osoby se zdravotním postižením a chronickým či jiným vážným onemocněním.

Při Národním centru ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů vznikla nová pracovní skupina se zaměřením na oblast podpory neformálních pečujících, kde mají své zástupce nejen MZ a MPSV, ale i některé pověřené patientské organizace. Pracovní skupina pracuje v současné době na podpoře vyšší jistoty pečujících v oblasti informovanosti o možnostech sociálně zdravotní podpory při péči o pacienta v jeho vlastním sociálním prostředí, před ukončením hospitalizace apod., a to prostřednictvím vzniku metodiky, která bude obsahovat základní rozlišení dostupných služeb a jejich cílových skupin, základní okruhy informací pro neformální pečující a způsoby práce s neformálními pečujícími.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZe:

Při přijímání organizačních a faktických opatření, která mají dopad do života občanů, je resortem Ministerstva zemědělství uplatňován princip komplexního plánování, a to včetně činností, které jsou zajišťovány v regionech. V rámci legislativních materiálů je tento aspekt zohledněn při tvorbě důvodových zpráv k jednotlivým právním předpisům.

Sociální aspekt a zohlednění potřeb osob se zdravotním postižením se promítá rovněž do tvorby nejen všech resortních materiálů, ale je uplatňován i ve spolupráci s ostatními resorty. I v roce 2023 se Ministerstvo zemědělství aktivně podílelo na přípravě zákona o registrovaném sociálním podniku.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

V roce 2023 gesčně příslušný Odbor zahraničně politických analýz a plánování MZV nezpracovával žádný strategický materiál, a ani k němu nepřipravoval podklady, ve kterém by bylo relevantní zohlednit dopady na osoby se zdravotním postižením a jejich případné specifické požadavky.

MZV je při přípravě strategických dokumentů připraveno zohledňovat dopady na osoby se zdravotním postižením, pokud by to s ohledem na povahu dokumentu bylo aplikovatelné. Strategické materiály MZV však ve své naprosté většině nemají dopad na práva osob, vč. osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Při tvorbě strategických materiálů jsou zohledňovány také dopady na osoby se zdravotním postižením. Lze doložit například 2. implementačním plánem Strategického rámce Česká republika 2030 (pro roky 2022–2025), který zohledňuje dopady na osoby se zdravotním postižením, konkrétně ve specifickém cíli 2.2 a 3.4, kde jsou požadavky zohledňovány zejména v kontextu trhu práce, zaměstnanosti a diskriminace a dále na programovém dokumentu Operační program Spravedlivá transformace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ ÚV:

Při tvorbě veškerých strategických materiálů ÚV dbá na otevřený přístup ke všem zaměstnancům a současně zohledňuje specifické potřeby jednotlivců. V souvislosti s plánovanými rekonstrukcemi zohledňuje ÚV případné dopady na osoby se zdravotním postižením.

V rámci ÚV je realizován projekt „Zavádění řízení kvality v Úřadu vlády ČR“. Byl schválen strategický materiál s názvem „Strategické cíle Úřadu vlády ČR pro období 2021 – 2025“, který se zabývá

otázkou kontinuálního profesního růstu a mapuje podporu rozvoje lidských zdrojů ve vztahu ke všem zaměstnancům v ÚV. Cíle byly formulovány tak, aby jejich realizace neměla žádný negativní dopad na podporu rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.2 Cíl: Podpora krajské samosprávy v oblasti dodržování principu rovnosti a nediskriminace osob se zdravotním postižením.

Opatření 1.2.1 Metodicky podporovat přípravu, realizaci a průběžné monitorování krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: VVOZP

Spolupráce: NRZP ČR

Indikátor: Kraje jsou v uvedené oblasti metodicky podporovány.

PLNĚNÍ VVOZP:

Sekretariát VVOZP působí jako metodické a poradenské místo, na které se mohou krajské úřady obracet v záležitostech týkajících se přípravy a realizace krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Pro koordinaci a výměnu zkušeností v této oblasti pracuje při VVOZP Odborná skupina pro regionální rozvoj, jejímiž členy jsou zástupci jednotlivých krajů, do jejichž působnosti příprava a realizace krajských plánů náleží. Jednání odborné skupiny bylo v roce 2023 zaměřeno zejména na krajské plány vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, poskytování pobytových, terénní a ambulantní sociálních služeb, dotační řízení na podporu sociálních služeb a přípravu novely zákona o sociálních službách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP ČR:

NRZP ČR pravidelně jednou ročně jedná s hejtmany jednotlivých krajů za účasti předsedů a koordinátorů, kde je hlavním bodem jednání příprava, realizace a monitorování Krajských plánů vyrovnávání příležitostí.

Krajské plány vyrovnávání příležitostí jsou efektivním nástrojem k prosazování klíčových témat podstatných pro každodenní život OZP ve všech 14 krajích ČR. NRZP ČR se účastní tvorby, realizace, monitoringu a aktualizace těchto plánů a v případě potřeby iniciuje opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Plnění těchto krajských plánů průběžně monitorujeme a vyhodnocujeme. Krajské plány se zabývají zejména tématy jako: dostupnost bezbariérové veřejné dopravy, dostupnost vzdělání, podpora zaměstnávání a zaměstnavatelů zaměstnávajících OZP, dostupnost a rozvoj zdravotních, sociálních a návazných služeb.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.2.2 Poskytovat metodickou podporu územním samosprávným celkům v oblasti problematiky osob se zdravotním postižením v působnosti daného gestora.

Termín: průběžně

Gestor: MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZe

Indikátor: Je poskytována metodická podpora jednotlivými resorty v uvedené oblasti.

PLNĚNÍ MPO:

Jako příklad spolupráce s územními samosprávnými celky lze uvést např. účast zástupce personálního odboru (Ing. Františka Doležala) v Řídicím výboru pro lidské zdroje při realizaci Strategického plánu rozvoje veřejné správy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

V dubnu 2023 zahájilo MPSV realizaci projektu Koordinace sociální ochrany v praxi, Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR (mpsv.cz), v rámci kterého je poskytována i metodická podpora obcím, které realizují sociální práci v samostatné působnosti na podkladě výzvy z OPZ+ 008, Výzva 008 OPZ+ -www.esfcr.cz.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Probíhají jednání MŠMT se zástupci krajů. MŠMT poskytuje metodickou podporu zřizovatelům (tedy i územně samosprávným celkům) v oblasti jejich zřizovatelské role vůči školám a školským zařízením, která zřizují. Problematika osob se zdravotním postižením je zahrnuta v oblasti metodické podpory inkluzivního vzdělávání. V roce 2023 byl zahájen projekt Střední článek podpory, jehož cílem je nastavit systémovou podporu ředitelům a ředitelkám škol a jejich zřizovatelům. Střední článek podpory je doplněním vzdělávacího systému, který má vést ke zvýšení profesionalizace vedení škol i výkonu role zřizovatelů, efektivnímu nastavení vzdělávací soustavy a vytváření rovných podmínek pro vzdělávání.

V rámci činnosti Národního pedagogického institutu ČR (dále jen „NPI ČR“) funguje síť krajských koordinátorů pro oblast logopedické péče, poruch autistického spektra a nadání, kteří poskytují metodickou podporu v území.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023-2027 umožňuje zápis základních škol zřizovaných podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“) při reálné potřebě navyšování kapacit těchto škol v kraji.

V roce 2023 byly v Operačním programu Jan Amos Komenský vyhlášeny dvě výzvy zaměřené na akční plánování v území – tvorbu a implementaci místních akčních plánů vzdělávání a implementaci dlouhodobých záměrů krajů, jejichž cílem je podpora společného plánování a sdílení aktivit v území vedoucí ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání včetně organizací neformálního vzdělávání v místě zaměřená zejména na společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce.

V dubnu 2024 budou vyhlášeny dvě výzvy Integrovaného regionálního operačního programu podporující rovný přístup k inkluzivnímu vzdělávání a kvalitním poradenským službám v oblasti vzdělávání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Jako příklad plnění opatření lze za Ministerstvo vnitra uvést kontrolu při zprostředkovávání informací směřovaných k územním samosprávným celkům a dlouhodobou spolupráci zejména s Kanceláří veřejného ochránce práv, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem zdravotnictví.

Konkrétní výstupy průběžného plnění:

Zprostředkování informací o zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve státní správě a samosprávě, včetně popisu dobré praxe, formou nabídek neziskových organizací na poradě s řediteli krajských úřadů a ředitelem Magistrátu hlavního města Prahy dne 20. září 2023 a na poradách Ministerstva vnitra s tajemníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností ve dnech 19. a 21. září 2023.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2023 byla zahájena realizace projektu „Podpora plánování rozvoje integrované zdravotní a sociální péče“ (CZ.03.02.02/00/22_046/0003791) v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus, spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského sociálního fondu. Nefinančním partnerem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Cílem projektu je vytvořit doporučený postup pro tvorbu krajských zdravotně sociálních plánů, který bude pilotován ve čtyřech vybraných krajích a následně doporučen k implementaci ve všech krajích České republiky. Koncepční skupina projektu je složena mimo další i ze zástupců NRZP, Rady seniorů a Pacientské rady. V rámci pracovní skupiny projektu dostaly všechny kraje možnost nominovat svého odborného konzultanta, který bude projekt s agendami svého kraje propojovat a zajišťovat součinnost. Předpokládaná doba realizace je 01.08.2023 – 31.07.2026.

Oddělení podpory práv pacientů prezentovalo svou agendu včetně svých výstupů a aktuálně řešených problematik na Konzultačním dni pro kraje konaném na Ministerstvu zdravotnictví dne 6. června 2023.

Aktivity SZÚ při realizaci např. Dnů zdraví, Pochodech proti Alzheimeru, pohybových aktivitách (Aktivní Česko, Parky v pohybu aj.) po celé ČR jsou otevřeny také osobám se zdravotním postižením. Primárně není činnost SZÚ zaměřena na handicapované osoby, ale Centrum podpory veřejného zdraví SZÚ přizpůsobuje realizaci interaktivních programů bariérám handicapovaných osob, např. tlumočení do znakové řeči, využívání instruktážních modelů a názorných pomůcek aj. Programy jsou realizovány v rámci projektu Podpora zdraví v rodinách, reg. č. CZ. 03. 02. /00/22_005/0000723 OPZ+ ESF a v rámci rozpočtu SZÚ.

SZÚ v r. 2023 v rámci Meziresortní skupiny MZ pro institucionální stravování připravilo Metodiku poskytování dietní stravy v rámci školního stravování. Jedná se o metodickou pomůcku pro zvládnutí požadavků na dietní stravování s ohledem na zabránění diskriminace dětí se zdravotním postižením v rámci poskytované školní služby.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZe:

Pro metodickou podporu a informovanost o problematice osob se zdravotním postižením vydalo Ministerstvo zemědělství publikaci Příručka pro zemědělce a veřejnou správu v oblasti podpory a realizace sociálního zemědělství v ČR.

V roce 2023 byla problematika prezentována Svazu měst a obcí České republiky. Metodická podpora byla dále poskytována na individuální bázi a prostřednictvím dotačních titulů na podporu farmářů. V otázkách péče o zdravotně postižené občany a s tím spojené sociální integrace na venkově Ministerstvo zemědělství spolupracuje s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.3 Cíl: Podpora navyšování počtu výrobků, služeb, vybavení a zařízení navrhovaných s dodržováním pravidel univerzálního designu používaných v běžném životě.

Opatření 1.3.1 V souvislosti s přijetím směrnice EAA zpracovat návodné dokumenty pro zajišťování přístupnosti výrobků a služeb také pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPO

Spolupráce: všechny zainteresované subjekty

Indikátor: Byla vypracována metodika pro výrobce a distributory konkrétních výrobků nebo služeb týkající se naplňování směrnice EAA.

PLNĚNÍ MPO:

Návodné dokumenty byly zpracovány a zveřejněny na internetových stránkách: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/standardizace/pristupnost-vyrobku-a-sluzeb/navodne-dokumenty-k-zakonu-o-pozadavcich-na-pristupnost-nekterych-vyrobku-a-sluzeb--276963/>

Návodné dokumenty byly rovněž zaslány zástupcům VVOZP a dalším subjektům.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 1.3.2 Zpracovat, zveřejnit a uchovávat v aktuální podobě (na webových stránkách České agentury pro standardizaci) seznam evropských a mezinárodních norem z oblasti ochrany, podpory a integrace osob se zdravotním postižením.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPO (ČAS) ve spolupráci s VVOZP

Indikátor: Byla zpracována a na webových stránkách České agentury pro standardizaci zveřejněna elektronická brožura, která slouží jako návodný dokument pro vytváření příznivého prostředí pro osoby se zdravotním postižením v různých oblastech života.

PLNĚNÍ MPO (ČAS):

Česká agentura pro standardizaci vyčlenila na titulní straně svého webu zvláštní část pro informace o platných ČSN ve spojitosti s podporou rovných příležitostí osob se zdravotním postižením: <https://www.agentura-cas.cz/podpora-rovných-přiležitosti-pro-osoby-se-zdravotním-postižením/>.

Informace jsou členěné podle oblastí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ VVOZP:

Tento úkol byl řešen na jednání Odborné skupiny VVOZP pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb. Česká agentura pro standardizaci vyčlenila na titulní straně svého webu zvláštní část pro informace o platných ČSN ve spojitosti s podporou rovných příležitostí osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 1.3.3 Na základě textu technické normy ČSN ISO 17069 Přístupnost – Opatření a pomůcky pro přístupné zasedání zpracovat elektronickou brožuru obsahující vhodná opatření, způsob podpory a pomůcky pro usnadnění a plnohodnotnou účast osob se zdravotním postižením na zasedáních.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPO (ČAS) ve spolupráci s VVOZP

Indikátor: Byla zpracována a zveřejněna uvedená elektronická brožura.

PLNĚNÍ MPO (ČAS):

Toto opatření se, bohužel, nepodařilo naplnit – původní autor publikace odmítl spolupráci z důvodu vytíženosti. Publikace však zůstala v edičním plánu rovněž pro rok 2024 a MPO hledá nového experta. MPO žádá z uvedeného důvodu o posun termínu do 31.12.2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ VVOZP:

Opatření nebylo splněno, publikace zůstává v edičním plánu MPO pro rok 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 1.3.4 V souvislosti s přijetím EAA realizovat informační aktivity určené dotčeným výrobcům (např. formou seminářů a workshopů).

Termín: průběžně

Gestor: MPO

Indikátor: Ve sledovaném období se uskutečnily uvedené informační aktivity.

PLNĚNÍ MPO:

Na internetových stránkách našeho resortu jsou pravidelně zveřejňovány informace, které se směrnice EAA týkají: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/standardizace/pristupnost-vyrobku-a-sluzeb/>.

Jedná se o zveřejněné návodné dokumenty jak pro spotřebitele, tak pro hospodářské subjekty. Dále jsou zde uvedeny informace o připravovaných technických normách, které se ke směrnici EAA vztahují, příklady možných řešení při zajišťování požadavků na přístupnost, prezentace k uvedené směrnici a informace o průběhu legislativního procesu, který se týkal připravovaného zákona. Vzhledem k tomu, že zákon již byl přijat, byla na internetové stránky vložena i tato informace. Podnikatelské subjekty byly dále informovány (např. prostřednictvím Hospodářské komory, Svazu průmyslu a dopravy ČR a dalších) o chystaném zákoně, jakož i návodných dokumentech, které u této příležitosti byly zveřejněny. I nadále budou na uvedených internetových stránkách zveřejňovány veškeré aktuální informace k této problematice. O vývoji, pokud jde o zákon o požadavcích na přístupnost některých výrobků a služeb, byl také pravidelně informován VVOZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.3.5 Podporovat výzkum a vývoj výrobků, služeb, vybavení a zařízení navrhovaných v souladu s pravidly univerzálního designu a nových technologií, včetně informačních a komunikačních, vhodných pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPO

Indikátor: Výzkum a vývoj těchto výrobků, služeb a technologií je podporován.

PLNĚNÍ MPO:

Usnesením vlády ČR č. 422 ze dne 14. června 2023 byla schválena Národní politika kvality ČR pro roky 2023–2030 zpracovaná Radou kvality ČR, která vyjadřuje záměry a zaměření vlády ČR ve vztahu ke kvalitě, podporuje a propaguje kvalitu života občanů, udržitelnost a konkurenceschopnost ČR. Předsedou Rady kvality je vrchní ředitel sekce hospodářství, sekretariát Rady kvality je v gesci odboru podnikatelského prostředí a obchodního podnikání.

Mezi komplexní záměry kvality NPK ČR 2030, které mají působnost přes všechny „oblasti života“ (vzdělávání, průmysl, stavebnictví, životní prostředí, práce a služby sociálního začleňování, ochrana spotřebitele, zdravotnictví apod.), byla z důvodu plnění opatření 1.3.5 zařazena Podpora osob se specifickými potřebami: „Přispívat k rozvoji soudržné společnosti bez sociálního vylučování, v níž příležitost k zapojení na trhu práce a tím i k důstojnému životu dostává každý občan, systematickým předcházením a odstraňováním nebezpečí sociálního vyloučení občanů, kvalitním vzděláváním reagujícím na potřeby trhu práce a efektivním systémem sociální ochrany a prosazovat rovné příležitosti pro osoby se zdravotním postižením. Stimulovat výrobce a poskytovatele služeb, aby na trh uváděli produkty (výrobky a služby) splňující i zásady univerzálního designu a užití. Směřovat je, aby během výzkumu a vývoje svých produktů jednaly v souladu s těmito zásadami, a zároveň využívaly přínosy nových technologií ve prospěch osob se zdravotním postižením.“

Záměry kvality NPK ČR 2030 všech 16 „oblastí života“ nadto uvažují opatření Národního plánu rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, např.:

- Kvalitní vzdělání pro každého občana na základě rovných příležitostí: Poskytování vzdělávání ve všech stupních vzdělávací soustavy s přiměřenou úpravou a s přihlédnutím na individuální potřeby osob se zdravotním postižením tak, aby mohly plně rozvíjet svůj potenciál, nadání a kreativitu a účinně se zapojily do života společnosti.
- Podpora deinstitucionalizace služeb sociálního začleňování osob se specifickými potřebami: Podpora „péče poskytované v přirozeném prostředí“ pro osoby se specifickými potřebami, a to podporou procesu transformace ústavních sociálních služeb.

MPO/Rada kvality ČR každoročně organizuje celostátní Národní cenu kvality ČR a Národní cenu ČR za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj, a regionální ocenění Cenu hejtmana za společenskou odpovědnost. Všechna uvedená ocenění mají několik společných kritérií, která jsou podkladem k hodnocení společensky odpovědného a udržitelného chování organizací, a tím i k posouzení stavu jejich péče o osoby se specifickými potřebami. Tyto ocenění hledají plnění sociálních témat/činností v organizacemi uplatňovaných systémech řízení. Na základě zjištění uvedených ve Zprávách hodnotitelů můžeme objektivně doložit, že organizace veřejného a soukromého sektoru plní témata sociálního pilíře společenské odpovědnosti/udržitelnosti nejméně dle požadavků právních a jiných předpisů. MPO/Rada kvality dále organizuje Národní program Česká kvalita. V rámci Národního programu je posuzována kvalita výrobků a služeb, a tím mj. i plnění zásad univerzálního designu a užití.

Oddělení Rady kvality ČR /31730/ je současně Sekretariátem Rady kvality ČR. Těžištěm práce tohoto organizačního útvaru je plošné zvyšování povědomí o kvalitě, společenské odpovědnosti a udržitelnosti v organizacích. Zvyšování povědomí o tématech a kritériích sociálního pilíře společenské odpovědnosti/udržitelnosti, který se věnuje mj. i podpoře osob se specifickými potřebami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.4 Cíl: Zvyšování povědomí o tématu zdravotního postižení a o ochraně před diskriminací.

Opatření 1.4.1 Vyhlašovat Cenu VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení.

Termín: průběžně

Gestor: VVOZP

Indikátor: Cena VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení byla v daném roce vyhlášena.

PLNĚNÍ VVOZP:

V roce 2023 byl vyhlášen a realizován XXX. ročník Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení. Práce byly posuzovány ve třech kategoriích – rozhlasové, tiskové a televizní, všechny tři kategorie umožňovaly publikovat díla také prostřednictvím internetu. K posuzování bylo přijato celkem 58 publicistických děl.

Přihlášené práce posuzovala šestičlenná nezávislá porota, každou kategorii hodnotili vždy 2 porotci. Hlavním kritériem při posuzování bylo to, jak může přihlášená práce oslovit širokou veřejnost, seznámit ji s tématem zdravotního postižení a pozitivně ovlivnit její přístup k lidem se zdravotním postižením.

V tiskové kategorii zvítězila Linda Albrechtová s článkem Životní příběh prakticky nevidomé ženy. V televizní kategorii zvítězil Ivan Crnac za film Filmové akademie Miroslava Ondříčka v Písku Jsem CODA (2023). V rozhlasové kategorii zvítězili Radek Pavlíček a Ondřej Pohl za Podcast Bez bariér zveřejněný na www.youtube.com.

Vyhlášení výsledků a předávání ocenění autorkám a autorům publicistických děl se uskutečnilo 08.12.2023 na Úřadu vlády ČR v souvislosti s Mezinárodním dnem osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.4.2 Udělovat Cenu ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením a Cenu ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Cena ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením a za rozvoj zdravotně sociální péče byla v daném roce vyhlášena.

PLNĚNÍ MZ:

Jedná se o Cenu ministra zdravotnictví ve prospěch osob se zdravotním postižením a o Cenu ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče. Ceny jsou každý rok předávány na slavnostním večeru pořádaném ve spolupráci se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek, ve Španělském sále Pražského hradu u příležitosti Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením, který je každoročně 3. prosince.

Ceny se udělují fyzickým osobám, lze je udělit i in memoriam. Oceněné osoby obdrží čestnou plaketu a peněžní odměnu ve výši 40.000 Kč. V případě udělení ceny in memoriam se peněžní ocenění neposkytuje.

Cenu ministra zdravotnictví za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením získává osobnost, která se významným a mimořádným způsobem zasloužila o pomoc zdravotně postiženým nebo chronicky nemocným občanům v České republice. Tato cena byla v roce 2023 udělena panu Pavlu Biskupovi, řediteli středočeského Dětského centra Chocerady – centra komplexní péče.

Cena ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče je udělována osobnosti k ohodnocení odborných zásluh v oblasti zdravotně sociální péče určené osobám se zdravotním postižením a osobám s chronickým onemocněním v České republice. Cenu za rok 2023 získala dlouholetá ředitelka Domova Dědina ve východočeském Opočně paní Alena Goisová.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.4.3 Prostřednictvím dotačních programů podporovat edukační a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: ÚV, MZ

Indikátor: Jsou vyhlašovány dotační programy s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ ÚV:

V rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením, který byl pro rok 2023 vyhlášen Úřadem vlády ČR, mohly organizace osob se zdravotním postižením s celostátní působností předkládat žádosti o finanční podporu na aktivitu Vzdělávací a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Dotace v této oblasti byly poskytovány na podporu vzdělávání zaměřeného na zlepšení pracovních a sociálních dovedností v rámci komunity osob se zdravotním postižením, dále bylo možno dotaci použít na pořádání informačních kampaní pro veřejnost, účast na výstavách a veřejných prezentacích včetně doprovodných programů, pořádání odborných konferencí a seminářů, provoz informačních webových portálů, vydávání informačních materiálů, letáků, tiskovin a publikací.

V roce 2023 bylo z dotačního programu podpořeno 24 spolků, které v rámci projektu vydávaly informační materiály. Celkem bylo vydáno 353 různých informačních materiálů, jednalo se o letáky, infografiky, kalendáře nebo videa, které se týkaly problematiky jednotlivých typů postižení. Spolky vydávaly také periodika, jakými byly bulletiny, zpravodaje nebo časopisy, kterými informovaly o své

činnosti a aktivitách, dále přinášely informace o vývoji v otázkách zdravotního postižení u nás i v zahraničí. V roce 2023 bylo vydáno 6 letáků v celkovém nákladu 3.500 ks, 11 spolků vydávalo časopisy, které vyšly v celkovém počtu 316 čísel.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C5 Podpora informační a osvětové činnosti pro osoby se zdravotním postižením a osoby s chronickým či jinak vážným onemocněním.

V roce 2023 bylo předloženo 44 žádostí zaměřených na aktivitu C5 (mimo jiné). Bylo podpořeno 29 projektů. Nelze uvést výši přidělených finančních prostředků, jelikož se v projektech aktivity C1 – C5 prolínají.

Příklad podpořeného projektu:

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek - Zpřístupňování informací nevidomým a slabozrakým občanům formou digitalizace textů III

Projekt je zaměřen na digitalizaci (úpravy pro odečítače a převod do Braillova písma) učebních textů, časopisů, vzdělávacích a literárně naučných publikací, oddechové literatury a také zpřístupnění příbalových letáků léčiv zrakově postiženým osobám. Cílem projektu je snížit informační handicap nevidomých a slabozrakých občanů a zajistit jim dostupnost informací, uložených v podobě psaných textů, obrázků, schémat atd., prostřednictvím digitalizace textů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.5 Cíl: Větší informovanost osob se zdravotním postižením o jejich právech.

Opatření 1.5.1 Aktualizovat Příručku pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Je prováděna aktualizace a aktualizovaná verze příručky je dostupná na webových stránkách MPSV.

PLNĚNÍ MPSV:

Ve sledovaném roce 2023 MPSV předmětnou Příručku pro osoby se ZP neaktualizovalo.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Neplněno.

Opatření 1.5.2 V dotačních programech Ministerstva zdravotnictví podporovat vytváření informačních materiálů pro lékaře prvního kontaktu o tom, jaké poradenské a další služby jsou dostupné pro osoby s jednotlivými typy zdravotního postižení.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášen dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C2 Vytváření informačních materiálů pro lékaře prvního kontaktu o tom, jaké poradenské a informační služby jsou dostupné pro jednotlivá zdravotní postižení a chronická postižení.

V roce 2023 bylo předloženo 6 žádostí zaměřených na aktivitu C2 (mimo jiné). Byly podpořeny 3 projekty. Nelze zde uvést výši přidělených finančních prostředků, jelikož se v projektech aktivity C1 – C5 prolínají.

Příklad podpořeného projektu:

Pacienti IBD z.s. - Moderní komunikace pomáhá pacientům s idiopatickými střevními záněty

Cílem projektu je informovat praktické lékaře pro dospělé, praktické lékaře pro děti a dorost, gastroenterologické ordinace a také členy spolku Pacienti IBD z.s. (pacienty) o moderních možnostech komunikace zaměřených na problematiku idiopatických střevních zánětů. Všichni zmínění by měli dostat bližší informace např. o využívání Aplikace IBD, která usnadňuje získání informací o idiopatických střevních onemocnění, interakci s lékařem, notifikaci plánovaných lékařských kontrol, upozornění na plánovaný termín medikace apod.

SZÚ realizoval ve školách programy podpory zdraví pro 1930 žáků se zdravotním postižením. Tematicky byly akce zaměřeny na prevenci závislostí, hygienu rukou, dentální hygienu a prevenci infekčních onemocnění.

V rámci projektu Podpora zdraví v rodinách, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_005/0000723 a v rámci projektu Mediátor podpory zdraví, podpořeném UNICEF, spolupracovali ve všech krajích koordinátoři Regionálních center podpory zdraví SZÚ a mediátoři podpory zdraví s praktickými lékaři pro děti a dorost ve věci registrace klientů a zajištění preventivních prohlídek, a to i pro osoby se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

1.6 Cíl: Předcházet násilí na osobách se zdravotním postižením.

Opatření 1.6.1 Zaměřit se v rámci systému pomoci osobám ohroženým zneužíváním a násilím na prevenci a osvětu týkající se osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV, MSp, MŠMT, MV, MZ

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené aktivity.

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci dotací ze státního rozpočtu, ale i prostředků z ESF financuje MPSV provoz sociálních služeb, služeb pro rodiny a osoby se ZP. Cílem podpory jsou převážně rodiny, ať funkční, v rámci kterých je zájem působit preventivně a předcházet tak problémům, tak rodiny se zhoršenou situací, v rámci kterých je třeba řešit problémy (chudoba, nezaměstnanost, domácí násilí, náročnost péče a mezilidské vztahy). V rámci dotačních titulů na podporu rodin jsou podporovány neziskové organizace, které nabízejí aktivity směřující jak k obecnému zvyšování rodičovských kompetencí, tak k řešení konkrétních problémů skrze osvětu, vzdělávání či konkrétní právní, psychologické či sociální poradenství. Součástí jejich činnosti je i prevence v oblasti zneužívání a násilí na osobách se ZP.

Přehled sociálních služeb pro osoby se ZP, které se staly obětí trestného činu.

Druh soc. služby	Počet služeb v ČR	Kapacita celkem
Odborné sociální poradenství*	98	885 klientů
Telefonická krizová pomoc*	15	9304 klientů

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Informace k 8. 12. 2023

* uvedené druhy sociálních služeb se týkají cílové skupiny „oběti domácího násilí“, mezi kterými se vyskytují i osoby se ZP. Registr poskytovatelů sociálních služeb však neumožňuje vyfiltrovat přesnější údaje, které by se týkaly jen osob se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSp:

V roce 2023 byl v tzv. „Otevřené věznici“ v Jiřicích již šestým rokem úspěšně realizován projekt „Tlapka v dlani“, v rámci něhož se odsouzení podílejí na socializaci budoucích vodících psů. Cílem projektu je podpora získávání nových dovedností, kompetencí a posílení zodpovědnosti odsouzených, což má pozitivní vliv na jejich sociální rehabilitaci a také snižuje napětí mezi vězni. V uplynulém roce 2023 se podařilo tento projekt rozšířit o další aktivity. Byla navázána spolupráce s Městskou knihovnou Milovice za účelem participace na projektu s názvem „Čtení pro psy“, jehož účelem je s pomocí asistenčních psů vytvořit bezpečné nehodnotící prostředí, kde mohou klienti knihovny rozvíjet své čtenářské dovednosti. U odsouzených je cílem posílení samostatnosti, odpovědnosti, komunikačních dovedností a příprava na výstup z výkonu trestu. Pro štěňata asistenčních psů je očekávaným přínosem posun v socializaci, seznámení se s novým prostředím, nároky a získání nových dovedností. Dne 27. 4. 2023 proběhla první společná akce určená pro děti ZŠ v Milovicích, které se dozvěděly, kde všude může pes pomáhat, být záchranářem, asistentem, ochráncem nebo terapeutem. Přišla za nimi psí slečna Cheron v doprovodu svého pečovatele – odsouzeného, který se podílí na její socializaci ve věznici. Poté se děti s Cheron seznámily, mohly si jí pohladit a společně si vyslechly krásný čtený příběh o přátelství mezi psem a člověkem.

<https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/veznice-jirice/clanky/detail/tlapka-v-dlani-cteni-pro-psy>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT vydalo [Národní strategii primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019 – 2027](#) zveřejněnou na webových stránkách MŠMT. Opatření strategie jsou plněna průběžně.

Vláda ČR na svém jednání dne 19. července 2023 schválila usnesením č. 548 [Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023-2025](#). Cílem je prostřednictvím naplánovaných úkolů zajistit bezpečné prostředí pro žáky ve školách a příznivě ovlivnit well-being žáků, ale také pedagogických pracovníků. Akční plán počítá s obnovením kontroly kvality programů primární prevence v obměněné podobě a s rozšiřováním nástroje pro sběr a vyhodnocování dat na školách (systém SEPA, který je součástí elektronického systému iPREV spravovaným Klinikou adiktologie 1. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy).

Pro rok 2023 byla vyhlášena Výzva pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních. Alokována byla částka bezmála 40 mil. Kč.

MŠMT v roce 2023 vydalo tři nové přílohy Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování k tématům sebevražedného chování, psychické krizi/duševnímu onemocnění žáka a poruchám příjmu potravy.

V rámci činnosti NPI ČR je realizováno vzdělávání pro pedagogické pracovníky k tématům primární prevence rizikového chování. V roce 2023 byli proškoleni pedagogičtí a další pracovníci v oblastech prevence domácího násilí a zneužívání. V rámci deskripce nejzranitelnějších skupin byly zmíněny i ohrožené skupiny osob se zdravotním postižením.

MŠMT průběžně metodicky vede také krajské školské koordinátory prevence.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Nestátní neziskové organizace (dále jen „NNO“), které jsou podporovány v rámci dotačních titulů Ministerstva vnitra, informují o pomoci v případech domácího násilí na svých webových stránkách.

V rámci preventivních aktivit jsou Ministerstvem vnitra podporovány různé dotační programy s dopady na OZP, např. Program podpory evropských krizových a asistenčních linek 116 XXX, Program prevence sociálně patologických jevů a Rozvoj dobrovolnické služby. U těchto dotačních programů

byla v roce 2023 vyhlášena i mimořádná výzva v souvislosti se zvládním dopadů uprchlické vlny související s invází Ruské federace na Ukrajinu.

V roce 2023 byly podpořeny v klasickém dotačním programu:

- v dotačním programu SPJ - prevence a eliminace domácího násilí NNO realizující nově vznikající anebo již existující terapeutické či resocializační programy pro násilné osoby a osoby, které nezvládají svoji agresi v mezilidských vztazích, kterým byla soudem nebo v řízení o přestupku pravomocně uložena povinnost podrobit se terapeutickému nebo resocializačnímu programu pro násilné osoby a osoby, které nezvládají svoji agresi v mezilidských vztazích, v celkové výši 2 miliony Kč,
- v dotačním programu pro krizové a asistenční Linky 116XXX - NNO provozující linky 116 000 - Linka pro rodinu a školu, 116 006 - Linka pomoci obětem kriminality, 116 111 – Linka bezpečí v celkové výši 1 930 000 Kč,
- v dotačním programu Dobrovolnictví na rozvoj dobrovolnické služby byly podpořeny NNO, které realizují dobrovolnickou činnost podle zákona o dobrovolnické službě a mají pravomocně platnou akreditaci, v celkové výši 14 milionů Kč.

V mimořádných dotačních programech byly podpořeny v programu SPJ 2 projekty ve výši 564 960 korun a v Linkách dvě linky ve výši 2 212 470 Kč. V Dobrovolnictví byly podpořeny organizace ve výši 5 300 000 Kč.

Dále jsou podporovány dotační programy Program prevence kriminality na místní úrovni (PPK) a Rezortní program v oblasti prevence kriminality (tzv. vnitrozort). V obou programech se žadatelé mohou zaměřit na prevenci viktimizace zvláště zranitelných obětí a snížení páchaní trestné činnosti na této skupině obětí. I v programu PPK byly vyhlášeny mimořádné dotace v souvislosti s Ukrajinou, a to ke konci roku 2023, termín podávání žádostí byl do 15. února 2024.

Ročně se na území ČR ze strany Policie ČR realizují desítky besed s osobami se zdravotním postižením. Nejčastější témata jsou dopravní výchova, bezpečnost v kyberprostoru, osobní bezpečí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci dotačního programu Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče (PPZ) byla vyhlášena priorita A – Prevence kriminality, pod kterou spadala aktivita Edukace v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí pro děti, osoby se zdravotním postižením a seniory.

V roce 2023 byl v této aktivitě předložen a podpořen 1 projekt. Jednalo se o projekt „Aby děti byly slyšet! Preventivní vzdělávací aktivity proti domácímu násilí“ předkladatele Centrum LOCIKA, z.ú. Hlavním cílem bylo prostřednictvím vzdělávacích aktivit, materiálů a kampaně poučit děti z cílové skupiny (ve věku 6–15 let) o různých formách násilí v rodině, zvýšit schopnost násilí identifikovat, posílit možnosti ochrany a podpořit možnosti řešení nastalé situace a zejména pak prevence přenosu násilného chování na další generaci.

Oddělení podpory práv pacientů vede přehled patientských organizací nabízející pomoc pacientům z Ukrajiny <https://patientskeorganizace.mzcr.cz/index.php?pg=home&aid=159>).

Aktivity SZÚ:

V rámci projektu Podpora zdraví v rodinách, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_005/0000723 a v rámci projektu Mediátor podpory zdraví, podpořeném UNICEF, je realizován program Prevence domácího násilí, který uvádí, jak poznat a řešit domácí násilí, a to i pro osoby se zdravotním postižením.

Pokud se s těmito programy znevýhodněné osoby identifikují, pracovníci SZÚ přizpůsobí intervenci na příslušná krizová centra v krajích.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.6.2 V rámci preventivních a osvětových aktivit klást zvýšený důraz na osoby se zdravotním postižením jako na subjekty ohrožené zneužíváním a domácím násilím.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Součástí preventivních a osvětových aktivit je i uvedená problematika.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra se v roce 2023 svým podpisem připojilo k Chartě proti domácímu násilí. V současné chvíli probíhají v rámci ministerstva práce na zpracování obsahu Charty s ohledem na možnosti státní správy. Jedná se o preventivní aktivitu (kdy obětí domácího násilí mohou být i OZP) a snahu o vytvoření přívětivějšího a bezpečného prostředí pro zaměstnance ministerstva.

V roce 2023 realizovala Policie ČR celorepublikový projekt „Mluvme o domácím násilí“, který je zaměřen zejména na pedagogy a dospělou populaci, aby dospělí dokázali u dětí vidět změny chování a mohli nabídnout pomoc, v případě, že se dítě chová posmutněle. Projekt cílí i na komunitu občanů Ukrajiny, kteří u nás aktuálně pobývají.

Podrobný přehled aktivit byl sekretariátu VVOZP zaslán v samostatných přílohách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 1.6.3 Zaměřit se v rámci provádění kontrol pobytových zařízení sociálních služeb na oblast násilí na osobách se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené aktivity.

PLNĚNÍ MPSV:

Inspekce poskytování sociálních služeb se na základě výkonu předmětu inspekce dle § 97 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) zaměřuje jako orgán oprávněný provádět kontrolu poskytování sociálních služeb na problematiku násilí na osobách se ZP především v rámci šetření plnění povinnosti poskytovatelů sociálních služeb:

- a) vytvářet při poskytování sociálních služeb takové podmínky, které umožní osobám, kterým poskytují sociální služby, naplňovat jejich lidská i občanská práva, a které zamezí střetům zájmů těchto osob se zájmy poskytovatele sociální služby a zpracovat vnitřní pravidla zajištění poskytované sociální služby, včetně stanovení pravidel pro uplatnění oprávněných zájmů osob, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby
- b) zpracovat vnitřní pravidla pro podávání a vyřizování stížností osob, kterým poskytují sociální služby, na úroveň služeb, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby
- c) plánovat průběh poskytování sociální služby podle osobních cílů, potřeb a schopností osob, kterým poskytují sociální služby, včetně vedení průběžných záznamů o průběhu poskytování sociální služby
- d) uzavřít s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby, pokud tomu nebrání důvody uvedené v § 91 odst. 3 a vést příslušnou evidenci o žadatelích o sociální službu, se kterými nemohl uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby
- e) konat dle zákona o sociálních službách v případě, kdy osoba, která není schopna vypovědět smlouvu o poskytování pobytové sociální služby, projeví vážně míněný nesouhlas s poskytováním pobytové sociální služby
- f) dodržovat standardy kvality sociálních služeb.

Při provádění inspekce poskytování sociálních služeb jde v uvedených oblastech o zkoumání a zjišťování takového nastavení procesu poskytování sociální služby, které nebude umožňovat žádnou formu násilí na klientech sociální služby, tedy o posouzení, zda:

1/ proces poskytování sociální služby je nastaven tak, aby bylo zajištěno:

- dodržování, umožnění naplňování a respekt ke všem základním lidským právům a svobodách klientů sociální služby
- důsledné vytváření podmínek pro naplňování vlastní vůle klientů sociální služby při řešení své vlastní nepříznivé sociální situace
- nastavení poskytování sociální služby a její realizace tak, aby byla ve všech oblastech naplňování potřeb a přání klienta v procesu využívání sociální služby důsledně nastavena podpora a pomoc tak, aby v žádné oblasti nebyla potlačována, ovlivňována nebo nerespektována vůle klienta a nerespektován jeho zájem.

2/ klienti sociální služby nejsou jakoukoliv formou nuceni do realizace činností v rámci poskytování sociální služby.

Ve výše uvedených oblastech se jedná převážně o zjišťování možného výskytu formy psychického násilí na osobách se ZP.

Oblast, kde by mohla být zjištěna situace možného výskytu formy fyzického násilí na osobách se ZP, je v předmětu inspekce kontrola naplňování požadavků § 89 zákona o sociálních službách, tj. možnost používat opatření omezující pohyb osob, jimž jsou sociální služby poskytovány v případech přímého ohrožení jejich zdraví a života nebo zdraví a života jiných fyzických osob, a to za stanovených podmínek pouze po dobu nezbytně nutnou, která postačuje k odstranění přímého ohrožení jejich zdraví a života a života jiných fyzických osob. Zde je důsledně kontrolováno nastavení podmínek a vedení evidence případných situací, kdy k použití opatření omezující pohyb osob v rámci poskytování sociální služby došlo.

Je-li procesem výkonu inspekce odhaleno takové nastavení vnitřních pravidel a postupů poskytovatele, které umožňuje omezování vůle klienta, popř. manipulaci s klientem v rámci vnucování mu vůle poskytovatele tzv. „v dobré víře, že konání poskytovatele vede ku prospěchu klienta“, je přistoupeno k uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků Protokolem o inspekci, jehož splnění je vůči poskytovateli vymahatelné.

Dojde-li procesem výkonu inspekce ke zjištění porušování práv a svobod klienta sociální služby ve formě psychického nebo fyzického násilí, je ze strany inspekce bezodkladně přistoupeno formou Usnesení k postoupení tohoto zjištění orgánům činným v trestním řízení.

V roce 2023 byla inspekci poskytování sociálních služeb zjištěna u jednoho poskytovatele sociálních služeb situace možného zanedbání poskytování zdravotní péče a z předložených záznamů průběhu poskytování sociální služby vzniklo zároveň podezření na hrubé a nedůstojné zacházení některých zaměstnanců poskytovatele s klienty. Tato zjištění byla formou výzvy k prošetření předána Okresnímu státnímu zastupitelství a formou oznámení o podezření na spáchání trestného činu Krajskému státnímu zastupitelství. V tuto chvíli probíhá v dané věci řízení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 2: Přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací

Tato oblast je zaměřena na přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací především za pomoci odstraňování překážek a bariér bránících jejich přístupnosti.

V oblasti osobní mobility je nutné zejména systematicky pokračovat v odstraňování bariér a zajišťovat přístupnost úřadů, škol, kulturních zařízení, dopravních staveb a dalších veřejných budov. Mnohé z těchto budov byly postaveny ještě před účinností stavebního zákona, který bezbariérovou výstavbu ukládá, nebo u nich oprávněné požadavky nebyly z různých důvodů realizovány. Je proto nezbytné důsledně dbát a dohlížet na dodržování a správnou aplikaci předpisů u novostaveb nebo u změn dokončených staveb a změn v užívání staveb.

Se zajištěním přístupnosti budov a pozemních komunikací souvisí i přístupnost veřejné dopravy, tedy stanic a zastávek, nástupišť, dopravních prostředků a také dostupnost a přístupnost informací poskytovaných v dopravě. Je nezbytné, aby i nadále pokračoval proces přijímání a rozšiřování

přiměřených opatření a úprav tak, aby veřejná doprava byla osobám se zdravotním postižením co nejvíce přístupná.

Snadná orientace v požadavcích na přístupnost staveb, dopravy a pozemních komunikací vyžaduje stanovení přesných podmínek a požadavků na jejich bezbariérové užívání. Nastavená kritéria určující úroveň přístupnosti musí zohledňovat jak potřeby osob se sníženou schopností pohybu, tak osob se sníženou schopností orientace. Odstraňování bariér je však důležité i pro další skupiny občanů, jako jsou těhotné ženy, rodiče s kočárkem, starší osoby nebo lidé s dočasným omezením pohyblivosti.

2.1 Cíl: Zajištění přístupnosti veřejných budov, veřejného prostoru a pozemních komunikací.

Opatření 2.1.2 Provést analýzu přístupnosti všech budov ve vlastnictví a pronájmu gestora (včetně přímo řízených organizací).

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV, MV, MZ

Indikátor: Je provedena analýza přístupnosti budov.

PLNĚNÍ MPSV:

V uvedeném období provedlo MPSV analýzu přístupnosti budov v resortu. ČSSZ provedla analýzu formou sběru materiálu pro jednotný materiál resortu MPSV o přístupnosti budov k termínu 31.12.2023.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí analýzy přístupnosti budov přímo řízených organizací MPSV, zejména ČSSZ a ÚP. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MV:

Analýza přístupnosti budov byla sekretariátu VVOZP zaslána.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZ:

Analýza přístupnosti budov byla sekretariátu VVOZP zaslána.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 2.1.3 Na základě analýzy přístupnosti budov ve vlastnictví a pronájmu gestora (včetně přímo řízených organizací) zveřejnit na internetových stránkách informace o přístupnosti daných objektů.

Termín: 30.06.2023

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: Na internetových stránkách gestora a jeho přímo řízených organizací jsou zpřístupněny informace o přístupnosti objektů, ve kterých gestor či jeho přímo řízená organizace sídlí.

PLNĚNÍ MD:

Analýza přístupnosti budovy MD byla zaslána úřadu vlády dopisem jednacím č.: MD-5095/2023-425/33 ze dne 27. 06. 2023 a je uveřejněna zde: [Ministerstvo dopravy ČR - Ministerstvo \(mdcr.cz\)](https://www.mdcz.cz)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MF:

[Informace o přístupnosti objektů](#) byly zveřejněny k datu vyžadovaném Národním plánem podpory rovných příležitostí na internetových stránkách Ministerstva financí a jeho přímo řízených organizací.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MK:

V roce 2023 Ministerstvo kultury zveřejnilo informace o přístupnosti pro jednotlivé objekty ministerstva (Nosticův palác, budova v ul. Milady Horákové a K Starému Bubenči): [Informace o přístupnosti objektů | mkcr.cz \(gov.cz\)](#). Informační karty jsou volně ke stažení na webu ministerstva.

Informace o přístupnosti zveřejnily i příspěvkové organizace MK.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MMR:

Základní přehled přístupnosti objektů MMR je na internetových stránkách MMR na následující URL: <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/urad/povinne-zverejnene-informace/zakladni-prehled-pristupnosti-objektu-mmr>. Přímý odkaz na dokument: <https://mmr.gov.cz/getmedia/b79e98de-7136-4243-855a-70d9654badf8/Zakladni-prehled-pristupnosti-budov-Ministerstva-pro-mistni-rozvoj.pdf.aspx?ext=.pdf>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MO:

V oblasti zveřejňování informací o přístupnosti budov MO zatím došlo ke zpoždění realizace opatření z důvodu celkové rekonstrukce internetových stránek věcně určené sekce majtkové Ministerstva obrany, které v současné době prochází úplnou úpravou jak struktury, obsahu informací, tak také grafickým nastavením. Po dokončení úprav bude na těchto internetových stránkách zaveden funkční odkaz. Realizace proběhne nejpozději k 30. červnu 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MPO:

Uveřejnění proběhlo v řádném termínu do 30. 6. 2023. Přístupnost objektů MPO je zveřejněna na následujícím odkazu: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/podpora-rovných-příležitostí-pro-ozp/zakladni-informace-o-pristupnosti-budov-pro-osoby-se-zdravotnim-postizenim--275311/>

Rovněž všechny přímo řízené organizace uveřejnily přístupnost objektů na svých internetových stránkách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Na internetových stránkách MPSV a jeho přímo řízených organizací jsou zpřístupněny informace o přístupnosti objektů, ve kterých MPSV či jeho přímo řízené organizace sídlí. [Přehled přístupnosti budov \(mpsv.cz\)](#)

Na základě Analýzy přístupnosti budov provedené formou sběru informací pro jednotný materiál resortu MPSV o přístupnosti budov k termínu 31. 12. 2023 zahájila ČSSZ práce na uveřejnění vzorových karet přístupnosti objektů, předpoklad jejich uveřejnění na webové stránky je do 30.04.2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MSp:

MŠp prostřednictvím odboru investic a majetku (dále jen „OIM“) zajistilo v rámci plnění opatření 2.1.2 zpracování analýz přístupnosti jednotlivých objektů, opakovaně požádalo o jejich zveřejnění a následně provedlo namátkovou kontrolu, která ověřila, že tato povinnost byla splněna.

- <https://justice.cz/web/msp/podatelna-ministerstva>
(viz *Analýza přístupnosti budov pro osoby se zdravotním postižením* v dolní části stránky)
- https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/Kontakty
(viz *Přístupnost budovy Nejvyššího soudu* v dolní části stránky)
- <https://justice.cz/web/mestsky-soud-v-praze/zakladni-informace/-/clanek/zakladni-informace>
(viz *Informace o přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením v budovách MS Praha* v dolní části stránky)
- <https://justice.cz/web/krajsky-soud-v-praze/>
(viz *Analýza přístupnosti budov pro osoby s postižením* v dolní části stránky)
- <https://justice.cz/web/okresni-soud-v-melniku/>
(viz *Analýza přístupnosti budovy pro osoby s postižením* v dolní části stránky)
- <https://justice.cz/web/krajsky-soud-v-hradci-kralove/>
(viz *Přístup do budovy pro osoby se zvláštními potřebami* v dolní části stránky)
- <https://justice.cz/web/okresni-soud-v-usti-nad-labem/zakladni-informace>
(viz *Základní informace o přístupnosti* v horní části stránky)
- <https://justice.cz/web/okresni-soud-ve-znojme/zakladni-informace>
(viz *Bezbariérový přístup* v horní části stránky)
- <https://verejnazaloba.cz/nsz/kontakty/>
(viz *Analýza přístupnosti budov pro osoby s postižením* v horní části stránky)
- <https://verejnazaloba.cz/vsz-olomouc/kontakty/>
(viz *Analýza přístupnosti budov pro osoby s postižením* v horní části stránky)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Informace o přístupnosti objektů byla zveřejněna na webu <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/aktuality>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Ve zveřejněném dokumentu chybí budovy MŠMT. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MV:

Kontrola přístupnosti budov byla provedena a zveřejnění informace o přístupnosti jednotlivých budov je na nových internetových stránkách plánováno. MV žádá o prodloužení termínu do 31.01.2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MZ:

Analýza přístupnosti budovy Ministerstva zdravotnictví je uveřejněna na webu resortu:

[Analýza přístupnosti budovy Ministerstva zdravotnictví na Palackého náměstí v Praze 2 v souvislosti s vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#)

Odkazy na zveřejněné analýzy přístupnosti přímo řízených organizací včetně jednotlivých webových odkazů na tyto analýzy jsou s ohledem na jejich rozsah k dispozici v samostatném sdíleném dokumentu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZe:

Ve stanoveném termínu do konce roku 2022 byla provedena ze strany Ministerstva zemědělství prostřednictvím odboru vnitřní správy a odboru personálního analýza přístupnosti všech budov, ve kterých je příslušné k hospodaření Ministerstvo zemědělství a zpracovány karty přístupnosti, které byly zveřejněny na portálu Ministerstva zemědělství [Přehled přístupnosti budov | eAGRI \(mze.cz\)](https://mze.cz). Resortní organizace byly o této povinnosti písemně informovány v roce 2022 a 2023. Analýzu, karty přístupnosti a jejich zveřejnění zajišťovaly ve vlastní gesci. Informace o přístupnosti budov, kde je příslušné k hospodaření Ministerstvo zemědělství jsou uveřejněny/zpřístupněny na našich internetových stránkách. Resortní organizace zveřejnění zajišťovaly na vlastních webových stránkách či portálech v různých formách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZV:

Byl zpracován a na webových stránkách MZV uveřejněn soupis informací o přístupnosti objektů MZV v ČR. K nahlédnutí na adrese:

https://mzv.gov.cz/jnp/o_ministerstvu/budovy_architektura/pristupnost_budov.html

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Nastavené opatření nebylo plněno. Jednání v této oblasti budou iniciována v průběhu roku 2024. MŽP žádá o posun termínu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ ÚV:

Informace o přístupnosti objektů jsou zveřejněny na <https://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/dalsi-objekty/pristupnost-budov-uradu-vlady-212404/>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 2.1.4 Na základě analýzy přístupnosti budov ve vlastnictví gestora (včetně přímo řízených organizací) vytvořit plán zpřístupňování těchto budov a tento plán realizovat.

Termín: Vytvoření plánu 31.12.2023, podání zprávy o realizaci plánu 31.12.2025.

Gestor: všechny resorty

Indikátor: Je vypracován uvedený plán a je podána zpráva o krocích k jeho realizaci.

PLNĚNÍ MD:

Budova ministerstva dopravy nebyla s ohledem na dobu svého vzniku projektována s ohledem na aktuální požadavky na bezbariérový přístup a je památkově chráněna. I přes tyto limitující faktory byly ministerstvem v uplynulých letech realizovány stavebně technické úpravy a instalace základních prvků nezbytných pro její bezbariérové užívání, které ve spojení s dalšími opatřeními (činnost ostražky, doprovázející osoby, asistent) umožňují její bezbariérové užívání osobami se zdravotním postižením v souladu s Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Na základě tohoto Ministerstvo dopravy další plán zpřístupňování v současné době nepřipravuje.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MF:

S ohledem na rozpočtové možnosti, resp. množství rozpočtových prostředků přidělených na technické zhodnocení objektů, byl vypracován plán postupného zpřístupňování budov Ministerstva financí a jeho přímo řízených organizací, a to s postupnou realizací do 31. prosince 2025. V současnosti se pracuje na realizaci navržených opatření pro splnění Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Část budov je však historických a zpravidla nelze měnit vzhled objektů při rekonstrukci, což by při budování bezbariérového přístupu bylo nezbytné.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MK:

Ministerstvo kultury zahájilo modernizaci plošiny pro osoby se sníženou schopností pohybu v Nosticově paláci (spojující 1.NP a 2.NP) z prostor u zasedacích místností. Realizace, tj. výměna za stávající, se očekává na začátku roku 2024. Díky modernizaci plošiny dojde ke zpřístupnění pohybu osob po sídle ministerstva, zejména zkrácení vzdálenosti mezi recepcí a 2.NP (nyní muselo být využito výtahu, který je v protilehlém traktu objektu).

V objektu na adrese Milady Horákové došlo v průběhu roku 2023 k rekonstrukci recepce a výměně turniketů. Nové dvoukřídle turnikety automaticky otevírané ve směru průchodu a šířkou 900 mm umožňují lepší průchodnost pro osoby se sníženou schopností pohybu. Původní turnikety (s otočnou trnoží) měly průchod užší a procházející osoba musela aktivně trnož protočit, toto omezení již neplatí, nové turnikety jsou jak širší, tak i průchodnější.

Na rok 2024 plánuje MK:

- dokončit modernizaci plošiny v NP,
- doplnit označení podlaží a ovládacích tlačítek výtahu v NP symboly v Braillově písmu,
- prověřit možnosti a případně realizovat doplnění výtahů v NP a MH akustickou signalizací a hlášením jednotlivých podlaží.

Případná další opatření budou realizována individuálně s ohledem na zastoupení osob se ZP mezi zaměstnanci a dle jejich omezení. V současné době nemá MK informace, které by vyžadovaly okamžité řešení ve vztahu k osobám pohybujícím se po objektech MK. Zpřístupnění objektu pro návštěvy z řad osob se zdravotním postižením je zajištěno, trasy vyznačeny a obsluha recepce poučena.

Plány zpřístupňování přímo řízených organizací MK byly sekretariátu VVOZP zaslány v přílohách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MMR:

Uvedený plán nebyl ze strany MMR zatím zpracován.

Problémem je zejména skutečnost, že se jedná o památkově chráněné objekty či objekty umístěné v městské památkové rezervaci na území hl. m. Prahy. Jednotlivé stavební zásahy a úpravy musí být projednány a realizovány i ve spolupráci s orgány státní památkové péče. Jednotlivé rekonstrukce jsou rovněž odvislé od omezených možností veřejných rozpočtů.

MMR nicméně i dle plánu veřejných zakázek na rok 2024 realizuje některá dílčí opatření týkající se přístupnosti budov, zejména postupnou modernizaci EPS, úpravu vstupního prostoru v objektu na Staroměstském náměstí apod.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MO:

Objekt Ministerstva obrany, tzv. budova MO-A na adrese nám. Svobody 471/4, má naplánovány náročnou zásadní rekonstrukci, jejíž nedílnou součástí bude také komplexní řešení bezbariérových přístupů.

U zbývajících objektů z důvodu dostupného objemu finančních prostředků nebyly naplánovány žádné stavební úpravy. Plán pro další realizace bude průběžně revidován a doplněn do 31. prosince 2024 podle aktuálního vývoje. Jedná se o následující objekty:

- MO Valy, Tychonova 1, Praha, budova č. 1
- Brno, Svatoplukova 84, budova č. 1
- Praha, Rooseveltova ul.620/23
- Brno, Svatoplukova 84, budova č. 2
- Pardubice, Teplého 2795, budova C
- Praha, Generála Píky 1, budova č. 5
- Olomouc, Dobrovského 6, budova č. 4
- Pardubice, Teplého 2795, budova C
- České Budějovice, Žižkova 37, budova č. 37

MO žádá o prodloužení termínu do 31. prosince 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MPO:

V souvislosti s plněním opatření byly osloveny všechny organizační složky a příspěvkové organizace v působnosti MPO, aby plán zpřístupňování vytvořily a zahájily přípravu jeho realizace. Po vyhodnocení požadavku došly podobně jako MPO k závěrům, že užívané objekty přístupnost splňují, nebo ji splňují alespoň prostory určené pro veřejnost. Kde je realizace opatření ke zlepšení přístupnosti možná, jsou taková opatření naplánována, případně zapracována do projektové dokumentace rekonstrukce celého objektu. V řadě případů, a to z důvodu památkové ochrany objektů či neadekvátní finanční náročnosti nutných stavebních úprav, nejsou/nemohou být opatření ke zlepšení přístupnosti plánována. Do plánu nebyly zařazeny ani objekty, ve kterých jsou pracoviště v působnosti našeho resortu pouze v pronájmu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Na MPSV byl v roce 2023 vypracován plán zpřístupňování těchto budov a byla podána zpráva o krocích k jeho realizaci.

ČSSZ na základě provedené analýzy o přístupnosti budov a zahájení činností pro uveřejnění karet přístupnosti objektů připraví do 30.09.2024 harmonogram a předloží jej resortu MPSV k vytvoření uceleného materiálu s návrhy realizace odstraňování přístupových bariér.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MSp:

V návaznosti na předchozí opatření vytvořilo MSp prostřednictvím OIM „Plán zpřístupňování budov v působnosti resortu Ministerstva spravedlnosti na roky 2024–2025“, který byl schválen náměstkem člena vlády dne 20.12.2023 a je zaslán v samostatném souboru.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Nelze realizovat z důvodu dlouhodobého nedostatku finančních prostředků – významné dlouhodobé podfinancování. Je nutno aby byly ze strany gestora NPPRP zajištěny do rozpočtu MŠMT prostředky nad rámec schváleného rozpočtu a na základě výše těchto prostředků bude následně sestaven plán realizace opatření. Z dostupných prostředků jsou zajišťovány pouze nutné investice většinou havarijní povahy, tak aby více než 600 objektů, které spadají pod MŠMT, bylo udrženo v provozu a poskytovaly požadované služby v odpovídající kvalitě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MV:

Plán zpřístupňování budov v resortu Ministerstva vnitra je průběžně plněn. Odbor správy majetku a odbor programového financování mají v gesci činnosti týkající se plnění Národního rozvojového programu mobility pro všechny (dále jen „NRPM“) za resort Ministerstva vnitra, a to v souladu s usnesením vlády ze dne 14. července 2014 č. 568 k Vládnímu plánu financování NRPM na období 2016-2025 (dále jen „Usnesení“). Ze strany Úřadu vlády ČR, oddělení sekretariátu Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením, je snaha o pokračování tohoto programu i po roce 2025.

Dle přílohy k usnesení I. odst. 1 písm. f) se jedná o odstraňování bariér v budovách policejních služeben plně financované z rozpočtové kapitoly MV (ve výši 10 mil. Kč ročně – III. odst. 1 písm. f) přílohy k usnesení).

Z provedené analýzy je zřejmé, že nejen služebny Policie ČR ale i další budovy v rámci resortu MV, nebo alespoň jejich prostory určené pro styk s veřejností jsou většinou přístupné pro imobilní občany (zejména se jedná o archivy – badatelný, resortní školská zařízení apod.).

V případě vlastního úřadu Ministerstva vnitra se jedná o budovy na ul. Milady Horákové (Letná), nám. Hrdinů, (CTX), Jindřišská, Na Pankráci, Olšanská.

Objekt Letná má vybudován bezbariérový přístup pouze z ulice Milady Horákové, z ulice Nad Štolou se zatím toto nepodařilo zrealizovat z důvodu nesouhlasu útvaru památkové péče. Objekt Na Pankráci má kromě bezbariérového přístupu vybudováno komplexní pracoviště pro imobilní zaměstnance. Objekty CTX a Jindřišská disponují přístupem imobilních osob do přízemních prostor a objekt Olšanská je nyní v komplexní rekonstrukci kde je již přímo v rámci projektu s přístupem a zaměstnáváním zdravotně postižených osob uvažováno (v plánu je přemístění OAMP z objektu Letná).

S ohledem na stavebně technický stav uvedených objektů, který by si vyžádal finančně náročné rekonstrukce a současně by nebyly vyřešeny další nevýhody jako je roztržitost úřadu na území města, nemožnost splnit aktuální nároky na požární bezpečnost apod. se konečná dislokace úřadu Ministerstva vnitra předpokládá tak, že bude zachován stávající objekt Letná, kdy se v současné době již projednává zpracování architektonické studie na celkovou rekonstrukci tzv. staré budovy. Pro zbývající útvary úřadu MV se předpokládá jejich umístění v nově realizovaném komplexu administrativních budov v areálu stávajících autodílen MV Veleslavín. Pro tento záměr je již vydáno pravomocné uzemní rozhodnutí a aktuálně se uvažuje o zadání projektové dokumentace pro stavební povolení a pro provedení stavby.

V této souvislosti je však nutné zmínit i základní předpoklad, že jakékoliv investice do nemovitostí MV, budou zcela závislé na finančních prostředcích, které budou přiděleny do rozpočtu kapitoly 314 v následujících letech.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZ:

Plán zpřístupňování budovy Ministerstva zdravotnictví byl vytvořen na základě zjištěných nedostatků Analýzou přístupnosti budovy Ministerstva zdravotnictví. Soustředí se na zajištění stavebních, technických a organizačních řešení vedoucích k lepší přístupnosti budovy osobám s pohybovým, zrakovým, sluchovým a dalším postižením.

- 1) Přístupy do objektu
 - a) V roce 2024 je v plánu rekonstrukce rampy, která vede z náměstí na podestu před hlavním vchodem do ministerstva. Tato rampa i přes svou dosavadní funkčnost nesplňuje parametry vyhlášky č. 398/2009 Sb.
 - b) V roce 2025 proběhne modernizace zvonkového panelu u hlavního vchodu. Nynější podoba totiž nesplňuje veškeré požadavky pro potřeby všech druhů postižení.
- 2) Vnitřní komunikační prostory - chodby, schodiště a jednotlivé pracoviště - kanceláře
 - a) V letech 2024 a 2025 bude průběžně probíhat zlepšování značení příslušnými symboly a piktogramy.

- b) V letech 2024 a 2025 budou průběžně při plánovaných rekonstrukcích probíhat také stavební úpravy a doplňování madel, kde chybí dle vyhlášky č. 398/2009 Sb.
- 3) Výtahy
- a) V roce 2024 dojde k instalaci sklopných sedadel ve výtazích pro osoby se zdravotním postižením.
 - b) V roce 2025 dojde dle možností k modernizaci ovládacích panelů, které nesplňují požadavky pro potřeby všech druhů postižení.

Plány zpřístupňování přímo řízených organizací

Odkazy na zveřejněné analýzy přístupnosti přímo řízených organizací na webech těchto organizací a plány zpřístupňování jsou k dispozici s ohledem na jejich rozsah v samostatném sdíleném dokumentu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZe:

Ministerstvo zemědělství zajistilo prostřednictvím odboru vnitřní správy ke všem budovám, kde je příslušné k hospodaření zpracování plánu zpřístupňování budov (v rámci analytických materiálů katalogy budov a dále plánů investic a oprav). Resortní organizace byly v roce 2023 písemně informovány o uvedené povinnosti. Termín podání zprávy o realizaci plánu ještě nenastal.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZV:

Plán zajištění přístupnosti na roky 2024 a 2025 je zpracován a zaslán byl sekretariátu VVOZP v samostatné příloze.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Budova ministerstva životního prostředí je přístupná osobám se zdravotním postižením. Má bezbariérový přístup, označení výtahů Braillovým písmem, samostatné hygienické zázemí pro tělesně postižené osoby situovaného v přízemí budovy a plošinu pro vozíčkáře spojující jednotlivé mimoúrovňové části budovy. Budova je také vybavena signalizací pro neslyšící osoby a bezpečnostními informačními značkami, které určují směr úniku ve snadno srozumitelné formě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí konkrétní informace o plánu zpřístupňování. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ ÚV:

Úřad vlády ČR má příslušnost hospodaření k historickým budovám zapsaným v rejstříku památkově chráněných budov, který spravuje Národní památkový úřad. Při plánování renovací, rekonstrukcí a jiných prací na budovách Úřadu jsou zohledňovány principy řešení tak, aby vyhovovala i osobám se zdravotním postižením. ÚV je limitován stanovisky dotčených orgánů státní správy a to zejména NPÚ a odborem památkové péče HI. M. Prahy pro objekty v Praze. V současné době je umožněn přístup osob se zdravotním postižením do budov ÚV tam, kde není čistě bezbariérový vstup, prostřednictvím osobní asistence ostrahy budov. Další osoby se zdravotním postižením, které jsou mobilní, jsou doprovázeny zaměstnanci ÚV. Ve výtazích jsou ovládací panely opatřeny Braillovým písmem. Všechna opatření v budovách ÚV nemají za následek přímou nebo nepřímou diskriminaci osob se zdravotním postižením.

Odbor správy nemovitostí při tvorbě strategických materiálů souvisejících s plánovanými rekonstrukcemi zohledňuje případné dopady na osoby se zdravotním postižením. Zároveň ale platí, že v některých případech nelze úplně zohlednit všechny aspekty týkající se osob se zdravotním postižením při návštěvě historických budov. Příkladem je plánovaná rekonstrukce Kramářovy vily. Do Kramářovy vily nelze umístit zdvihací zařízení nebo jiný samočinný stroj, který by pomohl překonat

vstupní schodiště do 1 patra. Z tohoto důvodu je osobní asistence zaměstnanců ÚV samozřejmostí. Při plánování obměny osobních výtahů je plánováno i se zvukovou informací o poloze výtahu.

Budovy Úřadu nejsou běžně veřejně přístupné, ÚV však dlouhodobě pořádá Dny otevřených dveří (dále také „DOD“) ve všech objektech, které mají historickou hodnotu. Četnost DOD je každým rokem navyšována. Tím je plán zpřístupňování historických budov Úřadu plněn a realizován.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

2.2 Cíl: Důsledná aplikace předpisů v oblasti bezbariérového užívání staveb.

Opatření 2.2.1 Sledovat a vyhodnocovat účinnost ČSN a dalších technických předpisů v oblasti bezbariérového užívání staveb při jejich aplikaci v praxi a dbát na jejich účelné doplňování a aktualizaci. ÚNMZ (ČAS) v této oblasti dále spolupracuje s evropskými a mezinárodními technickými organizacemi.

Termín: průběžně

Gestor: MMR, MD, MPO

Indikátor: Soulad norem byl v daném roce sledován a byly provedeny případné změny.

PLNĚNÍ MD:

Soulad norem je průběžně zajišťován na základě účasti zástupců MD v příslušných Technických komisích ÚNMZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

Úvodem zdůrazňujeme, že pro oblast technické normalizace je ústředním orgánem MPO, které zabezpečuje tvorbu a vydávání českých technických norem, jejich změny a zrušení (viz § 13 odst. 1 písm. e) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů a § 5 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů). MMR sleduje normy pro provádění a navrhování staveb v působnosti obecných stavebních úřadů, MD sleduje dopravní normy a MPO výrobní normy.

MMR ve své působnosti neviduje žádný problém při aplikaci bezbariérové vyhlášky na úrovni normových hodnot. Konkrétní seznam norem obsahujících normové hodnoty je zde:

- ČSN EN 81-40 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Zvláštní výtahy pro dopravu osob a nákladů - Část 40: Schodišťové výtahy a šikmé zvedací plošiny pro dopravu osob s omezenou pohyblivostí;
- ČSN EN 81-41 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Zvláštní výtahy pro dopravu osob a nákladů - Část 41: Svislé zdvihací plošiny pro dopravu osob s omezenou schopností pohybu;
- ČSN EN 81-70 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Část 70: Zvláštní úprava výtahů určených pro dopravu osob a osob a nákladů - Přístupnost výtahů včetně osob s omezenou schopností pohybu a orientace;
- ČSN ISO 3864-1 (01 8011) Grafické značky – Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky - Část 1: Zásady navrhování bezpečnostních značek a bezpečnostního značení;
- ČSN 73 4301 Obytné budovy;

Konkrétní podrobnosti jsou publikovány při jejich zveřejnění, nebo dle potřeby.

Dále přikládáme informaci, že existuje nová evropská norma ČSN EN 17210 Přístupnost a využitelnost zastavěného prostředí – Funkční požadavky. Jedná se o mezioborovou normu spadající do aplikační gesce více resortů. Norma je v anglickém znění, má koncepční charakter

a neobsahuje žádné konkrétní požadavky. Určité podrobnosti uvádí doprovodné technické dokumenty. Z těchto důvodů normu nelze "zezávaznit" jednotlivými resorty.

MMR pro účely veřejného stavebního práva požádalo ČAS o zařazení nové národní normy na přístupnost staveb do plánu normalizace na rok 2023. Nová norma bude vycházet z principů výše uvedené evropské normy a bude na národní úrovni rozvíjet ustanovení vyhlášky MMR o požadavcích na výstavbu a vyhlášky MD o požadavcích na dopravní stavby. Norma zajistí jednotnou aplikaci požadavků na přístupnost staveb napříč resorty MMR a MD. Zpracovatelkou této normy je Ing. Renata Zdařilová, Ph.D., která je garantem požadavků na bezbariérové užívání staveb v rámci České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a zároveň se této problematice věnuje na VŠB Technické univerzitě Ostrava. Teze této normy byly představeny na 3. jednání Platformy MMR pro bezbariérovost, které se konalo dne 11. září 2023. Její účinnost se předpokládá k 1. červenci 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Všechny evropské a mezinárodní normy, které jsou vyhodnoceny jako důležité v předmětné oblasti, jsou přebírány do soustavy ČSN překladem. Z původních norem upozorňujeme v této souvislosti na ČSN 73 6405 (2022) Projektování tramvajových tratí, kde je článek 8.5 Úpravy tramvajových přejezdů a přechodů extravilánového typu pro používání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

K tomuto opatření dále doplňujeme, že od října 2022 Česká republika má ve správě řízení evropské technické komise CEN/TC 452 Asistenční psi. Předsedkyní komise je paní Jana Sirotková z organizace Pestrá, o. p. s. (<https://www.pestra.cz/>)

Technická komise má 40 členů z celé Evropy a v rámci komise působí 7 pracovních skupin:

- EN/TC 452/WG 1 Terminology
- CEN/TC 452/WG 2 Lifetime welfare
- CEN/TC 452/WG 3 Competencies for assistance dogs' professionals
- CEN/TC 452/WG 4 Pre-training, Training and Tasks
- CEN/TC 452/WG 5 Client Services
- CEN/TC 452/WG 6 Accessibility and Universal Access
- CEN/TC 452/WG 7 Conformity assessment

V současné době jsou v procesu tvorby tyto evropské normy:

- EN 17984-1 Assistance dogs – Part 1: Vocabulary a
- EN 17984-6 Assistance dogs – Part 6: Accessibility and Universal Access (nelze odhadnout termín vydání).

Na národní úrovni působí od roku 2019 TNK 154 Asistenční psi.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 2.2.2 Provádět metodickou činnost vůči stavebním úřadům v oblasti obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Termín: průběžně

Gestor: MMR

Indikátor: Alespoň jednou ročně je vydán metodický pokyn či jiný metodický dokument nebo je provedeno školení pracovníků stavebních úřadů v dané oblasti.

PLNĚNÍ MMR:

MMR má ve své gesci mj. zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcí vyhlášky, včetně vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. MMR svoji metodickou činnost provádí více způsoby a jejich kombinacemi:

- Problematika bezbariérového užívání staveb je začleněna do systému vzdělávání a ověřování zvláštní odborné způsobilosti úředníků obecných stavebních úřadů na úseku územního rozhodování a stavebního řádu.

- MMR průběžně a dle potřeby zpracovává stanoviska k aplikaci ustanovení předpisů stavebního práva týkajících se požadavků na bezbariérové užívání staveb.

Na webu MMR byly zveřejněny dvě pomůcky:

Uplatnění hmatových prvků na pochozích plochách pro chodce s ohledem na zájmy státní památkové péče

Cílem tohoto stanoviska je sjednotit aplikační praxi pro pochozí plochy pro chodce, na nichž se provádí hmatové úpravy pro osoby se zrakovým postižením a zároveň se zohledňuje ochrana památkové péče. Jeho znění vychází z dohody mezi MMR, MD, MK, MPO, ČKA, ČKAIT a SONS. Stanovisko má 4 části a 8 bodů. První část obsahuje úvod a kompetence resortů. Ve druhé části je stavební zákon, bezbariérová vyhláška a hmatové prvky. Třetí část obsahuje zabránění ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob a zajištění ochrany veřejných zájmů. Ve čtvrté části jsou uvedeny závěry.

[https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/informace-a-aktuality/stavebni-rad/informace-z-oblasti-bezbarieroveho-uzivani-sta-\(1\)/uplatneni-hmatovych-prvku-na-pochozich-plochach-pr](https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/informace-a-aktuality/stavebni-rad/informace-z-oblasti-bezbarieroveho-uzivani-sta-(1)/uplatneni-hmatovych-prvku-na-pochozich-plochach-pr)

Přehled informací k požadavkům na bezbariérové užívání staveb za období 2010-2023:

[https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/informace-a-aktuality/stavebni-rad/informace-z-oblasti-bezbarieroveho-uzivani-sta-\(1\)/bezbarierove-uzivani-staveb-v-prispevcich](https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/informace-a-aktuality/stavebni-rad/informace-z-oblasti-bezbarieroveho-uzivani-sta-(1)/bezbarierove-uzivani-staveb-v-prispevcich)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 2.2.3 Pravidelně vyhlášovat dotační program pro nestátní neziskové organizace Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb.

Termín: průběžně

Gestor: MMR

Indikátor: Uvedený dotační program je každoročně vyhlášován.

PLNĚNÍ MMR:

MMR každoročně vyhláší výzvu na podporu nestátních neziskových organizací, mj. i v oblasti Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb. V dané oblasti budou NNO podporovány i v roce 2024. Podporována bude správná aplikace bezbariérové vyhlášky, zejména spoluprací se stavebními úřady. Podporováno bude iniciování řešení nebezpečných míst a iniciování odstraňování architektonických bariér ve stávajících stavbách. Podporováno bude rovněž zpracovávání a poskytování metodických informací pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace o bezbariérovém prostředí. Podpora bude navazovat na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením (sdělení MZV č. 10/2010 Sb. m. s.), Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 a vyhlášku č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Vyšší prioritu mají projekty s celostátní působností.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.3 Cíl: Vyšší bezpečnost osob se zdravotním postižením při pohybu na pozemních komunikacích.

Opatření 2.3.1 Prostřednictvím osvětové kampaně určené všem účastníkům silničního provozu upozorňovat na zajištění bezpečnosti osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MD (BESIP)

Indikátor: Osvětová kampaň je realizována.

PLNĚNÍ MD:

V rámci projektu EUOKLÍČ v roce 2023 Ministerstvo dopravy ČR spolufinancovalo propagační materiál tohoto projektu v následujícím rozsahu:

- Průvodce po místech v ČR osazených Eurozámky – 2 000 ks
- Pamětní deska 20,5 x 20,5 cm samolepicí 14krajů x 40 ks
- Informační leták A5, 6 stran – 14krajů x 600 ks
- Označení dveří - "Prosím, klepejte", samolepicí - 560 ks

Jako příklady osvětové kampaně v rámci ČR lze uvést:

Olomoucký kraj:

Dětský den pro handicapované děti, Koloběžkářské závody, Den s IZS, besedy se seniory

Středočeský kraj:

Charitativní běh „Od nevidím do nevidím“ – akce pro nevidomé; besedy se seniory; Den dopravy v MŠ a ZŠ – pro děti z Jedličkova ústavu, akce na dopravním hřišti ve Vlašimi – akce pro postižené školáky z Jedličkova ústavu

Zlínský kraj:

Beseda pro žáky ZŠ speciální Zlín; Dopravní soutěž mladých cyklistů – celostátní finále pro sluchově handicapované děti

Vysočina:

Seniorská akademie – senior v silničním provozu, Nebe nemá bariéry – preventivní akce pro tělesně handicapované občany

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.4 Cíl: Veřejná doprava přístupná pro všechny skupiny osob se zdravotním postižením.

Opatření 2.4.4 Legislativně zakotvit povinnost osazování vozů MHD vnějšími akustickými hlásiči čísla linky a směru vozu.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MD

Indikátor: Byla provedena uvedená legislativní úprava.

PLNĚNÍ MD:

Novela nařízení vlády č. 63/2011 Sb., proběhla nařízením č. 451/2023 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti se zrušením technických průkazů vozidel, která však změnila pouze technické vztahující se k technickým průkazům vozidel. Dále je připravena novela tohoto nařízení reflektující požadavky osob se zdravotním postižením, která je v současné době v procesu projednávání na Odboru legislativy Ministerstva dopravy.

Problematika majáčků zatím řešena není, protože chybí zákonné zmocnění pro takovou úpravu, proto v rámci Ministerstva dopravy byly věcné odbory k vozidlům požádány, zda by nebylo možné provést úpravu v rámci jiných technických předpisů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 2.4.6 Vyhodnocovat provedení zakázek krajů týkajících se veřejné dopravy z hlediska zajištění bezbariérové dopravy. Při zjištění nedostatků v zajištění bezbariérové dopravy vydat nebo upravit metodické doporučení, které bude vodítkem krajům ke zlepšení situace. Zprávu o vyhodnocení představit na jednání VVOZP.

Termín: 31.12.2021, 31.12.2023, 31.12.2025

Gestor: MD

Indikátor: Je provedeno výše uvedené vyhodnocení a v případě zjištění nedostatků vydáno či upraveno metodické doporučení.

PLNĚNÍ MD:

Ministerstvo dopravy oslovilo dopisem č. j. MD/38875/2023/190-1 jednotlivé kraje, aby mohlo provést analýzu jejich přístupu k zajištění bezbariérovosti veřejné osobní regionální dopravy. První analýza byla provedena v roce 2021, s ohledem na několikaletou platnost smluv a cíl této analýzy přispět k zajištění větší přístupnosti veřejné dopravy byly v roce 2023 hodnoceny pouze smlouvy nově uzavřené, tedy uzavřené v letech 2022 a 2023.

Ministerstvo dopravy obdrželo reakci od 13 krajů, kraj Královéhradecký svou odpověď nezaslal. Ve většině krajů byly v letech 2022 a 2023 uzavřeny nové smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících. Kraje v rámci nových smluv zpřísňují ustanovení nařízení vlády č. 63/2011 Sb., o stanovení minimálních hodnot a ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti a o způsobu jejich prokazování v souvislosti s poskytováním služeb v přepravě cestujících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády“). Všechny nově uzavřené smlouvy vyžadují po dopravci vizuální i akustický informační systém.

V drážní dopravě uzavřelo nové smlouvy 6 krajů (Jihočeský, Plzeňský, Liberecký, Jihomoravský, Zlínský a Moravskoslezský). V nových smlouvách byla požadována nová vozidla, případně vozidla zánovní (Moravskoslezské soupravy PUSH-PULL, jednotky „InterPanter“, „RegioShark“ a „RegioFox“, motorové vozy „RegioSpider“ a Stadler GTW 2/6)¹, která soudobé standardy na přístupnost splňují již z výroby.

Pozitivním zjištěním je, že po dopravcích je regionálními objednateli požadováno, aby jednotlivé nízkopodlažní spoje na linkách označil do jízdního řádu. Tuto povinnost ve smlouvě nemá zakotvenou Zlínský kraj v případě smlouvy na osobní železniční dopravu a Karlovarský kraj ve smlouvě na zajištění veřejné linkové dopravy, které obě požadují zajištění všech spojů vozidlem umožňujícím nástup do nízkopodlažní části vozu. V tomto ohledu jde o výrazné zlepšení situace v oblasti informování cestujících, že bude na spoj nasazeno garantovaně nízkopodlažní vozidlo.

Od analýzy provedené v roce 2021 došlo k pozitivnímu posunu v oblasti železniční dopravy, kdy jsou v rámci nových smluv požadována nová, nebo zánovní vozidla umožňující nástup do nízkopodlažní části vozidla. Proběhla rovněž unifikace standardů kvality, kdy regionální spoje jsou objednávány podle komplexních standardů kvality integrovaných dopravních systémů, nebo je problematika přístupnosti řešena přímo ve smlouvě. Obecně je možné uvést, že nové smlouvy zohledňují požadavky na přístupnost a i kraje, které v minulosti spoléhaly výhradně na ustanovení nařízení vlády (Karlovarský a Jihočeský), uzavírají smlouvy s přísnějšími podmínkami.

Zpráva o vyhodnocení byla představena na zasedání VVOZP dne 25.03.2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 2.4.7 Podporovat rozvoj nových technologií z hlediska jejich využitelnosti pro podporu samostatného a bezpečného pohybu osob se zdravotním postižením. V případech, kdy jsou tyto technologie připraveny k nasazení do ostrého provozu, podporovat jejich uvedení do praxe.

¹ Je uváděn marketingový název vozidel podle společnosti České dráhy a.s., aby čitatelům této analýzy bylo jasné, o jaká vozidla se jedná i bez znalosti číselného označení vozidlových řad. Tato informace však neznamená, že smlouvy byly uzavřeny s dopravcem České dráhy, a.s.

Termín: průběžně (zpráva se podává za roky 2021, 2023, 2025)

Gestor: MD

Indikátor: V daném období byly podpořeny uvedené aktivity a jejich uvedení do praxe.

PLNĚNÍ MD:

Projekt Využití mapových podkladů Zabaged pro návrh přesných navigačních aplikací pro cestující se zrakovým nebo jiným omezením ve veřejné dopravě (TIRSMD704), který byl ukončen 2021 a jehož systém byl úspěšně testován s reálnými uživateli, je využíván v rámci turn by turn navigační aplikace a slouží k reálné ukázce možné funkcionality na území hlavního města Prahy, Ministerstvo dopravy dále nabízí, že tento systém je možné využít pro případné další doplnění/zpřesnění mapových podkladů i mimo hl. m. Prahu, např. v Brně, případně v Ostravě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

2.5 Cíl: Zajištění přístupnosti dopravních staveb.

Opatření 2.5.1 Vypracovat plán zpřístupňování nádraží a nástupišť ve správě Správy železnic a s jeho plněním pravidelně seznamovat VVOZP.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně (zpráva se podává za rok 2023 a 2025)

Gestor: MD

Indikátor: Je vypracován plán. VVOZP je seznámen s jeho plněním za rok 2023 a 2025.

PLNĚNÍ MD:

Správa železnic disponuje interaktivní mapou, která přehledně poskytuje informace o přístupnosti jednotlivých stanic - [Interaktivní mapa Správy železnic \(spravazeleznic.cz\)](https://www.spravazeleznic.cz) (v záložce „kategorie“ je nutné zvolit „přístupnost stanice“).

Program rekonstrukce a revitalizace osobních nádraží 2024-2028 byl zaslán sekretariátu VVOZP v samostatné příloze.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 2.5.4 Ve své působnosti zajišťovat konzultační a poradenskou činnost v oblasti bezbariérového užívání dopravních staveb a dopravních prostředků.

Termín: průběžně

Gestor: MD

Indikátor: Na MD je ustaveno konzultační místo pro veřejnost týkající se uvedené oblasti.

PLNĚNÍ MD:

MD zajišťuje konzultační a poradenskou činnost v oblasti bezbariérového užívání staveb a dopravních prostředků prostřednictvím věcně příslušných odborů k dané problematice.

Státní fond dopravní infrastruktury poskytuje pravidla a zajišťuje konzultaci v oblasti zvyšování bezpečnosti nebo plynulosti dopravy nebo opatření ke zpřístupňování dopravy osobám s omezenou schopností pohybu, orientace nebo komunikace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 3: Přístupnost informací a služeb veřejné správy

Téma přístupnosti informací a služeb veřejné správy je v souvislosti s elektronizací a rozvojem služeb eGovernmentu velice aktuální. Pro osoby se zdravotním postižením je důležité, aby veřejné služby poskytované a regulované veřejnou správou byly přístupné a využitelné na rovnoprávném základě s ostatními. K tomu přispívá, mimo samotné elektronizace, možnost asistovaného podání, standardizace výkonu agend a činností či nevyžadování údajů a skutečností, které jsou veřejné správě již známy.

Evropská legislativa v této oblasti přispívá k významnému zlepšení prostřednictvím zákona o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací.

Problematickou zůstává oblast přístupnosti digitálních dokumentů veřejné správy. Přestože osoby se zdravotním postižením mohou využívat elektronických služeb eGovernmentu a s úřadem komunikovat například prostřednictvím datové schránky, ne vždy jsou vydávané dokumenty přístupné i pro osoby se smyslovým postižením. Shodné problémy se vyskytují i při využívání elektronických formulářů a dalších prostředků pro podání, neboť ne všechny elektronické formuláře veřejné správy jsou v dostatečné míře přístupné.

V rámci zajišťování přístupnosti služeb veřejné správy je důležité vzdělávání zaměstnanců v tématech zdravotního postižení a rozvíjení znalostí a dovedností týkajících se zvolení a správné aplikace vhodného způsobu komunikace s osobami s určitými typy zdravotního postižení.

3.1 Cíl: Přístupné služby veřejné správy.

Opatření 3.1.2 Podporovat šíření osvěty, příkladů dobré praxe a motivace v oblasti přístupnosti úřadů pro osoby se zdravotním postižením prostřednictvím soutěže pro územní samosprávné celky (soutěž Přívětivý úřad).

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Soutěž Přívětivý úřad je každoročně vyhlašována.

PLNĚNÍ MV:

V roce 2023 proběhl osmý ročník soutěže Přívětivý úřad v kategorii obcí s rozšířenou působností. Soutěž je postavena na komplexním přístupu úřadů v oblasti kvality při poskytování služeb klientům. Zhruba osmdesát kritérií hodnotí přístupnost a otevřenost úřadu, komunikaci s klienty včetně osob se zdravotním postižením (OZP), digitalizaci služeb a tím zlepšení přístupnosti služeb pro OZP, dostupnost služeb pro všechny občany nebo úroveň komunikace.

V roce 2023 se soutěže zúčastnilo 130 obcí s rozšířenou působností včetně 17 MČ Prahy. Jednalo se tak o 58 % z celkového počtu všech municipalit. Sběr dat proběhl v červnu 2023 dotazníkovým šetřením ve formě on-line dotazníku. Výsledky byly vyhlášeny na slavnostním předávání trofejí pro oceněné obce 1. listopadu 2023 v Uměleckoprůmyslovém museu v Praze. Byly oceněny vždy tři nejlepší města v každém kraji a poté i nejlepší 3 celorepublikoví vítězové, kteří obdrželi skleněnou trofej. Jako každý rok vyšla taktéž brožura dobré praxe za rok 2023, kde se nachází výběr 24 příkladů dobré praxe z různých oblastí.

Součástí dotazníkového šetření byly i otázky týkající se bezbariérového přístupu, dostupnosti vodících prvků pro nevidomé nebo nabídky služeb poskytovaných neslyšícím občanům.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 3.1.3 Zavést kontrolu řešení přístupnosti u žádostí o schválení ICT projektů ze strany Odboru hlavního architekta MV.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: U žádostí o schválení ICT projektů je zavedena kontrola řešení přístupnosti.

PLNĚNÍ DIA:

Odbor hlavního architekta Digitální a informační agentury (dále jen „OHA“) požaduje po žadatelích o stanovisko řešení přístupnosti. Jedná se jednak o splnění principu P3 Podpora začlenění a přístupnost Informační koncepce ČR v rámci kapitoly 2.1 formuláře a splnění pravidel UX/UI v rámci kapitoly 2.2.8 formuláře. Formulář i metodika k němu je k dispozici zde https://archi.gov.cz/uvod_schvalovani#jake, pravidla UX/UI zde https://archi.gov.cz/znalostni_baze:pravidla_uxui a přístupnost informací zde https://archi.gov.cz/nap:pristupnost_informaci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno. Z důvodu převodu kompetencí je navržena změna gestora z MV na Digitální a informační agenturu (DIA).

3.2 Cíl: Přístupné webové stránky a elektronické služby veřejné správy.

Opatření 3.2.6 V rámci metodických materiálů týkajících se veřejných zakázek upozorňovat i na povinnost přístupnosti veřejných zakázek.

Termín: průběžně

Gestor: MMR

Indikátor: Obsahem metodických materiálů je i upozornění na povinnost přístupnosti veřejných zakázek.

PLNĚNÍ MMR:

Opatření je průběžně plněno. Obsahem všech relevantních metodických materiálů a výstupů MMR je průběžné upozornění na povinnost přístupnosti při zadávání veřejných zakázek.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 3.2.7 Provádět metodickou a osvětovou činnost v oblasti přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: V hodnoceném období byla provedena alespoň jedna metodická či osvětová aktivita v uvedené oblasti.

PLNĚNÍ DIA:

Metodická aktivita je prováděna průběžně, zejména zveřejněním legislativních materiálů a metodiky na internetových stránkách DIA (viz [Přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací – Digitální a informační agentura \(gov.cz\)](#)) a dále průběžná metodická pomoc povinným subjektům s uvedením do souladu jimi spravovaných internetových stránek na základě jejich žádosti. V rámci osvětové činnosti proběhlo v listopadu 2023 školení pro skupinu zaměstnanců Ministerstva vnitra na téma „Přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru“, jehož předmětem bylo seznámení s problematikou přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací, např. proč je důležité se přístupností zabývat, prováděcí předpisy, kdo je a kdo není povinným subjektem, pravidla pro prohlášení o přístupnosti apod.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno. Z důvodu převodu kompetencí je navržena změna gestora z MV na Digitální a informační agenturu (DIA).

3.3 Cíl: Přístupné dokumenty veřejné správy.

Opatření 3.3.3 Provést kontrolu přístupnosti zaměstnaneckých IT systémů.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MK, MPSV, MZe

Indikátor: Byla provedena kontrola přístupnosti zaměstnaneckých IT systémů.

PLNĚNÍ MK:

Odbor informačních technologií a spisové služby informoval dopisem do datových schránek všechny příspěvkové organizace o nutnosti upravit webové stránky tak, aby odpovídaly požadavkům easy-to-read.

Webové stránky MK částečně vyhovují požadavkům zákona č. 99/2019 Sb. a metodické příručce. Po konzultaci se společností Actum Digital byl nesoulad upřesněn v dokumentu [Prohlášení o přístupnosti | mkcr.cz \(gov.cz\)](#) spolu s vysvětlením, kdy dojde k nápravě.

Byla provedena analýza připravenosti Ministerstva kultury poskytovat pracovní příležitosti a komunikace s osobami se zdravotním postižením. Výsledkem je obecná připravenost MK s dílčími nedostatky na jejichž vylepšení se pracuje.

Současný stav:

Hardware

- myši a klávesnice se speciální ergonomií, klávesnice s hlasovým ovládním
- monitory s větší úhlopříčkou a vysokým rozlišením

Komunikace

- Teams – aplikace pro on-line komunikaci s možností obousměrného provozu a převodem mezi mluveným a psaným textem, možností předávat hypertextové odkazy
- Skype – např. pro on-line pohovory s uchazeči bez nutnosti osobního kontaktu
- hlasové ovládním webových stránek MK

Ostatní

- hlasové ovládním Windows
- MS Office - diktování textu s převodem do písemné formy a převod textu na řeč
- vytváření strojově čitelných dokumentů s textovou vrstvou OCR
- všeobecně rozšířené převodníky psaný text – řeč a hlasové záznamníky v rámci PC programů a prověřených mobilních aplikací
- specializovaná on-line školení MS Office (od autorizované agentury), Ginis (z vlastních zdrojů)

Připravovaná zlepšení

- používaná spisová služba (Ginis) neumožňuje hlasové ovládním, ale v současnosti se připravuje veřejná zakázka na novou spisovku – hlasové ovládním bude začleněno do zadávací dokumentace
- nové webové stránky podle jednotné grafické vizualizace, obsahového rozložení a hlasového ovládním pro celou státní správu.

Kontrolu přístupnosti zaměstnaneckých IT systémů provedly i příspěvkové organizace MK, např. NIPOS: Všichni zaměstnanci mohou plně pracovat se všemi IT systémy. V organizaci je využívána široká škála softwarových řešení, včetně 287 produktů klasifikovaných jako freeware, 75 produktů označených jako komerční software a 48 webových platforem. Mezi nejčastěji používané aplikace patří operační systémy, kancelářské textové editory, tabulkové procesory a emailové klienty, které jsou snadno přístupné. Nicméně, v případě některých specializovaných softwarů, které organizace využívá, neexistují funkčně srovnatelné alternativy. Začlenění přístupnosti do těchto specifických softwarů je proto komplexní a finančně náročné. Aktuální legislativa České republiky bohužel neumožňuje financování těchto úprav. Jako jediná alternativa tak zůstává vývoj zcela nového softwaru na míru. Při inovaci nebo akvizici nových softwarových řešení klade organizace velký důraz na jejich přístupnost, aby byly zajištěny rovné příležitosti pro všechny uživatele.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Aplikační programové zabezpečení zajišťované prostřednictvím dodavatele či prostřednictvím vnitřního vývoje, vzniká na základě požadavků věcně příslušných organizačních útvarů a s dodržováním všech bezpečnostních a jiných standardů ČSSZ a bez rozlišování, zda jde o osobu se ZP.

Zpřístupnění zaměstnaneckých IT systémů osobám se ZP je v ČSSZ řešeno individuálně na základě konkrétních potřeb daného zaměstnance.

Neslyšícím zaměstnancům ČSSZ poskytuje možnost připojit překladač prostřednictvím automatického přepisu z mluvené řeči na psanou formu kvůli porozumění na schůzích, jednáních, poradách na služební/pracovní mobilní zařízení. Pokud jde o překladač přes automatický přepis, jedná se o staženou aplikaci „Okamžitý přepis“, která je pro neslyšící v současné době nejvyužívanější jak pro přímou, tak i nepřímou bezbariérovou pracovní komunikaci bez zajištění tlumočnicka znakového jazyka či přepisovatele na schůzích, jednáních, poradách, v rámci online jednání přes MS Teams apod. Aby byl překladač prostřednictvím automatického přepisu funkční, je třeba mít v kanceláři, místnostech zajištěné WiFi (aplikace vyžaduje připojení k internetu), vhodným doplněním je tzv. jabra speak (konferenční mikrofon), výkonný mikrofon k mobilnímu zařízení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí informace o kontrole z MPSV a ÚP. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MZe:

Zaměstnanecké IT systémy jsou přístupné všem zaměstnancům se zdravotním postižením, které Ministerstvo zemědělství zaměstnává.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 3.3.4 Dle Metodiky Easy-to-read převést do snadno srozumitelné formy základní obecné informace o působnosti a popis služeb veřejné správy na internetových stránkách ministerstev, jejich přímo řízených organizací, které jsou určeny veřejnosti, a na Portálu veřejné správy. Zajistit, aby byly tyto informace přístupné dle zákona č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MD, MO, MPO, MPSV, MSp, MŠMT, MV, MZe, MŽP

Indikátor: Na internetových stránkách ministerstev, jejich přímo řízených organizací a na Portálu veřejné správy byly zveřejněny uvedené informace převedené do srozumitelné formy dle metodiky Easy-to-read a tyto informace jsou přístupné.

PLNĚNÍ MD:

Základní obecné informace o působnosti ministerstva dopravy jsou uveřejněny zde: <https://www.mdcz.cz/Ministerstvo/O-nas>. Rovněž stránky, na které tato stránka odkazuje (Historie budovy, Informace o přístupnosti budovy, Kontaktní informace, Životní situace, Podřízené organizace) jsou uvedeny dle metodiky Easy – to- Read.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MO:

Po účasti na školení k metodice easy-to-read, realizovaném Úřadem vlády byla 9. listopadu 2023 umístěna na hlavní stránku <https://www.army.cz/ikona easy-to-read>.

Po rozbalení zde návštěvníci najdou karty se základními informacemi o činnosti Ministerstva obrany a jeho úkolech. Formou snadného čtení je zde rovněž uvedeno, jak lze Ministerstvo obrany kontaktovat s dotazy a co resort obrany nabízí široké veřejnosti.

Ikona easy-to-read se na stránce www.army.cz nachází vpravo nahoře, je přístupná jak z běžných počítačů, tak z mobilních telefonů.

Ve smyslu metodiky easy-to-read byly rovněž upraveny stránky státní služby Ministerstva obrany (<https://statnisluzba.army.cz>), prostřednictvím kterých zájemci získají veškeré informace o státní službě v rezortu Ministerstva obrany, a internetové stránky Do Armády ČR (<https://www.doarmady.cz>), které prezentují informace o Armádě ČR i o vojenství obecně. Zároveň slouží jako databáze všech důležitých informací o náborovém procesu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPO:

Pracovnice MPO z oddělení komunikace se v roce 2023 účastnila školení o Metodice Easy-to-read, které bylo zajištěno Úřadem vlády ČR. Dle této metodiky byl vyhotoven a zveřejněn na webu MPO text ve snadném čtení: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/podpora-rovnych-prilezitosti-pro-ozp/o-ministerstvu-prumyslu-a-obchodu-ve-snadnem-cteni--279481/>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

ČSSZ převedla v souladu s metodikou Easy-to-read (ETR) do srozumitelné formy základní informace o své působnosti a o všech základních životních situacích, které má uvedené na svých webových stránkách. Tyto snadno srozumitelné, přehledné a strukturované informace byly pod označením „Snadně a přehledně“ v prosinci roku 2022 zveřejněny na webových stránkách ČSSZ, které jsou přístupné v souladu se zákonem o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací. Informace ve srozumitelné formě jsou na webových stránkách ČSSZ uvedeny v sekci O nás (Informace o působnosti ČSSZ) a v sekci Životní situace (u každé z 9 životních situací) a jsou propojeny s dalšími podrobnými a kompletními informacemi. Základní informace o působnosti ČSSZ ve formátu pro snadné čtení byly ve spolupráci s MV zveřejněny také na Portálu občana v sekci Kam dál (<https://gov.cz/kam-dal/snadne-cteni>).

ČSSZ bude i nadále usilovat o poskytování informací klientům ve snadno srozumitelné formě za stálého využívání metodiky ETR a tyto své aktivity bude nadále rozšiřovat, zefektivňovat a promítat do dalších forem komunikace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí MPSV a ÚP. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MSp:

Zaměstnanec, který má agendu rovných příležitostí v popisu činností se po svém nástupu na MSp v září 2023 aktivně zúčastnil obou školení na ÚV, která se týkala snadného čtení. V návaznosti na tato školení projevilo MSp zájem o spolupráci se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR za účelem konzultační podpory při tvorbě textů ve snadném čtení. V prosinci 2023 obdrželo MSp návrh „Memoranda o spolupráci“ a v současné době se nachází ve fázi jeho projednávání. Opatření bude realizováno během roku 2024 v návaznosti na spuštění nového webového portálu justice.cz, který prozatím funguje v testovacím režimu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MŠMT:

V souladu s technickými možnostmi webové stránky MŠMT chystáme zpřístupnění těchto stránek osobám se zdravotním postižením. Vybrané pasáže webu www.msmt.cz budou soustředěny na jednom místě v graficky upravené podobě, která zajistí přístupnost informací všem uživatelům.

Zástupci MŠMT se v roce 2023 zúčastnili školení k Metodice Easy-to-read.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra má připraven nový projekt na zcela nové internetové stránky, aktuálně platným je nyní poskytována jen udržovací podpora. Připravený popis je na vyžádání k dispozici. Jeho zveřejnění je s novými internetovými stránkami plánováno. MV žádá o prodloužení termínu do 31.01.2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MZe:

Ministerstvo zemědělství v září a říjnu roku 2023 realizovalo upgrade internetových stránek tak, aby co nejvíce odpovídaly metodice Easy-to-read. V součinnosti s útvarem zodpovědným za komunikaci s veřejností budou i nadále probíhat kooperace na poskytování informací ve srozumitelné formě dle citované metodiky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MŽP:

Dodržení metodiky je vyžadováno při tvorbě nového webu ministerstva. Spuštění webu je plánované na první polovinu tohoto roku. MŽP žádá o posun termínu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 3.3.5 Zajistit publikaci základních karet u vybraných agend dle vzorů Metodiky Easy-to-read a piktogramických karet pro klienty.

Termín: 31.12.2023

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: Základní karty jsou publikovány.

PLNĚNÍ MD:

Karty vybraných agend jsou splněny podobou životních situací na webu MD <https://www.mdcr.cz/Zivotni-situace>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MF:

Opatření je splněno v souladu se zadaným termínem 31. prosince 2023. Informace o gesci a agendách zpracované dle metodiky Easy-to-read jsou zveřejněny jak na příslušných webových stránkách, tak na Portálu veřejné správy.

Vzhledem k širokému spektru činností, kterými se zabývá Finanční správa České republiky, bylo v rámci výše uvedeného opatření cíleno na základní agendu, jež je prvotně s Finanční správou České republiky spojena – správa daní, protože ve věci placení daní, a to s žádostmi o informace k podání aj., se na finanční ředitelství veřejnost nejvíce obrací. K tomuto účelu byla zřízena samostatná stránka na internetu Finanční správy České republiky „[Snadné čtení](#)“, označená specifickým piktogramem, kde jsou obecné informace o činnosti Finanční správy České republiky a odkazy, které uživatele navedou na Základní karty. Ty jsou v podobě dokumentů PDF popisujících problematiku konkrétní daně jednoduše a srozumitelně, včetně doporučení, jak postupovat, kam se obrátit a kde najít formulář. Karty jsou průběžně revidovány, aktualizovány. V čase jejich dočasného sejmutí je uživatel o

této skutečnosti informován (přímo u konkrétní karty) s možností přesměrování na další dostupné informace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MK:

MK: [Působnost ministerstva Informace ve snadném čtení | mkcr.cz \(gov.cz\)](https://mkcr.cz)

Příspěvkové organizace MK také publikovaly základní karty, například:

NPÚ: <https://www.npu.cz/cs/hrady-a-zamky/pristup-pro-handicapovane>

Jednotlivé objekty mají piktogramicky a písemnou formou zveřejněné informace o dostupnosti.

NIPOS: <https://www.nipos.cz/nipos-etr/>

Národní muzeum (NM): <https://www.nm.cz/navstivte-nas/narodni-muzeum-bez-barier/informace-dle-metodiky-snadneho-cteni>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MMR:

Na internetových stránkách MMR je základní Easy to Read informace o MMR, zde: <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/snadne-cteni>. Odkaz a ikona na ni se nacházejí na patičce webu.

Piktogramické karty jsou součástí materiálu o přístupnosti objektů MMR, kterým je plněno opatření 2.1.3.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MO:

Karty se základními informacemi o činnosti Ministerstva obrany ČR a jeho úkolech byly publikovány – viz vyhodnocení bodu 3.3.4. Přestože „klienty Ministerstva obrany ČR“ jsou především zájemci o činnou službu, u kterých je zdravotní postižení vyloučeno, jsou na výše uvedených webových stránkách i na informačních brožurách využívány k vizuální prezentaci informací i piktogramy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPO:

Základní karty jsou publikovány na webu MPO: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/podpora-rovnnych-prilezitosti-pro-ozp/o-ministerstvu-prumyslu-a-obchodu-ve-snadnem-cteni--279481/>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Splněním opatření 3.3.4 považuje ČSSZ za splněné současně i opatření 3.3.5., protože publikované informace nejen o působnosti ČSSZ, ale i o všech životních situacích (které zahrnují všechny základní agendy ČSSZ) ve formátu „Snadně a přehledně“ obsahují také piktogramy a další grafické a vizuální prvky podporující snadné čtení a porozumění, plní tedy i funkci základních a piktogramových karet.

ČSSZ bude piktogramy nadále aktivně využívat při přípravě a aktualizaci informací a informačních/edukačních/osvětových materiálů pro klienty a vytvářet dle aktuálních potřeb a požadavků nové piktogramové karty.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Chybí MPSV a ÚP. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MSp:

V návaznosti na opatření 3.3.4 MSp žádá o posunutí termínu do 31.12.2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MŠMT:

Bylo připraveno několik základních karet a aktuálně se řeší možnosti jejich zveřejnění na webu MŠMT.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra má připraven nový projekt na zcela nové internetové stránky, aktuálně platným je nyní poskytována jen udržovací podpora. Připravený popis je na vyžádání k dispozici. Jeho zveřejnění je s novými internetovými stránkami plánováno. MV žádá o prodloužení termínu do 31.01.2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MZ:

V součinnosti s Národním informačním zdravotnickým portálem (NZIP) byla zpracována mnohá témata týkající se zdravotní péče v Easy-to-read formátu. Informace jsou přístupné na webu Ministerstva zdravotnictví pod názvem „Co je důležité vědět o zdravotní péči“ - [Informace ve snadném čtení – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#). Veškeré materiály v ETR jsou před zveřejněním konzultovány a ověřovány se zástupci Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice.

Na NZIP je dále v současné době zveřejněno více než 30 tematických článků ve snadném čtení, např.:

- Péče o zuby a jejich nemoci
 - [Zubní preventivní prohlídky](#)
 - [Jak si správně čistit zuby? | NZIP](#)
- Psychické zdraví a nemoci
 - [Jak vzniká deprese a na co si dát pozor | NZIP](#)
 - [Jak se léčí deprese? | NZIP](#)
 - [ADHD u dospělých | NZIP](#)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MZe:

Opatření je v realizaci, v roce 2023 nebylo dokončeno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MZV:

Základní karty u vybraných agend dle vzorů Metodiky Easy-to-read jsou zveřejněny v [sekci Snadné čtení na webu MZV](#) v souladu s Opatřením 3.3.5.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Základní karty budou publikovány na novém webu. Spuštění webu je plánované na první polovinu tohoto roku. MŽP žádá o posun termínu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ ÚV:

Informace jsou zveřejněny na <https://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/o-uradu-vlady-ve-snadnem-cteni-202793/> a <https://vlada.gov.cz/chttps://vlada.gov.cz/cz/ppov/vvozp/vladni-vybor-pro-zdravotne-postizene-obcany-17734/>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 3.3.7 Realizovat pilotní školení pro aplikaci metodiky Easy-to-read pro zaměstnance územní veřejné správy. Na základě výsledků pilotního školení navrhnout mechanismus školení pro veřejnou správu a toto školení provádět.

Termín: 31.12.2022, dále průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Byl navržen mechanismus školení. Školení jsou pravidelně realizována.

PLNĚNÍ MV:

Na začátku roku 2023 dobíhala poslední část pilotního školení v aplikaci metodiky Easy to Read pro zaměstnance územní veřejné správy. Na základě všech uskutečněných školení bylo v průběhu března 2023 zpracováno vyhodnocení pilotního běhu.

Z důvodu chybějících projektových zdrojů financování nebude uvedená aktivita dále rozvíjena.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

3.4 Cíl: Vzdělávání zaměstnanců veřejné správy v tématech týkajících se zdravotního postižení.

Opatření 3.4.1 Realizovat vzdělávání v oblasti governance accessibility, problematiky zdravotního postižení a zásad komunikace s vybranými skupinami osob se zdravotním postižením pro zaměstnance veřejné správy.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: V daném roce bylo realizováno uvedené školení.

PLNĚNÍ MV:

1. Ministerstvo vnitra průběžně na žádost vzdělávacích institucí akredituje vzdělávací programy pro úředníky ÚSC včetně programů k uvedené problematice.

Konkrétní výstup průběžného plnění:

K 31.12.2023 Ministerstvo vnitra akreditovalo (resp. obnovilo akreditaci) 65 vzdělávacích programů k uvedené problematice určených úředníkům územních samosprávných celků. Akreditace programů byla udělena (obnovena) 16 vzdělávacím institucím.

2. Z pohledu metodické zřizovatelské funkce spolupracuje na realizaci vzdělávání pro potřeby zaměstnanců územní samosprávy, popř. státní správy, v rámci Institutu pro veřejnou správu Praha dle požadavků jednotlivých správních úřadů.

Konkrétní výstup průběžného plnění:

Projekt Komunikace s osobami ohroženými sociálním vyloučením – vyhodnocení za rok 2023:

Projekt Komunikace s osobami ohroženými sociálním vyloučením začal Institut pro veřejnou správu Praha z pověření Ministerstva vnitra realizovat v roce 2022. Skládá se ze tří modulů. Prezenční kurzy jsou pořádány v Praze, Českých Budějovicích, Plzni, Brně, Olomouci a Ostravě.

V lednu – březnu 2023 byly realizovány poslední prezenční semináře projektu. Jedním z modulů je Komunikace s lidmi s postižením, který absolvovalo 21 osob.

Po skončení projektu Institut akreditoval u Ministerstva vnitra každý modul jako samostatný kurz průběžného vzdělávání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 3.4.2 Zapracovat do základní odborné přípravy policistů a specializačních kurzů pro službu kriminální policie a vyšetřování a službu pořádkové policie problematiku osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Problematika osob se zdravotním postižením je do předmětné odborné přípravy zapracována.

PLNĚNÍ MV:

Policie ČR má již do základní odborné přípravy a dalších kvalifikačních kurzů např. i pro cizineckou policii tuto problematiku zapracovanou, a to v rámci nejrůznějších předmětů jako např. právo a v rámci komunikačních dovedností i v rámci modelových situací. Této problematice je věnována ze strany Policie ČR velká pozornost a je průběžně modifikována na základě nových poznatků, případně vzniku nových rizik pro tyto ohrožené skupiny. V rámci ZOP jsou školeni všichni nově nastoupivší policisté.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 4: Mimořádné události a krizové situace

Tato oblast je zaměřena na zajišťování ochrany a bezpečnosti osob se zdravotním postižením za mimořádných událostí a krizových situací, jako jsou například mimořádné události způsobené přírodními vlivy.

Osoby se zdravotním postižením jsou při mimořádných událostech zranitelnější než většinová populace. K tomu přispívá zejména nedostatečné povědomí o specifických potřebách osob s dílčími typy zdravotního postižení, neexistence odpovídajících inkluzivních politik, strategií a programů pro snížení či odvrácení rizika, nedostatečný přístup k informacím či nepřístupná zařízení a služby. Pro zvýšení bezpečnosti osob se zdravotním postižením je proto nezbytné zvyšovat jejich povědomí o možnostech získání informací, řešení a chování při nastalých mimořádných událostech, ale zejména vhodně upravit plány pro řešení krizových situací tak, aby obsahovaly i opatření týkající se osob se zdravotním postižením, a realizovat školení pro všechny složky integrovaného záchranného systému týkající se specifických potřeb při komunikaci a pomoci osobám se zdravotním postižením.

4.1 Cíl: Zajištění informovanosti osob se zdravotním postižením o mimořádných událostech a krizových situacích.

Opatření 4.1.1 Provést úpravu typových plánů pro řešení krizových situací tak, aby obsahovaly ustanovení týkající se osob se zdravotním postižením.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MV

Indikátor: Typové plány pro řešení krizových situací obsahují ustanovení týkající se osob se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MV:

Gestorem za Metodický pokyn ke zpracování Typových plánů je MV-GŘ HZS ČR, které má oprávnění upravovat jednotlivé části a požadavky typových plánů.

Dále je třeba uvést, že příprava na krizové situace a vypracované typové plány automaticky zahrnují osoby se zdravotním postižením, jelikož opatření a ochrana, které jsou přijímány při překonávání krizové situace, jsou pro všechny postižené obyvatele stejná. Z pohledu státu jsou si všechny osoby rovny, což má právní oporu v ÚZ č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod, Hlava I., čl. 1, dále pak čl. 3 odst. 1.

HZS ČR dlouhodobě vykonává vzdělávací aktivity pro osoby invalidní, nebo osoby se zdravotním postižením. Vytváří informační materiály pro jednotlivé cílové skupiny (dle druhu zdravotního postižení), spolupracuje s organizacemi, které se věnují činnosti se zdravotně postiženými. Existují např. Karty pro komunikaci s neslyšícími.

Policie ČR se dlouhodobě věnuje projektům přijímání tísňových zpráv a komunikaci se zdravotně postiženými.

Příslušníci složek IZS jsou pravidelně školeni o zvláštních potřebách zdravotně postižených osob – komunikace, manipulace.

V současné době je problematické získat informaci o počtu osob s individuálními potřebami (zdravotně postižení) v rámci zpracování TP. Existuje přitom řada databází např. databáze úřadu práce na základě, kterých je možné získat podrobné informace (druh postižení, adresa) a které by usnadnily činnost složek IZS (příprava adekvátních pomůcek apod. při zásahu) a zároveň umožnily cíleně navrhovat a přijímat opatření k individuální péči o obyvatele s individuálními potřebami. (Např. adekvátní náhradní ubytování – bezbariérové).

Z výše uvedeného vyplývá, že ačkoliv nikde v typových plánech není explicitně uvedeno ustanovení týkající se OZP, je s těmito osobami v rámci krizového řízení automaticky počítáno.

Odbor azylové a migrační politiky

Typový plán Migrační vlna velkého rozsahu v obecné rovině obsahuje postupy v souladu s NPPRP pro OZP.

Stále probíhající konflikt v Ukrajině, v jehož důsledku vlny obyvatel Ukrajiny mířily za poslední rok a půl do ČR za účelem hledání pomoci dokazují, že typový plán splňuje opatření vyplývající z NPPRP pro OZP, neboť se jedná o dokument, jehož podstatou je stanovení typových postupů, zásad a opatření pro řešení dané krizové situace nejen pro rezort Ministerstva vnitra, a to samozřejmě s ohledem na zdravotní stav ale i případná zdravotní postižení osob, již se zmíněná krizová situace dotýká.

Nad výše uvedené si dovoluji zaslat zdůvodnění, proč není možné v rámci typových plánů konkrétně zahrnovat OZP.

Typový plán je přílohou částí krizového plánu nezbytnou ke zvládnutí krizové situace, kterou ústřední správní úřad podle své působnosti stanoví pro jednotlivé druhy krizových situací doporučené typové postupy, zásady a opatření pro jejich řešení. (Nařízení vlády č. 462/2000 Sb. k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.)

Typový plán spadá pod krizový plán, který ze své podstaty řeší strategickou úroveň rozhodování. Jedná se tedy o přehled všech možných situací, které by mohly nastat bez jejich podrobnějšího rozpracování, a je využíván jen při zpracování podrobnější dokumentace.

Naproti tomu jsou vytvářeny Havarijní plány kraje. Soubor plánovaných opatření k provádění záchranných a likvidačních prací a dalších opatření na území kraje. (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, příloha č. 1 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS) Tento druh havarijních plánů obsahuje již podrobnější plány. Obsahují větší detaily a v těchto plánech se již s OZP pracuje.

Velké typové plány jsou souborem všech situací bez podrobnějšího řešení situace. Z těchto typových plánů si ústřední správní orgány, kraje a obce s rozšířenou působností vyberou ty situace, u nichž hrozí, že v jejich oblasti nastanou. Tyto vybrané situace následně rozpracují do havarijních plánů.

Dále si dovolueme připojit odkaz na internetovou stránku Ministerstva vnitra, kde jsou jednotlivé plány popsány: [Plán - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](https://www.mvcr.cz).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 4.1.2 Pravidelně realizovat školení všech složek integrovaného záchranného systému týkající se specifických potřeb při komunikaci a pomoci osobám se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Jsou pravidelně realizována školení na uvedené téma.

PLNĚNÍ MV:

Psychologická služba HZS ČR průběžně realizuje odborné přípravy „První psychická pomoc II“, která je určená pro příslušníky a zaměstnance HZS ČR. Náplní odborné přípravy je mj. příprava na komunikaci s osobou se zdravotním postižením při mimořádné události. V roce 2023 bylo realizováno 5 odborných příprav, proškoleny 57 osob.

Komunikace s osobami se zdravotním postižením při mimořádné události (výukové DVD) bylo v roce 2023 zařazeno do základního zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků v jednotkách Hasičského záchranného sboru ČR.

V témže roce byla aktualizována mobilní aplikace První psychická pomoc, která obsahuje též část týkající se zásad pro krizovou komunikaci a asistenci osobám se zdravotním znevýhodněním.

Policie ČR ve specializačních kurzech vždy proškoluje další a další policisty, čímž pak zvyšuje počet policistů proškolených nejen v této oblasti, ale i dalších jako jsou dětské oběti atd. Specializační kurzy, resp. jejich tvorba je reakcí na potřeby vzdělávání policistů dle potřeb Policie ČR (viz bod 1.6.2 a 3.4.2).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 4.1.3 Pořádat semináře a osvětové akce pro osoby se zdravotním postižením zaměřené na oblast bezpečnosti přizpůsobené druhu postižení.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Jsou pořádány uvedené semináře a osvětové akce.

PLNĚNÍ MV:

HZS ČR se dlouhodobě věnuje plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, a to prováděním preventivně výchovné činnosti u této skupiny obyvatelstva, tj. zvyšováním jejich informovanosti o možných mimořádných událostech a správných postupech v případě ohrožení. Všeobecně známé zkušenosti dokazují, že pouze dobře informovaný občan je nejen lépe připraven předcházet vzniku mimořádné události, ale v případě již vzniklé mimořádné události je také schopen se účinněji chránit a pomoci ostatním.

Příprava obyvatelstva na běžná rizika a zvládnání mimořádných událostí byla v roce 2023 zaměřena zejména na problematiku evakuace jako jednoho z hlavních nástrojů sebeochrany a na přípravu obyvatelstva ve vztahu k dlouhodobým mimořádným událostem vyžadujícím soběstačnost obyvatelstva (příprava dostatečné zásoby potravin, vody, otopu, léků, osvětlení apod.).

V roce 2023 se uskutečnilo 40 akcí s celkovou účastí 1.102 hendikepovaných osob. Vzhledem k mnoha různým formám postižení jsou tyto akce vždy specifické a zvolená vzdělávací forma je uzpůsobena druhu postižení. Jedná se především o osoby slabozraké a nevidomé, či s poruchami sluchu. V průběhu roku 2023 se HZS ČR začal výrazněji věnovat také přípravě osob širokého věkového spektra s mentálním a kombinovaným postižením.

Příklady prováděných aktivit:

HZS Zlínského kraje se podílel na organizaci Valašské olympiády pro nevidomé a slabozraké, kterou pořádala Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých Vsetín s účastí cca 50 soutěžících a jejich doprovodu. U stánku PVČ účastníci plnili různé vědomostní úkoly a diskutovali o požární prevenci a zabezpečení domácnosti, u hasičské techniky si mohli v klidu osahat výstroj a výzbroj hasiče.

MV–GR HZS ČR navázalo v průběhu roku 2023 spoluprací se sdružením středních škol EUROINSITUT, které se zaměřuje na vzdělávání osob s mentálním či kombinovaným hendikepem širokého věkového spektra. V rámci počáteční fáze spolupráce, v druhé polovině roku 2023, byla realizována přednáška pro speciální pedagogy zmiňované instituce, zaměřená na výběr základních témat Ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (účast 60 pedagogů). Dále bylo realizováno pilotní ověření projektové výuky téže problematiky pro studenty zmiňovaných středních škol. Vzdělávací obsah byl zaměřen na bezpečnostní rizika, plynoucí z aktuálních životních podmínek studentů zmiňovaných středních škol (domovy pro osoby se zdravotním postižením, či se zvláštním režimem).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 5: Nezávislý život

Pro nezávislý a samostatný život osob se zdravotním postižením v domácím prostředí a jejich plnohodnotnou účast na veřejném, společenském, kulturním a sportovním životě je nezbytným předpokladem zejména zajištění přiměřeného bydlení, vhodných asistenčních služeb a kompenzačních pomůcek.

Osobám se zdravotním postižením má být umožněn přístup ke kvalitním kompenzačním pomůckám, zařízením, podpurným technologiím a k různým formám asistence i tím, že budou učiněny finančně dostupnými.

Je nezbytné podporovat samostatné bydlení osob se zdravotním postižením a umožnit výstavbu upravitelných bytů umožňujících bezbariérové užívání.

Důležité je i nadále pokračovat a systematicky napomáhat transformaci pobytových zařízení sociálních služeb a podporovat zejména poskytování terénních a ambulantních sociálních služeb v přirozeném prostředí uživatele. Neméně důležité je i nastavení způsobu financování sociálních služeb prostřednictvím transparentního, efektivního a spravedlivého systému.

Pro osoby se sluchovým postižením bývá překážkou k plnému zapojení se do všech oblastí života společnosti zejména nedostatečný počet tlumočnicků českého znakového jazyka, je proto nutné systematicky podporovat vzdělávací programy tak, aby se jejich počet neustále navyšoval.

5.1 Cíl: Podpora samostatného života osob se zdravotním postižením v přirozeném sociálním prostředí, zejména setrvání v prostředí domácím.

Opatření 5.1.1 Provádět osvětu týkající se poskytování péče typu home sharing (sdílená péče v rámci rodin) za pomoci prezentace příkladů dobré praxe.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byly zpracovány příklady dobré praxe týkající se poskytování péče.

PLNĚNÍ MPSV:

Text plnění k tomuto opatření nebyl zaslán.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 5.1.2 V rámci sociální práce na obcích s rozšířenou působností koordinovat podporu osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Na obcích s rozšířenou působností je v rámci sociální práce zajišťována koordinace podpory osob se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MPSV:

Projekt Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR, který MPSV realizuje od dubna 2023, usiluje o vytvoření podmínek pro aplikaci case managementu do systému sociální ochrany ČR na všech jeho úrovních, a to prostřednictvím přípravy a pilotního odzkoušení unifikovaného modelu koordinovaného přístupu, vč. poskytování související metodické podpory vybraným obcím s rozšířenou působností a posílením kompetencí relevantních aktérů, u nichž se koordinovaný přístup očekává a vyžaduje. Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR (mpsv.cz). V praxi má projekt podporovat podmínky pro systémové zavádění case managementu v případové sociální práci, což se jeví jako potřebné zejména u těch klientů, kteří potřebují zajistit náročnější modely péče.

MPSV také zadalo výzkum VÚPSV s názvem Kvalita výkonu sociální práce v ČR – vytvoření metodiky hodnocení a provedení prvotní evaluace. Cílem tohoto výzkumu je: standardizace (tj. jednotné nastavení) východisek a procesů hodnocení kvality výkonu sociální práce jako nástroje neustálého zlepšování a rozvoje kvality výkonu sociální práce v ČR.

Dalším výzkumem zadaným MPSV, který realizuje RILSA od r. 2022 do 2025 je Výzkum zaměřený na vyhodnocení činnosti sociálních pracovníků obecních úřadů ve vztahu ke struktuře a potřebám jejich klientů. V r. 2023 vydal řešitel monografii Sociální práce na obecních úřadech, kde je provedena analýza výkonu sociální práce ve veřejné správě z dostupných dat od r. 2016.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.1.3 Podporovat zázemí pro výkon sociální práce na obcích se zřetelem na potřeby osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Je zajišťována finanční a metodická podpora sociální práce na obcích.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV jako gestor sociální práce metodicky vede krajské úřady, respektive krajské metodiky sociální práce a prevence. Čtyřikrát ročně pro ně ministerstvo pořádá konzultační dny, průběžně jim zasílá aktuální informace, stanoviska a rovněž v průběhu celého roku probíhá individuální komunikace a spolupráce při řešení konkrétních dotazů z praxe.

MPSV poskytuje ze svého rozpočtu každoročně nenárokovou dotaci na výkon sociální práce v přenesené působnosti, která je určena obcím a krajským úřadům, Dotace na sociální práci (mpsv.cz). Dotace se poskytuje krajům, hl. m. Praze, obcím s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) a obcím s pověřeným obecním úřadem (dále jen „POU“) podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlech, § 102 zákona o sociálních službách, který stanoví, že na zajištění povinnosti uvedené v § 93 písm. a) a na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 93 písm. b) a c), se krajům poskytuje příspěvek formou

úcelové dotace, § 103 zákona o sociálních službách, který stanoví, že na zajištění povinnosti uvedené v § 92 písm. a) a na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 92 písm. b) až d), se obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace, a § 65a zákona o pomoci v hmotné nouzi, který stanoví, že na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 63 a 64, se pověřeným obcím a obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace. Dotace je určena nejen k posílení dostupnosti a tedy celkové kapacity sociálních pracovníků v území, ale i ke zvyšování kvality sociální práce, ze které benefitují pak i její příjemci.

V rámci systému dalšího vzdělávání sociálních pracovníků i pracovníků v sociálních službách podle zákona o sociálních službách MPSV rozhoduje na základě doporučení akreditační komise o udělení akreditace vzdělávacím programům v oblasti sociálních služeb a sociální práce. V Katalogu vzdělávacích programů v AKRIS na adrese <https://akris.mpsv.cz/AkreditaceVzdelavacihoProgramu> lze najít vzdělávací programy zaměřené i na přístupy v sociální práci zaměřené na práci s osobami s konkrétními disabilitami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.1.4 Do rámce investiční podpory bydlení zahrnout upravitelné byty umožňující bezbariérové užívání.

Termín: průběžně

Gestor: MMR

Indikátor: Je pravidelně vyhlašován dotační program s uvedenou podporou.

PLNĚNÍ MMR:

MMR pravidelně vyhlašovalo výzvy programu Podpora bydlení, který zahrnuje mj. podprogramy Bytové domy bez bariér (poslední výzva vyhlášena pro rok 2023) a Podporované byty (poslední výzva vyhlášena pro rok 2021). Podprogram Bytové domy bez bariér byl zaměřen na podporu odstraňování bariér při vstupu do bytového domu a do výtahu a výstavbu osobních výtahů v bytových domech se čtyřmi a více nadzemními podlažními, které jím nejsou vybaveny a nikdy nebyly, a u kterých jsou k tomu stavebně technické předpoklady. V případě podprogramu Podporované byty byl podporován vznik Pečovatelských bytů nebo bytů v Komunitním domě seniorů, tj. podporovaných bytů sloužících k poskytování sociálního bydlení pro osoby v ekonomicky neaktivním věku (seniory) a pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z jejich nepříznivé sociální situace (věk, zdravotní stav nebo sociální okolnosti jejich života). Stavebně technické uspořádání všech Pečovatelských bytů i všech bytů v Komunitním domě seniorů musí splňovat technické požadavky upravitelného bytu, podle vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Ke všem bytům v Komunitním domě seniorů a do všech prostor užívaných nájemci bytů v Komunitním domě seniorů musí být zajištěn bezbariérový přístup pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace. V současnosti je v přípravě navazující program Podpory bydlení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.1.5 Ve venkovských oblastech vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj sociálních farem, které jsou partnerem komunitní práce a jedním z míst podpůrné služby na venkově, kde osoby se zdravotním postižením žijí ve svém známém a přirozeném prostředí, a které se stává i bezpečným bodem pro jejich sociální fungování.

Termín: průběžně

Gestor: MZe

Indikátor: Je pravidelně vypisován dotační program s uvedenou podporou.

PLNĚNÍ MZe:

Úkolem a posláním sociálních farem je, kromě zemědělské produkce a služeb, zaměstnávat, vzdělávat a uskutečňovat různé druhy terapií pro široké spektrum znevýhodněných osob, a to za využití dostupných zemědělských zdrojů v daném místě. Sociální farma se tak stává místem, kde jsou za účasti hlavních aktérů (zemědělci a místní komunity) podporovány nebo vytvářeny sociální služby, které přispívají k sociálnímu začleňování ve venkovských oblastech.

Ministerstvo zemědělství podporuje v rámci měkkých nástrojů pracovní komisi, která vytváří materiály, realizuje školení a tematické semináře v oblasti sociálního zemědělství. V oblasti tvrdých nástrojů jsou stanovovány podmínky pro podporu rozvoje venkova a dále připravuje zákon o sociálním podnikání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

5.2 Cíl: Dostupné sociální služby v rámci celého území České republiky.

Opatření 5.2.1 Legislativně upravit vymezení sociálních služeb tak, aby měly jasně definovanou náplň a aby se nepřekrývaly.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla legislativně upravena náplň jednotlivých sociálních služeb.

PLNĚNÍ MPSV:

Uvedené opatření se ve stanoveném termínu nepodařilo naplnit. V prosinci 2022 rozeslalo MPSV do meziresortního připomínkového řízení návrh novely zákona o sociálních službách. Novela obsahovala i návrh změn ve vymezení některých druhů sociálních služeb. S ohledem na nemožnost vypořádání některých zásadních připomínek se však v červenci 2023 rozhodlo MPSV uvedený návrh novely z legislativního procesu zcela stáhnout a některé v něm zamýšlené změny promítnout do následných návrhů novelizace zákona o sociálních službách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 5.2.2 Vytvořit a právně ukotvit personální a materiálně technický standard sociálních služeb, který nastaví minimální hranici pro poskytování sociálních služeb a bude podmínkou jejich registrace.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byl vytvořen a právně ukotven personální a materiálně technický standard sociálních služeb.

PLNĚNÍ MPSV:

Uvedené opatření se ve stanoveném termínu nepodařilo naplnit. V prosinci 2022 rozeslalo MPSV do meziresortního připomínkového řízení návrh novely zákona o sociálních službách, který obsahoval i návrh sjednocení a právní ukotvení materiálně-technických a personálních podmínek odpovídajících druhu poskytované sociální služby (zejména při rozhodování o její registraci). S ohledem na nemožnost vypořádání některých zásadních připomínek se však v červenci 2023 rozhodlo MPSV uvedený návrh novely z legislativního procesu zcela stáhnout a některé v něm zamýšlené změny promítnout do následných návrhů novelizace zákona o sociálních službách. Je zřejmé, že legislativní úprava dané problematiky je nezbytná, a to především k zajištění minimální, nepodkročitelné úrovně materiálně - technického a personálního zabezpečení, také v souvislosti se zajištěním bezpečnosti uživatelů, kvality bydlení a poskytování sociální služby.

Dodržování materiálně – technických podmínek pro registraci v závislosti na druhu a formě poskytované sociální služby, bude také nezbytnou podmínkou pro účast v projektových investičních výzvách. Dosud platné Doporučené postupy MTS pro služby sociální péče poskytované pobytovou formou, slouží jako podklad pro řešení spojená s kvalitou bydlení uživatelů služeb a zároveň jako východiska pro splnění stávajících registračních podmínek. K dané problematice viz blíže: <https://www.mpsv.cz/web/cz/stanoviska-a-doporucene-postupy>.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

5.4 Cíl: Dostupné informace pro osoby se zdravotním postižením a jejich rodiny o možnostech péče a podpory.

Opatření 5.4.1 Zpracovat informační materiály pro pečující osoby týkající se jejich postavení, jejich práv a povinností a zajistit distribuci těchto materiálů.

Termín: 31.12.2023, dále průběžně.

Gestor: MPSV

Indikátor: Informační materiály byly zpracovány. Je zajišťována distribuce osobám, které se stanou pečujícími o osobu ve všech stupních závislosti dle právních předpisů upravujících příspěvek na péči.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2023 MPSV nezpracovalo žádné specifické informační materiály určené pro pečující osoby týkající se jejich postavení, jejich práv a povinností, zároveň však musíme uvést, že ve sledovaném roce uveřejnilo MPSV, zejména prostřednictvím svých webových stránek a tiskových zpráv, řadu informací, které se dotýkaly dané problematiky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024, dále průběžně.

5.5 Cíl: Dostupné kvalitní pomůcky a zdravotnické prostředky.

Opatření 5.5.1 Podporovat finanční dostupnost zvláštních pomůcek pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Existuje finanční podpora pro osoby se zdravotním postižením k zajištění dostupnosti zvláštních pomůcek.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV podporuje finanční dostupnost zvláštních pomůcek pro osoby se ZP nepojistnou sociální dávkou – příspěvek na zvláštní pomůcku. V roce 2023 bylo poskytnuto 6 057 příspěvků na zvláštní pomůcku v celkové výši 913 547 580 Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.5.2 Pravidelně informovat zaměstnance Úřadu práce ČR o zvláštních pomůckách, na které lze poskytnout příspěvek na zvláštní pomůcku.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV (ÚP)

Indikátor: Zaměstnanci Úřadu práce ČR jsou metodicky vedeni či proškolení o zvláštních pomůčkách, na které lze poskytnout příspěvek na zvláštní pomůcku.

PLNĚNÍ MPSV:

Generální ředitelství ÚP ČR organizuje metodické workshopy, přičemž v oblasti dávek pro osoby se ZP se tyto workshopy věnují také problematice „pomůcek“. Generální ředitelství ÚP ČR taktéž vydává „Měsíčník dotazů a odpovědí“; i v něm se dle aktuální potřeby věnuje pozornost dané tématice. Samozřejmostí jsou i ad hoc konzultace k jednotlivým otázkám/řízením. V roce 2023 se MPSV věnovalo přednostně v rámci metodického řízení otázce „dodatečné úpravy motorového vozidla“.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.5.3 Podporovat finanční dostupnost zdravotnických prostředků pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Existuje pravidelná finanční podpora zdravotních prostředků ze systému veřejného zdravotního pojištění.

PLNĚNÍ MZ:

- Do systému úhrad zdravotnických prostředků na poukaz byly pro trvale zdravotně postižené pacienty v rámci přípravy nového zákona o úhradách zdravotnických prostředků zařazeny zdravotnické prostředky s kompenzační funkcí (dříve tzv. bílý program).
- Zároveň je v rámci novely zákona o veřejném zdravotním pojištění připravován návrh, jak umožnit úhradu těchto pomůcek, které nejsou zdravotnickými prostředky, z tzv. fondů prevence, které mají za povinnost vytvářet zdravotní pojišťovny;
- Pod záštitou MZ je připravován návrh na zařazení nozderních výztuh nutných při péči o děti s rozštěpovou vadou do systému úhrad z veřejného zdravotního pojištění, a to v rámci skupiny nekategorizovaných ZP se 100 % úhradou;
- MZ připravuje analýzu úhradových skupin, pro něž dlouhodobě není na trhu k dispozici žádný výrobek, který by byl zdravotnickým prostředkem. Takové úhradové skupiny by v případě souhlasu Komise pro kategorizaci a úhradovou regulaci zdravotnických prostředků byly vyřazeny z kategorizačního stromu a pacienti by následně mohli žádat o příspěvek na zvláštní pomůcku na Úřadu práce a očekávat konzistentní kladné zpracování této žádosti. Konkrétně se jedná např. o lékařské mluvící teploměry pro nevidomé;
- MZ přijalo výzvu zabývat se konkrétními podněty o (ne)dostupnosti vhodných zdravotnických prostředků pro děti s těžkým zdravotním postižením, které byly vzneseny na zasedání Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením dne 3. října 2023 za účasti zástupce oddělení zdravotnických prostředků a cenové a úhradové regulace MZ. Dne 30. ledna 2024 proběhlo na MZ jednání k této problematice, kde byli přítomni zástupci MZ, patientských organizací, VVOZP, NRZP ČR, zdravotních pojišťoven a některých členů Komise pro kategorizaci a úhradovou regulaci zdravotnických prostředků, která je poradním orgánem MZ pro oblast podmínek úhrad zdravotnických prostředků hrazených poukaz. Cílem těchto jednání je vytvořit podmínky pro zpracování konkrétních návrhů této Komisi;
- Pod záštitou MZ a předsedy Komise pro kategorizaci a úhradovou regulaci zdravotnických prostředků proběhla úspěšně jednání o návrhu výše a podmínek úhrady glukózových senzorů pro diabetiky jiného než prvního typu (jde kromě DM II. typu ještě o další, vzácnější, onemocnění pankreatu).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 5.5.4 Podporovat vývoj a výrobu kompenzačních pomůcek a zdravotnických prostředků pro osoby se zdravotním postižením zejména prostřednictvím finančních prostředků z fondů EU.

Termín: průběžně (konference/seminář 31. 12. 2021)

Gestor: MPO

Spolupráce: NRZP ČR

Indikátor: V rámci příslušných dotačních programů z fondů EU je uvedeno, že žadateli mohou být i výrobci kompenzačních pomůcek a zdravotnických prostředků. Všechny relevantní dotační programy z fondů EU obsahují informaci, že podpořené aktivity musí splňovat principy univerzálního designu a přístupnosti. V roce 2021 se uskutečnila konference/seminář pro výrobce na téma možnosti finanční podpory z fondů EU vývoje a výroby kompenzačních pomůcek a zdravotnických prostředků pro osoby se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MPO:

V Operačním programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (2021-2027) je v Základních podmínkách stanoveno provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním pojištěním v souladu s Rozhodnutím Rady 2010/8/ES. Uvedená podmínka se vztahuje na všechny specifické cíle Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

OP TAK umožňuje podporovat široký okruh podnikatelů dle klasifikace CZ NACE. Pravidla veřejné podpory neumožňují MPO jako Řídicímu orgánu operačního programu (dále jen „ŘO“) podporovat odvětví zpracovatelského průmyslu a služeb selektivně. Z toho vyplývá, že mezi příjemci mohou být tedy i výrobci kompenzačních a zdravotnických prostředků. Relevantní seznamy podporovaných CZ NACE jsou přílohou konkrétních výzev, které jsou pro podporu vyhlášovány, čímž ŘO splňuje podmínku, že takoví žadatelé mohou být příjemci intervencí.

Právní předpisy a normy týkající se přístupnosti jsou řádně zohledňovány při přípravě a provádění programu. Například Metodický pokyn Společné procesy implementace fondů EU a pokyn pro způsobilost výdajů a jejich vykazování obsahuje podmínku, že při vytváření programu a realizaci projektů musí být vždy dodrženy i podmínky přístupnosti. Zajištění naplňování podmínek přístupnosti vymezuje i Dohoda o partnerství, která ve své části Dodržování základních práv obsahuje mj. i závazek ČR dodržovat horizontální principy nediskriminace na základě zdravotního postižení, stejně jako zásadu přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ NRZP ČR:

V současné době je situace na trhu zdravotnických prostředků velmi problematická, protože Česká republika dosud nezvýšila ceny úhrad zdravotnických prostředků z veřejného zdravotního pojištění. Vůbec nereaguje na inflaci v této oblasti. Došlo pouze ke zvýšení regulace cen u dodavatelů a výrobců zdravotnických prostředků, kde za rok 2023 byla regulovaná cena zvýšena, vzhledem k inflaci, o 8 %. Znamená to, že pro občana, který potřebuje zdravotnický prostředek, se může zvýšit doplatek i při úhradě z veřejného zdravotního pojištění. V roce 2023 neměla NRZP ČR v této oblasti žádnou spolupráci s MPO ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

5.6 Cíl: Podpora tlumočnických služeb pro osoby se sluchovým postižením.

Opatření 5.6.3 Podporovat vzdělávání v českém znakovém jazyce na všech stupních vzdělávací soustavy i v rámci celoživotního vzdělávání; podporovat výzkum a popis struktury českého znakového jazyka.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byly vyhlášeny dotační programy v uvedených oblastech.

PLNĚNÍ MŠMT:

V rámci metodické podpory NPI ČR pro učitele v tématu výuky českého znakového jazyka pro žáky se sluchovým postižením byly v roce 2023 představeny dokončené výstupy kmenové činnosti [Metodická podpora pro učitele - DIGIFOLIO \(rvp.cz\)](#), [Metodická podpora pro učitele II. - DIGIFOLIO \(rvp.cz\)](#) formou webináře určeného pro školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona. Webinář byl zaznamenán a bude zavěšen na aktualizovaném webu [zapojmevsechny.cz](#). Záznam webináře je dostupný pro realizaci další metodické podpory.

V roce 2023 byly dokončeny pracovní listy směřující k rozvoji sociokulturních kompetencí s jazykovou oporou v ČZJ [3 Rozvoj sociokulturních dovedností - DIGIFOLIO \(rvp.cz\)](#) v návaznosti na obsah publikací *Výuka českého jazyka pro žáky se sluchovým postižením* (1. a 2. část). Jedná se o inspirativní náměty pro práci s žáky se sluchovým postižením v rámci předmětu český jazyk. Prostřednictvím série pracovních listů lze u žáků upevňovat spolu s jazykovými prostředky (gramatikou), čtením a psaním také jejich sociokulturní kompetence. Pracovní listy pro žáky jsou připraveny pro úrovně A0 až B1. Pro jednotlivé úrovně jsou dále dostupné metodické úvody, které podrobně popisují pedagogické koncepce předkládaných materiálů. Každý list navíc kromě pracovního listu pro žáka zahrnuje další podrobný metodický pokyn pro učitele. Některé pracovní listy jsou rozšířeny o přílohu s pomůckami pro okamžité využití.

Ve strategických dokumentech (viz [Strategický záměr ministerstva pro oblast vysokých škol a s ním související dokumenty](#)) pro oblast vysokého školství hraje důležitou roli podpora zvyšování přístupnosti vzdělávání všem bez rozdílu. Vysoké školy tak mohou na rozvoj vzdělávání v českém znakovém jazyce a výzkum českého znakového jazyka čerpat finanční podporu skrze programy navázané na tyto dokumenty, jednat se tak může např. o Program na podporu strategického řízení vysokých škol související se Strategickým záměrem. Konkrétní realizace a nastavení předmětů, kurzů a programů je samosprávnou činností vysokých škol.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský je možné v realizovaných projektech ve výzvách Šablony I v regionálním školství využít finanční podporu na vzdělávání pedagogických pracovníků, odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání a inovativní vzdělávání. Náplň aktivit se může zaměřovat na inkluzi a další témata. Vysoké školy mohou za splnění dalších nutných podmínek (např. zaměření na internacionalizaci, praxi apod.) rozvíjet studijní programy zaměřené na výuku českého znakového jazyka. Akademičtí a neakademičtí pracovníci vysokých škol se mohou vzdělávat ve vhodné komunikaci se studenty se specifickými potřebami a tyto studenty nasměrovat na specializované pracoviště konkrétní vysoké školy, které je jim schopno navrhnout řešení problémů a poskytnout adekvátní pomoc při jejich studiu.

V roce 2023 byly v Operačním programu Jan Amos Komenský vyhlášeny dvě výzvy zaměřené na akční plánování v území – tvorbu a implementaci místních akčních plánů vzdělávání a implementaci dlouhodobých záměrů krajů, jejímž cílem je podpora společného plánování a sdílení aktivit v území vedoucí ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách.

V rámci regionálního školství je možné realizovat vzdělávání zaměřené na společné vzdělávání a rovné příležitosti. V rámci tohoto tématu je možné absolvovat i vzdělávání zaměřené na využití znakového jazyka ve výuce či realizovat výuku ve znakovém jazyce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 6: Rovnost před zákonem a přístup ke spravedlnosti

Článek 12 Úmluvy ukládá především povinnost uznat osoby se zdravotním postižením jako subjekty práva a jejich právní způsobilosti ve všech oblastech života na rovnoprávném základě s ostatními.

Se zajištěním rovného postavení před zákonem souvisí i zajištění účinného přístupu osob se zdravotním postižením ke spravedlnosti, a to pomocí procedurálních úprav, které usnadní plnění role přímých či nepřímých účastníků a svědků soudních řízení. V této problematice by měly být proškoleny i osoby, které pracují v oblasti justiční správy, včetně pracovníků policie a vězeňské služby.

Pozitivní změnou bylo přijetí nového občanského zákoníku, který zakotvil zásadní změny týkající se svéprávnosti člověka a nově upravil také pravidla pro její případné omezení. Vychází z koncepce podpůrného či asistovaného rozhodování, které je založeno na tom, že každá osoba je schopna se rozhodovat, může k tomu však potřebovat větší či menší míru podpory. Proto zákon umožňuje využívat namísto omezení svéprávnosti tzv. podpůrná opatření (zastoupení opatrovníkem, zástupcem člena domácnosti či podpůrcem podle smlouvy o nápomoci).

Zajištění rovného přístupu ke spravedlnosti se týká také technických opatření a administrativních postupů, které osobám se zdravotním postižením umožní plnohodnotně uplatňovat svá práva.

6.1 Cíl: Zajistit osobám se zdravotním postižením podporu jejich právního jednání.

Opatření 6.1.1 Vyřešit kompetenční spor ve věci gesce nad veřejným opatrovnictvím.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV, MSp, MV

Indikátor: Byl určen gestor pro veřejné opatrovnictví.

PLNĚNÍ MPSV:

V závěru roku 2023 byl do meziresortního připomínkového řízení odeslán návrh na změnu občanského zákoníku, kterým se zároveň novelizuje kompetenční zákon v tom smyslu, že se veřejné opatrovnictví svěřuje do agendy MPSV. Mezi resorty MV, MSp a MPSV došlo ke shodě. Účinnost novely je navrhována od 1. 1. 2025. V podrobnostech viz [ODok Portál - VeKLEP - Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím](#)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MSp:

Kompetenční spor ve věci gesce nad veřejným opatrovnictvím byl vyřešen tak, že se gestorem této problematiky stalo MPSV. Gestorství je potvrzeno navrhovanou změnou kompetenčního zákona (zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů) v rámci návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím. Tento návrh zákona byl již rozeslán do meziresortního připomínkového řízení a v současnou chvíli MSp finalizuje vypořádání připomínek. Úkol lze tedy označit za splněný, a to ve spolupráci MSp, MPSV a MV.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MV:

Po dohodě Ministerstva vnitra s Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem spravedlnosti připravuje Ministerstvem práce a sociálních věcí návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím. V současné chvíli probíhá vypřádání připomínek v meziresortním připomínkovém řízení. Následně bude návrh zákona předložen vládě a k projednání v komisích vlády. Předpokládá se účinnost zákona od 1. 1. 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

6.2 Cíl: Rovnoprávný přístup k informacím v rámci soudních řízení.

Opatření 6.2.1. Shromáždit či popřípadě zpracovat informační materiály pro veřejné i soukromé opatrovníky, podpůrce a zástupce člena domácnosti a prostřednictvím soudů zajistit jejich distribuci ve spolupráci s organizacemi, které zastupují osoby s omezenou schopností právně jednat.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MSp

Indikátor: Soudy mají k dispozici shromážděné či zpracované informační materiály a jsou instruovány o způsobech jejich distribuce.

PLNĚNÍ MSp:

Odborná skupina pro podporu osob s omezenou schopností právně jednat, v níž má svého zástupce i MSp, zpracovala v průběhu let 2022 a 2023 leták na téma řízení o omezení svéprávnosti, který je určen pro účastníky řízení o omezení svéprávnosti, a to zejména pro posuzovanou osobu, tedy člověka, jehož svéprávnost může být v daném řízení omezena. Leták jednoduchým a srozumitelným způsobem vysvětluje, co je předmětem řízení o omezení svéprávnosti, co se bude v řízení dít, jakou pomoc posuzovaný člověk v řízení má, jak vypadá jednání u soudu, informace o povaze soudního rozhodnutí a jeho důsledcích a o možnosti obrany proti rozhodnutí soudu. V roce 2023 byl leták zveřejněn na webu MSp a nyní jsou činěny kroky k jeho distribuci soudům v elektronické podobě. Opatření má trvalý charakter, proto jeho plnění nadále pokračuje, a to ve spolupráci s ÚV i MSPV.

<https://justice.cz/web/msp/opatrovnicka-agenda>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Je třeba dořešit distribuci materiálů na soudy. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 6.2.2 Realizovat školení pro soudce, státní zástupce, asistenty, čekatele a vyšší soudní úředníky, které bude zaměřené na problematiku zdravotního postižení a práv vyplývajících z Úmluvy, zejména práva na podporu a bezpečí při právním jednání, dále na problematiku komunikace s vybranými skupinami osob se zdravotním postižením (komunikační systémy osob se sluchovým postižením, snadno srozumitelná forma komunikace atd.).

Termín: průběžně

Gestor: MSp

Indikátor: Jsou realizována školení na uvedená témata. Informace o plnění opatření obsahuje počet naplánovaných i realizovaných školení a počet jejich účastníků.

PLNĚNÍ MSp:

Justiční akademie k dané problematice realizovala v roce 2023 níže uvedené vzdělávací akce:

- 1) Rodiče a děti se zdravotním, smyslovým či duševním postižením (7. února 2023, Praha, 17 účastníků)
Školení bylo zaměřeno na rekapitulaci judikatury a standardů v dané oblasti a dále na roli soudce při zabezpečování pozitivních závazků státu v této problematice. Tématem byla též role soudců v podpoře rodiny se zdravotně či duševně postiženým dítětem a způsoby zohlednění takové okolnosti v různých typech rodinně právních řízení. Lektoři se také zaměřili na další problémy zacházení s duševně či zdravotně postiženými rodiči, na které mohou soudci v rozhodovací praxi narazit.
- 2) Rodinné právo soukromé pro opatrovnické soudce (25. – 27. ledna 2023, Kroměříž, 97 účastníků a 26. – 27. června 2023, Praha, 51 účastníků)
Na program těchto každoročně vypisovaných seminářů byl zařazen 90minutový blok, který se věnoval metodice určení míry potřeby podpory při právním rozhodování (tzv. clearing) – viz bod č. 5).
- 3) Hate crime (10. května 2023, Praha, 23 účastníků)
Na program semináře byl zařazen příspěvek s názvem „Indikátory předsudečného násilí v praxi OČTR“, který prezentovala organizace zastupující oběti předsudečného násilí In Iustitia. V rámci příspěvku byly mimo jiné představeny výsledky výzkumu problematiky násilí páchaného na lidech se zdravotním postižením.

- 4) Studijní cesta do Rakouské republiky se zaměřením na řízení o svéprávnosti a civilní detenční řízení (6 účastníků)
Předmětem studijní cesty byla problematika ochrany zranitelných dospělých s duševní poruchou v řízení o svéprávnosti a v detenčním řízení.
- 5) Metodika hodnocení míry podpory při právním jednání (tzv. clearing)
V rámci projektu „Zlepšení přístupu zranitelných skupin osob ke spravedlnosti“ byla ve spolupráci se Společností pro podporu osob s mentálním postižením zpracována metodika pro hodnocení míry podpory při právním jednání, která je moderním nástrojem používaným při soudním rozhodování o způsobu podpory zranitelných dospělých osob s duševním postižením při právním jednání. Tato metodika byla během roku 2023 zařazena do vzdělávacích akcí, a to jak pro soudce, tak pro soudní sociální pracovníky, kteří její fungování na vybraných soudech pilotně testovali. Kromě seminářů uvedených v bodě 2) byl clearing zařazen také na vzdělávací akci „Clearing: online konzultace pro soudní sociální pracovníky a jejich soudce“ (15 účastníků).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 7: Život v rodině

Život v rodině a přirozeném rodinném prostředí je důležitým předpokladem pro psychický i fyzický vývoj dětí. Opatření jsou proto zaměřena na podporu rodin a jejich členů s cílem zachovat nebo obnovit funkci rodiny a na zvyšování zájmu o náhradní rodinnou péči. Důležité je podporovat především poskytování poradenské pomoci a podpory rodičům a dalším osobám pečujícím o dítě se zdravotním postižením a o profesionalizaci pěstounské péče tak, aby nedocházelo k častým změnám prostředí a střídání pečujících osob.

Dále je nezbytné podporovat mladé lidi se zdravotním postižením, kteří opouštějí institucionální zařízení či poprvé vstupují do zaměstnání, aby mohli realizovat vlastní představy o samostatném životě. Úspěšné zvládnutí těchto životních změn napomáhá k následné snazší a efektivnější integraci do společnosti.

7.1 Cíl: Podpora snižování počtu dětí se zdravotním postižením v institucionální péči.

Opatření 7.1.1 Rozvíjet a profesionalizovat náhradní rodinnou péči za účelem zvýšení počtu zájemců o poskytování náhradní rodinné péče dětem se zdravotním postižením, zajištění jejich odborné přípravy k přijetí dítěte se zdravotním postižením do rodiny a adekvátní podpory v průběhu poskytování pěstounské péče tomuto dítěti.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené programy.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV realizuje Národní strategii ochrany práv dětí 2021–2029. V jejím rámci je jeden ze šesti klíčových cílů věnován záruce bezpečné péče v rodinném prostředí. Tento cíl je naplňován opatřením A2 I. akčního plánu „Zpracování nové koncepce moderní náhradní péče o děti“.

K naplnění tohoto opatření přispívá projekt MPSV „Standardizace procesu zabezpečení náhradní rodinné péče o děti“ realizovaný od 1. 11. 2022 do 31. 12. 2025. Projekt reaguje na problémy v dosavadní praxi systému náhradní rodinné péče, která je krajově, systémově i časově roztržštěná a nedokáže tak pružně a rychle reagovat na potřeby dětí. Hlavní cíl šesti projektových aktivit je zefektivnění a zjednodušení procesu zabezpečení ochrany a pomoci dětem v systému náhradní rodinné péče prostřednictvím standardizace procesu zprostředkování náhradní rodinné péče s ohledem na krajová specifika v souladu s novelizací zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Projekt se snaží propojit identifikované kompetence zájemců a zájemkyň o poskytování náhradní rodinné péče s potřebami dětí.

Opatření je plněno převážně klíčovou aktivitou Poskytování NRP pro děti se specifickými potřebami. Protože jsou aktivity projektu vzájemně provázané, uvádíme stručný přehled, co bylo realizováno i v rámci ostatních aktivit a vztahuje se k danému opatření:

Klíčová aktivita 1 – Standardizace postupů odborného posuzování zájemců o NRP

Definování kompetencí náhradních rodičů a způsob jejich posuzování (tzn. kompetenční model) – byl vytvořen interní dokument s přehledem jednotlivých kompetencí a třech úrovní jejich vývoje.

24. 10. 2023 se uskutečnila mezinárodní on-line konference „Hledání nových cest ve zprostředkování NRP“ určená pracovníkům krajských úřadů, doprovázejících organizací, OÚ ORP. Na konferenci se přihlásilo cca 267 zástupců všech cílových skupin, po celou dobu trvání konference bylo on-line přihlášeno 248–260 účastníků. Konference byla evaluována – odpovědělo 74 účastníků; zpětná vazba byla velmi kladná.

Klíčová aktivita 2 – Standardizace evidence zájemců o NRP a evidence dětí, kterým je třeba zprostředkovat NRP

Došlo ke zpracování sdílených seznamů žadatelů o dlouhodobou pěstounskou péči (od září 2023), které provizorně nahrazují absenci jednotné PC databáze. Díky tomu dochází ke sdílení informací o pěstunech mezi MPSV a krajskými úřady. Cílem tohoto „provizorního“ avšak efektivního řešení je zlepšit a podpořit rychlost a efektivitu mezikrajové spolupráce pracovišť sociálně-právní ochrany dětí krajských úřadů při vyhledávání náhradní rodiny (pěstounské péče) u dětí, které se ocitají mimo svou rodinu a jsou v evidenci dětí vedených krajskými úřady. Ze stejného důvodu došlo ke konci roku 2023 k vytvoření sdíleného seznamu pěstounů na přechodnou dobu v ČR (zavedení do praxe od 1. 2. 2024).

Tyto seznamy přinášejí rovněž cenné statistické a evidenční údaje, včetně přehledu, kolik je v ČR pěstounů, kteří nabízejí pomoc dětem s postižením.

Klíčová aktivita č. 3 – Párování v NRP

Revizní setkání při neúspěšně zprostředkované či předčasně ukončené NRP dle potřeb krajského úřadu - v rámci projektu je zajištěna bezplatná facilitace, svolání revizního setkání a zpracování zápisu, který obsahuje doporučení k těm fázím procesu NRP, kde jeho účastníci viděli rizika či mezery. Revizní setkání mají jasnou strukturu, která může být oporou pro jednotlivé kroky krajských úřadů při párování dítěte se žadateli. Důležité je i pracovat na participaci dětí. Z toho důvodu byl zpracován a odpilotován dopis dítěti, kterého se revizní setkání týká. Smyslem dopisu je děti o svolání a cíli revizního setkání informovat, nabídnout jim osobní účast na setkání či možnost zaslat vzkaz. Dopis je graficky upraven tak, aby dítě zaujal.

Klíčová aktivita č. 4 – Poskytování NRP pro děti se specifickými potřebami

Ve sledovaném období byla založena Pracovní skupina MPSV na podporu pěstounů a kampaňových aktivit, která se schází 3x ročně se zástupci všech krajů (je počítáno, že její činnost a frekvence setkávání bude pokračovat i v dalších letech). Krajské úřady jsou v rámci ní podporovány v kampaňových aktivitách k vyhledávání náhradních rodičů, a to zejména sdílením svých zkušeností a podpory role pracovních skupin a krajských koordinátorů kampaní.

Realizace individuálních náborů - metodické vedení krajů ve vyhledávání náhradních rodin v případech, kde se to dlouhodobě nedaří a to formou tzv. individuálních náborů (vymýšlení strategie pro hledání náhradní rodiny pro konkrétní dítě, kde již jiné obvyklé cesty nebyly úspěšné – vytvoření anonymizovaného medailonku o dítěti a jeho umístění na webovou stránku a hledání náhradní rodiny přes sociální síť). Tímto způsobem se výrazně zvyšuje možnost vyhledat náhradní rodinu pro děti s postižením. Obdobně jako u revizního setkání je i u individuálních náborů uplatňované prvky dětské participace. MPSV rovněž vytvořilo evidenci individuálních náborů v ČR (Přehled uveřejnění individuálních náborů v ČR), která sleduje za cíl informovat pracovníky krajských úřadů o proběhlých individuálních nábořích a zároveň evidovat jejich úspěšnost (v roce 2023 bylo ve spolupráci s dalšími dvěma organizacemi realizováno 24 individuálních náborů pro 29 dětí).

Klíčová aktivita č. 6 – Osvětové aktivity pro posílení zájmu o výkon NRP a na podporu standardizace systému NRP

Příprava a vysílání dokumentární série Plné hnízdo - od listopadu 2022 poskytovalo vedení odd. koncepce náhradní rodinné péče pravidelné odborné konzultace ČT Brno při tvorbě dokumentárního cyklu Plné hnízdo. Cyklus vypráví o životě pěstounských rodin v jednotlivých krajích. Vysílání bylo

zahájeno 1. února s frekvencí 1x týdně a bylo ukončeno 3. 5. 2023. Pracovníci projektu zajišťovali obsluhu podpůrné telefonní linky, a to i po ukončení cyklu, jelikož je seriál nadále dostupný on-line.

K podpoře nejen projektových aktivit začal být v roce 2023 využíván facebook MPSV a webové stránky s tematikou náhradní rodinné péče – budinpestoun.cz. Oboje platformy slouží k informování veřejnosti o aktuálním dění v dané oblasti.

Také je potřeba zmínit roli MPSV v podpoře transformace stávajících pobytových zařízení pro děti. V letošním roce, bylo vyhlášeno několik výzev z ESF. Dne 30. 1. 2024 výzva č. 063 [Výzva 063 OPZ+ - www.esfcr.cz](#), která je mimo jiné určena k podpoře návazných služeb komunitního charakteru, které jsou zapojeny do transformačního procesu a k rozvoji a podpoře systému náhradní rodinné péče v daném kraji. Dále jde o dvě výzvy z Národního plánu obnovy na transformaci pobytových služeb pro ohrožené děti, které mimo jiné nabízí možnost transformace domovů pro osoby se zdravotním postižením.

[Výzva č. 31_24_113 Rozvoj a modernizace služeb komunitního typu pro ohrožené děti - vybudování a renovace infrastruktury pobytové péče o děti \(mpsv.cz\)](#)

[Výzva č. 31_24_114 Rozvoj a modernizace služeb komunitního typu pro ohrožené děti - bytové jednotky \(mpsv.cz\)](#)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 7.1.2 Rozvíjet další programy na podporu návratu dítěte se zdravotním postižením do původní rodiny.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené programy.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2023 byly zahájeny práce na nové právní úpravě v oblasti ochrany dětí a podpoře rodin. Byly definovány hlavní problémy a okruh právní úpravy, proběhla veřejná prezentace závěrů analytické fáze a předpokládaných opatření. Součástí těchto procesů byla i výzva široké odborné veřejnosti k zapojení se do pracovních skupin a konzultačních procesů (reagovalo přes 200 organizací a jednotlivců). V rámci činnosti pracovních skupin došlo k projednání hlavních principů nové právní úpravy.

V lednu 2023 zahájil činnost projekt MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, který bude realizován do 31. 12. 2025. Jeho předmětem je vytvořit podmínky pro sjednocení přístupu k ohroženým dětem nastavením optimálního modelu fungování klíčových aktérů systému. Zvláštní pozornost je věnována možnostem rozvoje participace dětí v rozhodovacích procesech systému SPOD a rozvoji funkčního systému profesní podpory pro pracovníky SPOD. Cílem projektu je mimo jiné vytvořit podmínky pro sjednocení přístupu k ohroženým dětem nastavením základních standardizovaných postupů a procesů spolupráce napříč resorty včetně návrhu dlouhodobé komunikační strategie týkající se témat zahrnutých do Národní strategie ochrany práv dětí 2021-2029 se zaměřením na odbornou i laickou veřejnost.

Jednotlivé klíčové aktivity ve vzájemné interakci reagují na aktuální situaci a směřují k posílení kompetencí OSPOD v práci s ohroženými dětmi a rodinami a rovněž k posílení sítě podpůrných služeb pro rodiny a děti. Pracovníkům OSPOD je nabízena kontinuální podpora prostřednictvím metodických konzultací jednotlivých případů ohrožených dětí a rovněž platí stálá nabídka praktických online i prezenčních workshopů (např. Vyhodnocování a Individuální plán ochrany dítěte s postižením), které jsou OSPOD hojně využívány (během realizace od roku 2020 proškoleny přes 1600 osob). Pravidelné vzdělávání pracovníků OSPOD je nezbytnou součástí posilování a rozvoje jejich kompetencí při práci s ohroženými dětmi. Děti s postižením vyžadují specifický přístup a znalosti a na pracovníky OSPOD jsou tak kladeny zvýšené nároky s ohledem na jejich vzdělávání tak, aby byla následně dětem poskytnuta efektivní podpora adekvátní jejich aktuální situaci a nárokům na péči. Další aktivity MPSV jsou pak směřovány na situaci dětí s postižením umístěným v pobytových

zařízeních, kdy v rámci roku 2023 došlo k několika cíleným přehodnocením aktuální situace a nastavených individuálních plánů ochrany (IPOD).

MPSV v roce 2023 zorganizovalo několik setkání se zástupci sociálních odborů krajských úřadů a zjišťovalo konkrétní situaci a záměry v zajištění péče o děti umístěné v DD3 s cílem získat přehled o aktuálních potřebách krajů s nabídkou metodické konzultace jednotlivých případů dětí (včetně dětí s postižením). Hlavním cílem je i nadále bezpečný návrat dětí do vlastní rodiny, dále úsilí o nalezení náhradních pečovatелů a pro určitý počet dětí bude nutné vyhledat péči v jiném typu zařízení. Veškeré varianty řešení aktuální situace dětí vyžadují cílené přehodnocení jejich potřeb, v případě dětí s postižením pak zaměření pozornosti na specifické potřeby cílové skupiny dětí a rovněž intenzivní podporu pečovatелů, aby mohlo dojít k bezpečnému přechodu do rodinného prostředí.

V rámci projektu MPSV rovněž došlo k sestavení několikadenního výcvikového modulu pro pracovníky OSPOD zaměřeného na vzdělávání v tématu rodičovských kompetencí (detekce, analýza, podpora atd.). Výcvik bude realizován v roce 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

7.2 Cíl: Zajištění podmínek pro samostatný život mladých osob se zdravotním postižením, které opouštějí institucionální zařízení.

Opatření 7.2.1 Realizovat programy na podporu samostatného života mladých osob se zdravotním postižením, které opouštějí po nabytí zletilosti či po ukončení přípravy na budoucí povolání institucionální zařízení.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: V daném období byly realizovány uvedené programy.

PLNĚNÍ MPSV:

Po nabytí účinnosti novely zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (zákon č. 363/2021 Sb.), která zavedla tzv. zaopatřovací příspěvek pro mladé dospělé odcházející z náhradní péče, který je nově poskytován jako opakovaná měsíční dávka a dále jednorázová dávka při ukončení nezaopatřenosti (zejm. studia), tj. od 1. 1. 2022, naplňuje MPSV toto opatření prostřednictvím metodického vedení krajských úřadů v oblasti náhradní rodinné péče.

Pozornost je věnována především spolupráci OSPOD se sociálním kurátorem obecního úřadu obce s rozšířenou působností při vypracování individuálního plánu „mladého dospělého“, který sociální kurátor vypracovává s mladým dospělým a navazuje na individuální plán ochrany dítěte (IPOD).

Od roku 2020 jsou rovněž realizovány praktické online workshopy zaměřené mimo jiné na vyhodnocování situace dítěte vyrůstajícího v pobytovém zařízení (včetně DOZP). Obsahem vzdělávání je rozvíjet kompetence pracovníků OSPOD v rámci analýzy potřeb dětí a dospívajících osob tak, aby nebyla opomíjena příprava na samostatný život mimo zařízení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

7.3 Cíl: Zajištění dodržování práva osob s omezenou svéprávností na rodinný život.

Opatření 7.3.1 Provést analýzu právní úpravy práva na rodinný život u osob s omezenou svéprávností z hlediska Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a v případě potřeby navrhnout odpovídající legislativní změny.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla zpracována uvedená analýza.

PLNĚNÍ MPSV:

S ohledem na nedostatek finančních prostředků nedošlo k zadání a realizaci uvedené analýzy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Oblast č. 8: Vzdělávání a školství

Oblast č. 8 se věnuje právu na vzdělání bez diskriminace a na základě rovných příležitostí, což mimo jiné znamená podporovat inkluzivní vzdělávání, poskytovat přiměřenou úpravu a pomoc podle individuálních potřeb, aby osoby se zdravotním postižením mohly plně rozvíjet svůj potenciál, nadání a kreativitu a účinně se zapojily do života společnosti.

V rámci systému inkluzivního vzdělávání jsou uplatňována podpůrná opatření tak, aby byla zajištěna rovnost v přístupu ke vzdělávání na všech úrovních škol pro každé dítě, žáka či studenta.

Je nezbytné se systematicky zabývat osvětou, podporovat projekty osvětující pozitiva inkluze a vytvářet ve společnosti klima respektující právo na vzdělávání všech osob bez rozdílu.

V oblasti vysokého školství by měl být na úrovni všech strategických dokumentů a právních předpisů dodržován princip rovných příležitostí osob se zdravotním postižením. Otevřenost vysokého školství je třeba podporovat v průběhu celé studijní dráhy, tedy v rámci přístupu ke vzdělávání, během studia, ale také v úspěšnosti dokončení studia. Inkluzivní prostředí vysokých škol je třeba podporovat financováním zvýšených nákladů vysokých škol zpřístupňujících studium osobám se specifickými potřebami, investičním programem na rozvoj infrastruktury vysokých škol.

8.1 Cíl: Kvalitní práce školských poradenských zařízení, včetně zkrácení lhůty na provedení vyšetření.

Opatření 8.1.1 Standardizovat činnost a postupy práce pracovníků ve školských poradenských zařízeních a zajistit financování jimi poskytovaných poradenských služeb z prostředků státního rozpočtu tak, aby

- a) byly dodržovány legislativně stanovené lhůty pro zahájení poskytování poradenské služby a vydání doporučení ve všech školských poradenských zařízeních,
- b) byla zajištěna dostupnost a vymahatelnost srovnatelně kvalitních školských poradenských služeb ve všech krajích ČR,
- c) mohla být prováděna pravidelná přímá metodická podpora ve školách a školských zařízeních při zavádění a realizaci podpůrných opatření ve vzdělávání včetně metodické podpory asistentů pedagoga,
- d) byl zajištěn jednotný systém posuzování speciálních vzdělávacích potřeb a stanovování druhů a stupňů podpůrných opatření (dle druhu znevýhodnění podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví) ve školských poradenských zařízeních. Zajistit jednotnou metodiku pro stanovování druhů a stupňů podpůrných opatření pro všechna školská poradenská zařízení, která poskytují služby dětem, žákům a studentům se zdravotním postižením.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MŠMT, ČŠI

Indikátor: Byly nastaveny standardy a zajištěno financování poradenských služeb dle uvedených požadavků.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT připravuje novelu školského zákona, jejímž cílem je zkvalitnit poradenský systém a zajistit inkluzivnější prostředí ve školách. Novela se zaměřuje mj. na definování typů školských poradenských zařízení a jimi poskytovaných činností na úrovni zákona, ukotvení povinnosti základních a středních škol zajistit činnosti školního poradenského pracoviště, institucionalizaci podpůrných pedagogických pozic (školního psychologa a školního speciálního pedagoga) v běžných základních školách a nastavení spádovosti pedagogicko-psychologických poraden za účelem metodického vedení základních škol a zajišťování sdílených podpůrných pedagogických pozic běžným základním školám s 20 – 179 žáky. Krajům bude nově dána povinnost zajistit podmínky pro poskytování poradenských služeb školských poradenských zařízení. Účelem návrhu novely školského zákona a prováděcích právních předpisů, které na něj navážou, je rovněž zajistit provázanost poradenského systému.

Možnost institucionalizovat školní psychology a školní speciální pedagogy bude spojena také s většími příležitostmi pro profesionalizaci odborníků vykonávajících tyto pozice a odbřemenění pracovníků školských poradenských zařízení, jejichž některé činnosti budou moci převzít – nastavování podpůrných opatření 1. stupně a jejich systematické vyhodnocování, což může vést k předcházení vyhledání poradenské pomoci školských poradenských zařízení, depistáže žáků, poskytování metodické pomoci pedagogickým pracovníkům školy apod. Přidanou hodnotou je tedy i vytvoření časových rezerv a snížení administrativní zátěže pracovníků školských poradenských zařízení na mj. dodržování lhůt, práci přímo ve školách a školských zařízeních, zajišťování metodické podpory a supervizí pracovníků školních poradenských pracovišť, pro individuální intervence s klienty, vzdělávání ve využívání inovativních diagnostických nástrojů. Specifikace činností zajišťovaných pracovníky školního poradenského pracoviště bude upravena v prováděcím právním předpisu, vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 72/2005 Sb.“).

Zároveň bude zajištěna podpora škol s vyšším zastoupením žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí a komplexní podpora profesního rozvoje psychologů, speciálních pedagogů, případně dalších pracovníků školských poradenských zařízení v práci s diagnostickými nástroji a v intervenčních postupech a metodách, včetně intervize a supervize.

Ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 27/2016 Sb.“), vzhledem ke skutečnosti, že jednotlivé stupně podpůrných opatření jsou v příloze č. 1, části A vydefinovány velmi nejednoznačně, dojde ke zpřesnění popisů konkrétních stupňů podpůrných opatření tak, aby bylo zcela jasné, jakou míru podpory ve vzdělávání dítě, žák nebo student, který spadá do příslušného stupně, potřebuje.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ ČŠI:

Realizace opatření 8.1.1 ze své podstaty nemůže náležet České školní inspekci, protože nespadá do okruhu jejích činností a Česká školní inspekce ani nedisponuje pravomocemi, které by realizaci umožnily; proto ve věci realizace opatření 8.1.1 nebylo (a nebude moci být) ze strany České školní inspekce nic podniknuto.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navrženo vpuštění ČŠI jako gestora opatření.

Opatření 8.1.4 Vytvořit funkční systém pravidelné a ve všech krajích ČR dostupné supervizní podpory pracovníků školských poradenských zařízení a zajistit jeho financování.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byla přijata opatření zajišťující supervizní podporu a její financování.

PLNĚNÍ MŠMT:

Supervizní podporu pro pracovníky ŠPZ je možné zajistit v projektech výzev OP JAK Šablony pro MŠ a ZŠ I a Šablony pro SŠ a VOŠ I. Projekty jsou v realizaci od roku 2022. V roce 2024 se plánuje

vyhlášení navazujících výzev. Dále je možné v rámci výzvy OP JAK Akční plánování v území – IDZ vyhlášené v roce 2023 zajistit supervizní výcvik ze strany kraje v povinné aktivitě Zvýšení kvality poradenských služeb pro děti, žáky a studenty na úrovni kraje.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 8.1.5 Vyhodnocovat efektivitu a přínos revizí probíhajících dle § 16b zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byla podána zpráva o vyhodnocení efektivitu a přínosu revizí dle uvedeného ustanovení.

PLNĚNÍ MŠMT:

Revizní pracoviště každoročně zpracovává analýzu své činnosti. Revizní činnost je ukotvena ve školském zákoně § 16b. Jedná se o odborný přezkum výstupů školských poradenských zařízení, konkrétně zpráv a doporučení.

Za kalendářní rok 2023 přijalo Revizní pracoviště celkem 32 žádostí o revizi. Bylo vydáno 19 revizních zpráv, 4 zprávy školského poradenského zařízení a 8 doporučení školského poradenského zařízení, jimiž byly nahrazeny revidované dokumenty. Dále bylo vydáno 9 vyjádření k žádosti o revizi s návrhem řešení situace žadatele. Ve zbývajících 4 případech Revizní pracoviště akceptovalo stažení žádosti žadatelem.

Důvody žádostí o revize byly různorodé a týkaly se širokého spektra žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.2 Cíl: Kvalitní příprava a podpora všech pedagogických profesí při výuce dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením.

Opatření 8.2.1 V souvislosti s činností NAÚ dbát na to, aby bylo během procesu akreditací posuzováno to, zda studijní programy připravující učitele z hlediska své náplně připravují absolventy i na práci s cílovou skupinou dětí nebo žáků se SVP.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: MŠMT v rámci procesu akreditace upozorňuje na skutečnost, že součástí studijních programů připravujících učitele musí být také studijní disciplíny připravující učitele pro působení s žáky se SVP.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT jako uznávací orgán ve smyslu § 78 odst. 6 a 7 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, vydává stanovisko či povolení ke studijním programům, jejichž absolvováním se bezprostředně naplňují odborné předpoklady pro výkon regulovaného povolání pedagogického pracovníka. MŠMT posuzuje, zda absolventi daného studijního programu budou připraveni odpovídajícím způsobem k výkonu tohoto povolání. Takové souhlasné stanovisko či povolení je podmínkou pro udělení akreditace studijního programu.

MŠMT při vydání stanoviska postupuje v souladu s Rámcovými požadavky na studijní programy, jejichž absolvováním se získává odborná kvalifikace k výkonu regulovaných povolání pedagogických

pracovníků. V rámci řízení o vydání souhlasného stanoviska MŠMT vyhodnocuje i rozsah přípravy v oblasti pedagogicko-psychologické, respektive učitelské propedeutiky, která zahrnuje, mimo jiné, i témata z psychologie, speciální pedagogiky či inkluzivní didaktiky.

MŠMT nyní finalizuje aktualizaci těchto Rámcových požadavků, na které participovaly zástupci všech fakult připravujících učitele. V rámci této aktualizace, která by měla být přijata vedením MŠMT na jaře tohoto roku, jsou specifikována konkrétní témata, která musí příprava pedagogických pracovníků obsahovat, a jejichž zahrnutí budou vysoké školy v žádosti o stanovisko či povolení k takovým studijním programům prokazovat. Mezi tato témata patří obsahově i příprava budoucích pedagogických pracovníků na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadanými. Práce s heterogenním kolektivem, tedy oblastí, jejichž zahrnutí přímo vyplývá z NPPRP. Po přijetí aktualizované verze Rámcových požadavků tedy bude posílen tlak na konkrétní zohlednění těchto témat do přípravy pedagogických pracovníků.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.2.2 Podporovat rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v hlavním vzdělávacím proudu.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Ve sledovaném období se uskutečnily vzdělávací akce na uvedené téma.

PLNĚNÍ MŠMT:

NPI ČR v roce 2023 vzdělávání pedagogů zaměřil na inkluzivní pojetí práce s pestrou třídou, ve které jsou zapojeni i žáci s různými druhy znevýhodnění. Metodické materiály jsou dostupné zde [Jak na to v pestré třídě \(npi.cz\)](#). V kontextu metodických materiálů bylo realizováno vzdělávání v online formě i ve formě prezenčního vzdělávání v regionech na jednotlivých krajských pracovištích NPI ČR.

Na webovém portálu www.zapojmevsechny.cz jsou dostupné materiály také v tématu vzdělávání žáků s různými druhy speciálně vzdělávacích potřeb.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou nabízeny různorodé kurzy pro zlepšení práce s dětmi, žáky a studenty se zdravotním postižením v hlavním vzdělávacím proudu, a to v oblasti diagnostiky a nastavování podpůrných opatření, vzdělávání pro začínající speciální pedagogy ve školních poradenských pracovištích/školských poradenských zařízeních aj.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský je možné v realizovaných projektech ve výzvách Šablony I a v rámci projektů vyhlášených výzev zaměřených na akční plánování v území podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků včetně tématu vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v hlavním vzdělávacím proudu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.3 Cíl: Kvalitní vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením zohledňující jejich individuální potřeby.

Opatření 8.3.1 Nastavit spolupráci rané péče se speciálně pedagogickými centry, aby bylo docíleno větší provázanosti a plynulosti ve vzdělávání a rozvoji dítěte.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MŠMT, MPSV

Indikátor: Spolupráce byla nastavena.

PLNĚNÍ MPSV:

Koncem roku 2023 a počátkem roku 2024 došlo k jednáním mezi MŠMT, MPSV a některých dalších aktérů k otázce nastavení uvedené spolupráce. V rámci uvedených jednání byl hledán vhodný model zajištění spolupráce školských poradenských center a rané péče.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT iniciovalo setkání se zástupci MPSV, Ministerstva zdravotnictví, Odborů školství všech krajských úřadů, Asociace rané péče České republiky, Asociace speciálních pedagogů ČR, Asociace pracovníků speciálně pedagogických center a Centra komplexní podpory pro klienty se sluchovým postižením při VOŠ, SŠ, ZŠ a MŠ Štefánikova, které je příkladem inspirativní praxe spolupráce rané péče se speciálně pedagogickým centrem. Byla představena činnost Centra komplexní podpory pro klienty se sluchovým postižením, řešeno rozložení služeb v krajích, aktuální podoba spolupráce a příprava pilotního ověření propojení služeb středisek rané péče a speciálně pedagogických center ve vybraných krajích. Z jednání vyplynulo, že ve většině krajů funguje dobrá spolupráce středisek rané péče a speciálně pedagogických center. Na březen 2024 je plánováno třetí setkání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 8.3.2 Přijmout Standard činnosti asistenta pedagoga platný pro všechny školy.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byl přijat Standard činnosti asistenta pedagoga.

PLNĚNÍ MŠMT:

Standard činnosti asistenta pedagoga byl vytvořen již v roce 2021 pracovní skupinou složenou ze zástupců NPI ČR a MŠMT a předložen ke schválení vedení MŠMT v lednu 2022. Vytvářen byl v souvislosti s připravovanou parametrizací asistentů pedagoga. Navrhovaný Standard prozatím nebyl přijat a zveřejněn. V případě potřeby je možné tento Standard využít, případně aktualizovat a zveřejnit, dle rozhodnutí vedení MŠMT.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 8.3.3 Provést šetření za účelem zjištění počtu škol pro žáky se sluchovým postižením zřízených podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zjištění, v kolika z nich není předmět „Český znakový jazyk“ zařazen do učebního plánu.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MŠMT, ČŠI

Indikátor: Bylo provedeno uvedené šetření.

PLNĚNÍ MŠMT:

Informace k plnění by měla uvést Česká školní inspekce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

PLNĚNÍ ČŠI:

Provedené šetření bylo sekretariátu VVOZP zasláno. Ve školním roce 2022/2023 vykonávalo činnost celkem 13 škol pro žáky se sluchovým postižením zřízených podle §16 odst. 9 zákona č. 561/2024 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Všechny vykonávaly činnost předškolního vzdělávání, 12 z nich také činnost základního vzdělávání a 8 středního vzdělávání. Na otázku „Vyučujete ve Vaší škole český znakový jazyk?“ odpovědělo kladně 7 škol (54 %), záporně 6 škol (46 %).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 8.3.5 Postupně rozšiřovat činnost škol a školských zařízení pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením zřízených podle § 16. odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, o nabídku podpůrné péče a služeb včetně zajištění metodické pomoci pedagogům jiných škol a zákonným zástupcům, předávání příkladů dobré praxe apod. Školy samostatně zřízené pro tyto skupiny žáků využívat zejména pro žáky s nejtěžšími stupni postižení.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Školy a školská zařízení zřízená podle § 16. odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nabízejí služby a metodickou pomoc ostatním školám.

PLNĚNÍ MŠMT:

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský je možné v realizovaných projektech ve výzvách Šablony I a v rámci projektů vyhlášených výzev zaměřených na akční plánování v území zajišťovat metodickou podporu pedagogickým pracovníkům včetně tématu vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v hlavním vzdělávacím proudu. Dále je možné žádat o finanční podporu na vzdělávání a spolupráci pedagogických pracovníků, odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání a inovativní vzdělávání. Náplň aktivit se může zaměřovat na inkluzi a další témata.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.6 Zajistit a pravidelně vyhodnocovat poskytování metodické podpory asistentům pedagoga prostřednictvím uceleného systému metodického vedení a dalšího vzdělávání s důrazem na specifika jednotlivých druhů zdravotního postižení.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Uvedená metodická podpora je zajištěna a pravidelně vyhodnocována.

PLNĚNÍ MŠMT:

Na základě vyhlášky č. 72/2005 Sb. jsou asistenti pedagoga metodicky vedeni školním speciálním pedagogem, případně výchovným poradcem, ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Základní školy mohou nárokově čerpat finanční prostředky z výzvy Operačního programu Jan Amos Komenský Šablony pro MŠ a ZŠ I na školní psychology či školní speciální pedagogy, od ledna 2025 MŠMT předpokládá zajištění financování těchto pozic ze státního rozpočtu, aby byly standardní součástí školního poradenského pracoviště běžných základních škol.

V roce 2023 byla NPI ČR poskytována podpora asistentům pedagoga formou metodických materiálů vztahujících se zejména ke spolupráci učitele a asistenta pedagoga - [dostupné zde](#). K tomuto tématu bylo realizováno online vzdělávání formou webinářů. Na webovém portálu www.zapojmevsechny.cz jsou dostupné materiály také pro skupinu asistentů pedagoga.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.7 V závislosti na zmapování zájmu připravit a realizovat kurzy dalšího vzdělávání „Instruktor prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených“.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Program je v případě zájmu průběžně zajišťován a financován.

PLNĚNÍ MŠMT:

NPI ČR v roce 2023 realizoval dvoudenní prezenční vzdělávání při Krajském pracovišti Brno v tématu prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených Prostorová orientace a sebeobslužné dovednosti u dětí předškolního a žáků školního věku s těžkým zrakovým postižením. Vzdělávání proběhlo ve spolupráci se Střední školou, základní školou a mateřskou školou pro zrakově postižené, Brno, Kamenomlýnská 2.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.9 V závislosti na údajích z elektronického evidenčního systému vytvořit v případě potřeby krajské půjčovny pomůcek poskytovaných jako podpůrné opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, které budou distribuovat investiční a ve vybraných případech i neinvestiční pomůcky školám vzdělávajícím žáky se SVP formou zápůjčky.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MŠMT

Indikátor: V případě potřeby byly vytvořeny krajské půjčovny uvedených pomůcek.

PLNĚNÍ MŠMT:

Elektronický evidenční systém se připravuje. Pro zajištění investičních podpůrných opatření MŠMT vyhlašuje program [Podpora zajištění vybraných investičních podpůrných opatření při vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.](#)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 8.3.11 Vytvoření metodického doporučení pro školská poradenská zařízení a školy za účelem specifikace postupu a možností intervence při vzdělávání žáků dle § 50 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v případě, že nastavená podpůrná opatření nejsou dostačující.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Podmínky dle uvedených ustanovení školského zákona jsou naplňovány.

PLNĚNÍ MŠMT:

Probíhají průběžné konzultace se školskými poradenskými zařízeními, která se za účelem metodické podpory obracejí na MŠMT a NPI ČR. Zároveň školská poradenská zařízení poskytují metodickou

podporu školám. Naplňování podmínek stanovených § 50 odst. 3 školského zákona kontroluje Česká školní inspekce při pravidelné inspekční činnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.12 Zvyšovat podporu vytváření výukových materiálů (elektronických učebnic) přístupných v českém znakovém jazyce pro všechny vzdělávací oblasti.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Je poskytována podpora vzniku uvedených výukových materiálů.

PLNĚNÍ MŠMT:

NPI ČR v roce 2023 zveřejnil online výukové pracovní listy [Metodická podpora pro učitele - DIGIFOLIO \(rvp.cz\)](https://www.rvp.cz) v návaznosti na obsah publikací Výuka českého jazyka pro žáky se sluchovým postižením (1. a 2. část). Jedná se o inspirativní náměty pro práci s žáky se sluchovým postižením v rámci předmětu český jazyk. Prostřednictvím série pracovních listů lze u žáků upevňovat spolu s jazykovými prostředky (gramatikou), čtením a psaním také jejich sociokulturní kompetence.

Pracovní listy pro žáky jsou připraveny pro úroveň A0 až B1. Pro jednotlivé úrovně jsou dále dostupné metodické úvody, které podrobně popisují pedagogické koncepce předkládaných materiálů. Každý list navíc kromě pracovního listu pro žáka zahrnuje další podrobný metodický pokyn pro učitele. Některé pracovní listy jsou rozšířeny o přílohu s pomůckami pro okamžité využití.

Pracovními listy je podporována výuka češtiny na bázi českého znakového jazyka a u vybraných aktivit lze využít kontrastivní přístup a práci s českým znakovým jazykem. U takových aktivit je video v českém znakovém jazyce dostupné prostřednictvím QR kódu.

S pracovními listy je možné pracovat v online prostředí, pracovní listy pro žáky lze vytisknout nebo použít tištěný soubor.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.13 Pravidelně vyhodnocovat výsledky diagnostické činnosti školských poradenských zařízení u dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a tyto zveřejňovat s cílem zajistit společenskou kontrolu a standardizaci činnosti školských poradenských zařízení na celém území ČR.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Ve sledovaném období probíhalo uvedené vyhodnocování a jeho výsledky byly zveřejněny.

PLNĚNÍ MŠMT:

Ve Statistické ročence školství – výkonových ukazatelích jsou každoročně zveřejňovány informace o klientech školských poradenských zařízeních, jimž byla poskytnuta péče, odborných pracovnících a počtu vykázaných činností (psychologických a speciálně pedagogických diagnostikách, intervencích, preventivních, skupinových činnostech apod.). Data jsou dále analyzována a slouží jako podklad při přípravě systémových opatření a změn legislativních předpisů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.3.14 Systematicky vykonávat osvětovou činnost o inkluzivním vzdělávání jako prevenci před vylučováním dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami z hlavního vzdělávacího proudu.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Jsou vydávány osvětové materiály týkající se uvedené oblasti.

PLNĚNÍ MŠMT:

Prevence před vylučováním dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami z hlavního vzdělávacího proudu je jedním z hlavních témat Operačního programu Jan Amos Komenský. V oblasti regionálního školství je tak cílem podpořit spravedlivé a rovné šance a přístup ke kvalitnímu vzdělávání všech dětí, žáků a studentů vyšších odborných škol, včetně dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Jedná se o jeden z hlavních úkolů odboru Podpora žáků, poradenství a společné vzdělávání NPI ČR, který v roce 2023 zaměřil vzdělávání pedagogů na inkluzivní pojetí práce s pestrou třídou, ve které jsou zapojeni i žáci s různými druhy znevýhodnění. Metodické materiály jsou dostupné zde [Jak na to v pestré třídě \(npi.cz\)](#). V kontextu metodických materiálů bylo realizováno vzdělávání v online formě i ve formě prezenčního vzdělávání v regionech na jednotlivých krajských pracovištích NPI ČR.

Osvětová činnost byla realizována také prostřednictvím webového portálu www.zapojmevsechny.cz s funkčním oddílem práce s heterogenní třídou i s oddílem Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.4 Cíl: Zvýšení přístupnosti vysokých škol pro studenty se zdravotním postižením.

Opatření 8.4.1 Předložit novelu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, doplňující ustanovení v § 21 a 42 o nové povinnosti vysokých škol, kdy budou vysoké školy povinny zajistit dostupná opatření pro vyrovnání příležitostí při přijímacím řízení a následně při plnění studijních povinností pro uchazeče a studenty se specifickými potřebami. Tato opatření upraví vysoká škola v rámci svého vnitřního předpisu.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byla schválena novela zákona upravující uvedenou problematiku.

PLNĚNÍ MŠMT:

Indikátor prozatím nesplněn, protože novela zatím nebyla schválena, nachází se ve stavu po jednání LRV a je v úpravách. Kompletní znění materiálů (vč. zmíněných paragrafů) zde: <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORNCNUTLVWM/>. Navrhuje se posunutí termínu na konec roku 2024, plánovaná účinnost novely pak je k 1. 1. 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 8.4.2 Systematicky sledovat charakteristiky skupiny studentů se specifickými potřebami na vysokých školách. Základní monitoring bude doplněn o výběrová šetření zaměřená na studijní podmínky studentů. Šetření budou sledovat průchod studiem, účast v mobilitních programech nebo připravenost vysoké školy na specifické potřeby studentů, jak po personální, tak infrastrukturní stránce.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Uvedená šetření jsou průběžně realizována.

PLNĚNÍ MŠMT:

Vysoké školy každoročně předkládají MŠMT výroční zprávy, ve kterých musí uvést, jakými způsoby podporují studenty se specifickými potřebami. MŠMT se současně podílí na šetřeních Eurostudent a Eurograduate.

MŠMT ve spolupráci s CSVŠ a VŠCHT v září 2023 organizovalo konferenci, na které byly představeny vybrané výsledky šetření Eurostudent 8. Realizace a vyhodnocení šetření je v gesci resortní výzkumné organizace Centrum pro studium vysokého školství, v.v.i. (CSVŠ). MŠMT a CSVŠ v současné době konzultují připomínky k závěrečné zprávě z šetření Eurostudent 8. Závěrečná zpráva bude ze strany CSVŠ odevzdána MŠMT do konce února 2024. MŠMT a CSVŠ následně tuto zprávu zveřejní. MŠMT také spolupracuje se zahraničními partnery na přípravě šetření Eurostudent 9.

MŠMT ve spolupráci s CSVŠ realizuje národní část šetření Eurograduate 2022. Jedná se o šetření, které bylo v roce 2018 pilotováno ve vybraných zemích EU, včetně České republiky. Aktuálního kola šetření se účastní 17 zemí EU a EHP. Sběr dat v rámci šetření Eurograduate 2022 probíhal v prosinci 2022 a v lednu 2023. V současné době připravuje CSVŠ závěrečnou zprávu, a v 1. pololetí 2024 MŠMT zorganizuje závěrečnou konferenci k výsledkům šetření.

Problematika studujících se specifickými potřebami je ve všech realizovaných šetřeních zohledněna. Obzvlášť v šetření Eurostudent byly otázky spojené se studujícími se specifickými potřebami akcentovány, a to jak v mezinárodní, tak národní části.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.4.3 Prostřednictvím investičního programu na rozvoj a obnovu materiálně technické základny vysokých škol finančně podporovat revitalizaci a výstavbu prostor vysokých škol s ohledem na jejich využívání studenty se specifickými potřebami (bezbariérové přístupy apod.).

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Je vyhlášen investiční program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT vyhlásilo v minulém roce výzvu č. 8/133 220 z programu 133 220 Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol pro rok 2023 ([dostupné online](#)).

Byla rovněž vyhlášena výzva OP JAK pro vysoké školy [se zaměřením na podporu studentů se specifickými potřebami](#). Aktivita zahrnují možnost pořízení vybavení, zpřístupnění a adaptace vysokoškolského prostředí. Podpora studentů se specifickými potřebami je zahrnuta i v další [výzvě OP JAK pro vysoké školy](#), v rámci níž je možný rozvoj služeb center zabývajících se prací se studenty se specifickými potřebami, rozvoj práce se studenty se specifickými potřebami včetně nastavení podmínek přijímacího řízení ke studiu pro tyto studenty, nastavení rámce vzdělávání studentů se

specifickými potřebami a tvorba studijních pomůcek. Výzva se zaměřuje také na podporu vzdělávání pracovníků vysokých škol v práci se studenty se specifickými potřebami a nadanými.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 8.4.4 Využívat finanční nástroj v rámci státního rozpočtu pro vysoké školy na kompenzaci zvýšených nákladů souvisejících se studiem studentů se specifickými potřebami v akreditovaných studijních programech.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Zvýšené náklady jsou kompenzovány prostřednictvím státního rozpočtu.

PLNĚNÍ MŠMT:

Plněno, viz [Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro rok 2023](#), specificky Příloha 3.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

8.5 Cíl: Rozšíření možností celoživotního vzdělávání osob se zdravotním postižením.

Opatření 8.5.1 Podporovat celoživotní vzdělávání osob se zdravotním postižením další nabídkou vzdělávacích programů včetně kurzů digitální gramotnosti.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Existuje nabídka programů celoživotního vzdělávání vhodných pro osoby se zdravotním postižením a kurzy digitální gramotnosti vhodné pro osoby se zdravotním postižením vedoucí ke zkouškám z profesních kvalifikací z IT oblastí.

PLNĚNÍ MŠMT:

Profesní kvalifikace v Národní soustavě kvalifikací jsou ve spolupráci s NPI ČR a příslušnými autorizujícími orgány vytvářeny v souladu se zákonem č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání tak, aby byly vstupní bariéry pro uchazeče o zkoušku nastaveny jako minimální. Dle zákona je podmínkou pro připuštění ke zkoušce dosažení věku 18 let a alespoň základů vzdělání, případně zdravotní způsobilost, pokud je s ohledem na specifikum dané kvalifikace vyžadována. U některých kvalifikací se uplatňují vstupní požadavky podmíněné další legislativou.

Rovněž rekvalifikační kurzy realizované v souladu se zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, jsou akreditovány s minimálními vstupními požadavky (ty jsou zařazovány jen v odůvodněných případech dané kvalifikace). Systém získání a prokázání kvalifikace v dalším vzdělávání je tedy nastaven jako otevřený bez nadbytečných bariér a tudíž je možné a vhodné jej využívat pro potřeby skupin obyvatelstva se specifickými potřebami a zdravotním omezením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 9: Zdraví a zdravotní péče

Tato oblast je postavena na článku 25 Úmluvy, podle kterého mají osoby se zdravotním postižením právo na dosažení nejvyšší možné úrovně zdraví bez diskriminace a na přístup ke zdravotním službám ve stejném rozsahu a kvalitě jako ostatní občané a nesmějí být diskriminovány ani v rámci systému veřejného zdravotního pojištění. Je nezbytné rozvíjet takové zdravotní služby, které osoby

se zdravotním postižením potřebují s ohledem na své postižení včetně včasné intervence a služeb k prevenci vzniku sekundárních postižení.

Nedílnou součástí péče o vlastní zdraví je i prevence, jedním z nástrojů v oblasti prevence zdravotního postižení je i osvětová činnost zaměřená na širokou veřejnost i na samotné osoby se zdravotním postižením. Je potřebné, aby byla zajištěna informovanost týkající se péče o zdraví a předcházení komplikacím, zvláště těch, které jsou typické pro osoby s určitým typem zdravotního postižení.

Důležitým úkolem je i pokračování v reformě psychiatrické péče, které se musí účastnit jak dotčené ústřední orgány státní správy a samosprávy, tak i nestátní organizace.

9.1 Cíl: Zohledňování specifických potřeb osob se zdravotním postižením při poskytování zdravotní péče.

Opatření 9.1.1 Podporovat vznik informačních materiálů a vzdělávacích aktivit o problematice osob se zdravotním postižením (zejména o způsobech, metodách a formách komunikace) zohledňujících také specifické potřeby žen, mužů a dětí se zdravotním postižením a napomoci tyto informace šířit mezi zdravotnickou veřejnost.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C1 Vznik informačních materiálů a vzdělávacích aktivit o problematice osob se zdravotním postižením a chronickým onemocněním (zejména o způsobech, metodách a formách komunikace) zohledňujících také specifické potřeby žen a mužů se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, pro zdravotnickou veřejnost.

V roce 2023 bylo předloženo 31 žádostí zaměřených na aktivitu C1 (mimo jiné). Bylo podpořeno 24 projektů. Nelze zde uvést výši přidělených finančních prostředků, jelikož se v projektech aktivity C1 – C5 prolínají.

Příklady podpořených projektů:

1) Spolek přátel Konta Bariéry - Časopis Můžeš

Záměrem projektu je vydávání celobarevného časopisu Můžeš, formou čtvrtletníku s rozšířeným obsahem, s kontinuální podporou webové prezentace a sociálních sítí. Prostřednictvím reportáží a rozhovorů se zaměřuje na minoritní problematiku smyslově, fyzicky i mentálně handicapovaných, na sociální politiku, občanskou společnost a zdravotnictví. Hledá společenské souvislosti sociální a zdravotně preventivní práce a ukazuje cesty integrace do společnosti, možnosti pracovního i společenského uplatnění a maximální možné soběstačnosti.

2) DUPV - Dech života, z. ú. - Tvorba instruktážních videí pro pacienty na DUPV II

Cílem je tvorba instruktážních videí pro pacienty. V roce 2021 podpořilo Ministerstvo zdravotnictví ČR tvorbu 7 instruktážních videí pro pacienty na DUPV. Tento projekt se setkal s úspěchem a v současnosti jsou videa volně přístupná na Youtube kanálu organizace. Během tvorby videí narazili na nová témata, se kterými pacienti při přechodu do domácího prostředí bojují a jejichž zpracování by pro ně bylo velmi přínosné.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.1.2 Při poskytování zdravotní péče respektovat specifické potřeby osob se smyslovým či mentálním postižením nebo osob s vážným omezením hybnosti.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Jsou nastavena pravidla pro respektování specifických potřeb uvedených skupin osob.

PLNĚNÍ MZ:

Ve všech legislativních, organizačních a technických opatření, které MZ realizuje, jsou zahrnuty podmínky pro zajištění rovnoprávnosti osob ohrožených vícenásobnou diskriminací (zejména se jedná o děti, ženy, seniory, příslušníky národnostních menšin, příslušníky různých náboženských vyznání apod.) a to s ohledem na plnění závazků České republiky v oblasti ochrany zdraví a poskytování zdravotních služeb, které vyplývají z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, Evropské sociální charty a příslušných úmluv Organizace spojených národů.

Do zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, byla zapracována v plném rozsahu práva pacientů, vyplývající z Úmluvy o lidských právech a biomedicině a dodatkového protokolu k Úmluvě na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti.

Strategický rámec péče o zdraví v České republice do roku 2030 problematiku a potřeby osob se zdravotním postižením zohledňuje. V rámci Implementačního plánu 2.1 je řešena oblast zajištění a podpory integrované a integrované sociální a zdravotní péče pro osoby s vysokou mírou disability. Opatření v tomto plánu jsou zaměřena od nastavení systémových stěžejních aktivit vedoucích k ukotvení tohoto druhu péče. V současné době je realizován projekt na podporu plánování integrovaných zdravotních a sociálních služeb a dále projekt na podporu a standardizaci péče o pacienty se vzácným onemocněním, a to včetně komplexní zdravotně sociální péče. V roce 2023 byl úspěšně obhájěn i projekt, jehož cílem je rozvoj poskytování obecné paliativní péče v nemocnicích a ve vlastním sociálním prostředí pacientů. Jeho realizace začala v roce 2024.

Resort je členem odborné skupiny pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb při Úřadu vlády, konkrétně je za MZ stálým členem koordinátorka pro osoby se zdravotním postižením, a je tedy možné flexibilněji reagovat na aktuální požadavky a potřeby ze strany osob se zdravotním postižením napříč aktivitami Ministerstva zdravotnictví.

MZ bylo přizváno ze strany MPSV ke konzultaci materiálu k návrhu zákona o asistenčních psech. K tomuto materiálu podalo MZ podněty k cílovým skupinám, požadovaným dovednostem asistenčních psů a jejich kompenzačnímu rozsahu. MZ následně materiál připomínkovalo.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.1.3 Prostřednictvím osvěty upozorňovat poskytovatele zdravotních služeb na povinnosti stanovené těmto poskytovatelům v § 46 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, týkající se informování pacienta o dalších zdravotních a sociálních službách, které mohou zlepšit jeho zdravotní stav, zejména o možnostech sociální, pracovní a pedagogické rehabilitace.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Za dané období proběhla školení či byla vypracována a zveřejněna metodická informace v uvedené věci.

PLNĚNÍ MZ:

Mezi náplň práce Oddělení podpory práv pacientů (OPP) mimo jiné patří i šíření informací o činnosti patientských organizací, a to i směrem k odborné veřejnosti. V roce 2023 byl např. prezentován příspěvek na webinaru Společnosti všeobecného lékařství, konferenci NZIP či setkání nemocničních ombudsmanů. Ve spolupráci s Národní asociací patientských organizací (NAPO) bylo vytvořeno edukačně osvětové video o užitečnosti patientských organizací a je nabízeno poskytovatelům ke sdílení. OPP vytvořilo Metodický pokyn k činnosti nemocničních ombudsmanů, kteří jsou v úzkém

kontaktu s pacienty, často i v oblasti následné péče a kteří dále školí zdravotníky pracující u daného poskytovatele.

Národní informační zdravotnický portál pořádá pravidelné konference, kde jsou prezentována některá témata i tvůrci souvisejících článků zveřejněných na tomto portálu. Pravidelnými účastníky jsou i zástupci poskytovatelů zdravotních služeb. Konference se v roce 2023 konaly 7. června a 13. prosince v Praze.

Při Národním centru ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů vznikla v roce 2022 nová pracovní skupina se zaměřením na oblast podpory neformálních pečujících, kde mají své zástupce nejen MZ a MPSV, ale i některé pověřené pacientské organizace. Pracovní skupina pracovala v roce 2023 na podpoře vyšší jistoty pečujících v oblasti informovanosti o možnostech sociálně zdravotní podpory při péči o pacienta v jeho vlastním sociálním prostředí, před ukončením hospitalizace apod., a to prostřednictvím vzniku metodiky, která bude obsahovat základní rozlišení dostupných služeb a jejich cílových skupin, základní okruhy informací pro neformální pečující a způsoby práce s neformálními pečujícími. Dále je plánována tvorba informačního videa informačního materiálu pro pečující, kdy byly v roce 2023 specifikovány požadavky na jeho obsah.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.1.4 Podporovat rozvoj dobrovolnických programů a aktivit u poskytovatelů zdravotních služeb zaměřených na osoby chronicky nemocné a zdravotně postižené.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášen dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V roce 2023 bylo předloženo 30 žádostí zaměřených na prioritu A. Bylo podpořeno 26 projektů v celkové výši 2 741 850,00 Kč.

Příklady podpořených projektů:

1) ADRA, o.p.s. - Dobrovolníci ve zdravotnických zařízeních v Ostravě a okolí
Dobrovolnické centrum ADRA Ostrava vysílá dobrovolníky do zdravotnických zařízení v Ostravě a okolí. Hlavní rolí dobrovolníků bude zpříjemňovat pacientům pobyt v nemocnici povídáním, hraním her anebo jinak společně stráveným časem. Dobrovolníci nejsou ale pouze zpestřením, poskytují pacientům také důležitou psychickou podporu v době, kdy jsou vytrženi ze svého domácího prostředí, mají strach z léčby anebo nejisté budoucnosti a cítí se osamělí. Jejich přítomnost tudíž pozitivně působí na psychický stav pacientů, který příznivě ovlivňuje jejich uzdravení.

2) Amelie, z.s. - Dobrovolníci Amelie pomáhají žít život s rakovinou
Cílem je zpříjemnit pacientovi pobyt v nemocnici, vytrhnout jej z monotónního prostředí a vlastních starostí, napomoci personálu přenesením kontaktu na sebe, nabídnout přirozený kontakt. Proto dobrovolníci nabízejí různé neformální, volně strukturované aktivity, které si pacienti sami volí - povídají si, čtou, nabízejí časopisy, mohou se jít projít po areálu nemocnice nebo mohou připravit pro pacienty společný program, obvykle zaměřený na výtvarnou aktivizaci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

9.2 Cíl: Předcházet zdravotnímu postižení a zmírňovat jeho důsledky.

Opatření 9.2.1 Podporovat vznik informačních a osvětových materiálů a aktivity zaměřené na širokou veřejnost v rámci prevence vzniku zdravotního postižení.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášen dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C3 Vznik informačních a osvětových materiálů a aktivit zaměřených na širokou veřejnost v rámci prevence vzniku zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, zohledňovat také rozdíly v příčinách zdravotního postižení mužů a žen.

V roce 2023 bylo předloženo 25 žádostí zaměřených na aktivitu C3 (mimo jiné). Bylo podpořeno 19 projektů. Nelze zde uvést výši přidělených finančních prostředků, jelikož se v projektech aktivity C1 – C5 prolínají.

Příklady podpořených projektů:

- 1) Liga proti rakovině Praha z. s. - Informační materiály k prevenci nejen onkologických onemocnění

Vydání informačních materiálů zabývajících se skutečnou prevencí nejen nádorových onemocnění. Jednotlivé kapitoly obsahují nejnovější poznatky z oblasti výživy, zdravého stravování, zdravého dýchání, mentální hygieny, otužování, zdravého pohybu. Dalším vydávaným materiálem je zpravodaj, kde mohou pacienti s onkologickým onemocněním nalézt inspiraci na zkvalitnění a zpříjemnění svého života.

- 2) CEREBRUM - Asociace osob po získaném poškození mozku, z.s. - Chraň svou hlavu v davu!

Cílem projektu je celostátní edukační a osvětová kampaň zaměřená na ekonomicky aktivní střední generaci blížící se rizikovému věku v oblasti prevence poranění a poškození mozku. Kampaň má upozornit na rizika poškození a poranění mozku u této generace, včetně dopadů na soukromý život (zátěž péče o blízké generující i ekonomické problémy, např. výpadek příjmů). Projektem chce žadatel přispět ke zvýšení informovanosti v oblasti primární prevence a posílit zdravotní gramotnost cílové skupiny, která je předpokladem pro zkvalitnění životního stylu a dlouhodobé sebepečce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.2.2 Prostřednictvím dotačních programů podporovat tuzemské rehabilitační a edukační pobyty pro osoby chronicky nemocné a zdravotně postižené.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena priorita Podpora tuzemských rehabilitačních a edukačních pobytů (v rámci priority jsou 2 aktivity: aktivita E1 - Podpora dětí se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním a aktivita E2 - Podpora dospělých se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním).

V roce 2023 bylo předloženo 53 žádostí zaměřených na prioritu E (z toho 16 na aktivitu E1 a 37 na aktivitu E2). Bylo podpořeno 43 projektů (z toho 13 na aktivitu E1 a 30 na aktivitu E2) v celkové výši 21 553 448,00 Kč (z toho 3 041 032,00 Kč na aktivitu E1 a 18 512 416,00 Kč na aktivitu E2).

Podpořen byl např. projekt Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z.s. - Rehabilitační pobyty pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením 2023. Cílem projektu je realizace dostupných tuzemských rehabilitačních pobytů pro dospělé lidi s mentálním postižením. Pro lidi s mentálním postižením je pobyt příležitostí k navazování sociálních kontaktů mezi svými vrstevníky, k intenzivnímu sociálnímu učení, k rozvoji komunikace a duševních schopností. Pro rodiny je prostředím pro vzájemnou podporu mezi pečujícími a výměnu zkušeností, a zároveň poskytuje možnost využít poradenství ze strany odborníků.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.2.3 Podporovat centra rehabilitace s důrazem na specializaci pro jednotlivé skupiny osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášen dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena priorita Podpora center rehabilitace s důrazem na specializaci pro jednotlivé skupiny osob se zdravotním postižením (nevztahuje se na hiporehabilitace).

V roce 2023 bylo předloženo 16 žádostí zaměřených na prioritu D. Bylo podpořeno 12 projektů v celkové výši 4 121 738,00 Kč.

Podpořen byl např. projekt ParaCENTRUM Fenix, z. s. - Rozvoj zdravotních služeb na Fenixu. Základní myšlenkou projektu je poskytnout osobám po poranění míchy rehabilitační (fyzioterapeutickou a ergoterapeutickou) podporu, která jim umožní co nejdříve od vzniku postižení dosáhnout maximálního využití svého fyzického potenciálu a následně si ho co nejdéle udržet (s ohledem na stárnutí). Tento projekt přímo navazuje na systematickou péči poskytovanou bezprostředně po vzniku postižení v rámci Spinálních jednotek a Spinálních rehabilitačních jednotek.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.2.4 Prostřednictvím dotačních programů podporovat docházkové dlouhodobé rehabilitační a edukační akce pro osoby chronicky nemocné nebo zdravotně postižené.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Je vyhlášen dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MZ:

V rámci programu Vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením byla vyhlášena aktivita C6 Edukační docházkové akce (průběžné kurzy, např. cvičení, plavání).

V roce 2023 bylo předloženo 28 žádostí zaměřených na aktivitu C6. Bylo podpořeno 29 projektů v celkové výši 7 153 036 Kč.

Podpořen byl např. projekt Unie ROSKA - česká MS společnost, z. s. - Docházkové akce pro pacienty s RS. Projekt je zaměřen na celorepublikové docházkové akce poskytované pacientům s roztroušenou sklerózou. Jedná se především o aktivity cvičení, plavání, trénování paměti a další potřebné. Hlavním cílem poskytování těchto služeb je uchování pohybových návyků, procvičování jemné motoriky a mozkových funkcí u lidí s RS. Bez procvičování těchto návyků by lidé s RS nedokázali udržet svůj zdravotní stav a kondici v relativně dobrém stavu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

9.3 Cíl: Realizace reformy psychiatrické péče.

9.3.1 Integrovat péči o duševní zdraví do primární péče praktických lékařů formou zvýšení jejich kompetencí ve screeningu a péči o stabilizované pacienty, nasíťování

na specializovanou péči a komunitní služby, zrušení indikačních omezení u definovaných léčiv.

Termín: 31.12.2023, dále průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Jsou pořádány akreditované vzdělávací kurzy v oblasti duševního zdraví pro praktické lékaře.

PLNĚNÍ MZ:

Indikační omezení jsou už nyní v pozitivním směru upravena z dřívějších let u oblasti péče o lidi s Alzheimerovou nemocí i o lidi s duševním onemocněním.

Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví nabízel v roce 2023 jako již tradičně řadu akreditovaných vzdělávacích akcí určených široké skupině lékařů, včetně praktických lékařů. Vzdělávací aktivity se zaměřují jak na témata psychofarmak, psychopatologie, tak komunikace s duševně nemocnými, psychologických vyšetření, psychosomatiky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 9.3.2 Posílit partnerskou roli uživatelů péče v celém systému péče o duševní zdraví vytvořením specifických vzdělávacích programů jak pro uživatele této péče, tak pro odborníky, a organizačně-finanční zajištění existence patientských organizací.

Termín: průběžně, 31.12.2025 (evaluační zpráva z projektu Recovery College)

Gestor: MZ

Spolugestor: MPSV, MŠMT, MF

Indikátor: Jsou vyhledávány dotační programy na podporu patientských organizací, existuje platforma pro zapojování uživatelů a rodinných příslušníků v každém kraji České republiky, byla předložena evaluační zpráva z projektu Recovery College².

PLNĚNÍ MZ:

Lidé se zkušeností s duševním onemocněním jsou na národní úrovni zapojováni do poradních a pracovních orgánů, které koordinují a směřují reformu péče o duševní zdraví. V listopadu roku 2022 došlo k posílení jejich hlasu v Národní radě pro duševní zdraví (dříve Rada vlády pro duševní zdraví) navýšením počtu z 1 na 2 zástupce. Zároveň byla 6. prosince 2022 Národní radou pro duševní zdraví zřízena Platforma pro sdružení lidí se zkušeností s duševním onemocněním, jejíž činnost začala v roce 2023. Jejím účelem je zejména příprava podnětů pro Národní radu pro duševní zdraví, připomínkování materiálů i volení zástupců do pracovních skupin. Na Ministerstvu zdravotnictví jsou dále zástupci zapojeni do dalších 2 meziresortních a 2 resortních pracovních skupin přímo souvisejících s reformou péče o duševní zdraví.

V roce 2023 byl také připraven projektový záměr Podpora uživatelů a neformálních pečujících v jejich zapojování do systému péče o duševní zdraví a do hodnocení jeho kvality. Jeho cílem je jednak podpořit sdružování lidí se zkušeností s duševním onemocněním a neformálních pečujících na regionální úrovni (vznik platform) a také jejich zapojování na úrovni krajů, obcí i poskytovatelů péče. Součástí je také příprava a realizace vzdělávání lidí se zkušeností s duševním onemocněním a neformálních pečujících pro posílení jejich kompetencí v oblasti peer podpory, peer advokacie, lektorování a hodnocení služeb. Projektový záměr bude v roce 2024 rozpracován do projektové žádosti, hodnocení a zahájí realizaci.

² Projekt zaměřený na integraci osob s duševním onemocněním a posílení sociální soudržnosti spolufinancovaný Evropskou unií.

Ministerstvo zdravotnictví vyhlásilo pro rok 2023 také Výzvu k předkládání žádostí o přidělení finančních prostředků v rámci dotačního programu Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče pro rok 2023 – Ministerstvo zdravotnictví (mzcr.cz), jejíž součástí je aktivita D1 zaměřená na metodickou podporu činnosti patientských a rodičovských organizací. Výzva byla v roce 2023 vyhlášena i pro rok 2024 (viz Výzva k předkládání žádostí o přidělení finančních prostředků v rámci dotačního programu Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče pro rok 2024 – Ministerstvo zdravotnictví (mzcr.cz)).

V rámci dotačního programu Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče (PPZ) byly vyhlášeny priority:

D – Zlepšení kvality života lidí s duševním onemocněním

- Aktivita D1 Metodická podpora činnosti patientských a rodičovských organizací v zajištění právního a jiného poradenství a vzdělávání pro potřebu své organizace, v realizaci informačních a podpůrných aktivit pro osoby s duševním onemocněním a v metodické podpoře při žádání finančních prostředků z grantů/dotačních programů
- Aktivita D2 Zapojení peer konzultantů v oblasti duševního zdraví

V roce 2023 bylo v této prioritě předloženo 16 projektů, z čehož byl zamítnut jen 1. Podpořen byl např. projekt žadatele Ledovec, z.s. s názvem Club House a Recovery College při Ledovci 2023 (CHRC). Cílem bylo podporovat lidi s duševním onemocněním v procesu vlastního zotavení prostřednictvím poskytnutí prostoru pro společensky prospěšnou činnost věnovanou dalším lidem s DO, svépomocné, destigmatizační, podpůrné a aktivity návazné na sociální a zdravotní služby.

E – Zlepšení kvality života lidí s neurodegenerativním onemocněním

- Aktivita E1 Podpora vzdělávání odborné i laické veřejnosti v oblasti neurodegenerativních onemocnění a neuropsychiatrického pomezí
- Aktivita E2 Podpora setrvání pacienta v domácím prostředí a zvýšení jeho kvality života v domácím prostředí, včetně využití nových technologií a pomůcek

V roce 2023 bylo v této prioritě předloženo 8 projektů, z čehož byly zamítnuty 2. Podpořen byl např. projekt Podpora lidí s neurodegenerativním onemocněním a prevence duševního zdraví prostřednictvím Centra trénování paměti žadatele MENS SANA, z.ú. Hlavním cílem projektu bylo zlepšení kvality života lidí s neurodegenerativním onemocněním prostřednictvím zajištění chodu Centra trénování paměti, které nabízí této cílové skupině řadu cílených specializovaných aktivit pro trénování kognitivních funkcí mozku, což činí z CTP jediné pracoviště svého druhu pro oblast Moravskoslezského kraje.

F – Podpora advokační činnosti pro osoby se zdravotním postižením a chronickým či jiným vážným onemocněním

- Aktivita F1 Podpora advokační činnosti NNO zaměřené na zlepšení životních podmínek a postavení osob se zdravotním postižením a chronickým či jiným vážným onemocněním
- Aktivita F2 Podpora zapojení pacientů do tvorby zdravotních politik formou zjišťování potřeb pacientů a zpětné vazby od pacientů (patient-reported evidence/outcomes)

V roce 2023 bylo v této prioritě předloženo 7 projektů, z čehož byl zamítnut 1. Podpořen byl např. projekt žadatele Česká asociace pro vzácná onemocnění z.s. Advokační činnost pacientů se vzácným onemocněním. Cílem bylo zlepšit životní podmínky a kvalitu života lidí se vzácným onemocněním realizací advokačních činností pacientů s VO napříč diagnózami.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

K výše uváděnému opatření, kde gestorem je Ministerstvo zdravotnictví, uvádíme, že v roce 2023 probíhala přípravná fáze k projektu, který se primárně věnuje vzdělávání peerů (osob se zkušeností s duševním onemocněním).

Jedná se o výzvu Ministerstva práce a sociálních věcí „Zkvalitnění zdravotních služeb – péče o duševní zdraví“ k předkládání žádostí o podporu v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus, jejímž věcným zaměřením je i „Podpora zapojování osob (peerů) se zkušeností s duševním onemocněním do systému péče o duševní zdraví“.

Ministerstvo zdravotnictví, jakožto oprávněný žadatel této aktivity předložilo projektový záměr, který byl doporučen k rozpracování do formátu plné žádosti o podporu.

Cílem má být vznik metodiky pro plánování a zapojování peer pracovníků ve čtyřech krajích a následně vznik a koordinace celorepublikové Platformy pro peer pracovníky a jejich zapojování do řídicích struktur poskytovatelů péče v oblasti duševního zdraví.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

V oblasti poskytování sociálních služeb jde v rámci systému podpory péče o duševní zdraví zejména o službu sociální rehabilitace poskytovanou především prostřednictvím center duševního zdraví (dále jen „CDZ“). Pokud jde o legislativní zakotvení CDZ, to do zákona o sociálních službách jako nepřímá novela zavedl zákon č. 371/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a to jako nový druh sociální služby. Zavedení CDZ je navázáno na reformu psychiatrické péče.

Podle této nové úpravy (§ 70a zákona o sociálních službách) CDZ poskytuje služby osobám s duševní poruchou nebo poruchou chování a poskytuje sociální i zdravotní služby. Účinnost úpravy CDZ je 1. 1. 2025.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT je členem Národní rady duševního zdraví a spolupracuje s Ministerstvem zdravotnictví na plnění Národního akčního plánu pro duševní zdraví pro období 2020 – 2023.

Ve spolupráci s NPI ČR a Národním ústavem pro duševní zdraví byly zpracovány a aktualizovány webové stránky na www.edu.cz k tématu duševního zdraví ve školách <https://dusevnizdravi.edu.cz/>.

Pro rok 2023 byla vyhlášena Výzva pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních. Alokována byla částka bezmála 40 mil. Kč.

MŠMT v roce 2023 vydalo tři nové přílohy Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování k tématům sebevražedného chování, psychické krizi/duševnímu onemocnění žáka a poruchám příjmu potravy.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 9.3.3 Na základě evaluace pilotních projektů v rámci reformy psychiatrické péče dále zvyšovat počet multidisciplinárních týmů pro osoby se závažným duševním onemocněním i další cílové skupiny osob s duševním onemocněním.

Termín: průběžně (zpráva se podává za roky 2021, 2023 a 2025)

Gestor: MZ

Spolugestor: MPSV, MŠMT

Indikátor: Počet pacientů/klientů se závažným duševním onemocněním, dětí s duševním onemocněním a pacientů/klientů s problematikou závislosti v péči multidisciplinárních týmů se dle předložených zpráv zvyšuje.

PLNĚNÍ MZ:

Multidisciplinární týmy, tzv. centra duševního zdraví byla podporována z Operačního programu Zaměstnanost. Evaluace těchto center je dostupná na webových stránkách (viz [CDZ I | Reforma psychiatrie](#), [CDZ II | Reforma psychiatrie](#), [CDZ III | Reforma psychiatrie](#)).

V roce 2023 bylo v provozu 21 center duševního zdraví pro osoby se závažným duševním onemocněním, 3 centra duševního zdraví pro děti a adolescenty, 3 centra duševního zdraví pro osoby s adiktologickou poruchou, 2 centra duševního zdraví pro osoby s nařízeným ochranným léčením a 1 centrum duševního zdraví pro seniory. Data o počtu ošetřených pacientů ze zdravotního systému za rok 2023 budou k dispozici až v druhé polovině roku 2024. Z dat za roky 2017-2022 je i s ohledem na postupné zvyšování počtu center duševního zdraví znatelné zvyšování počtu ošetřených pacientů u center duševního zdraví pro osoby se závažným duševním onemocněním z 1 817 na 7 350.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Zakládání multidisciplinárních týmů je v kompetenci MZ, MPSV spolupracuje s MZ na nastavování těchto týmů a vytváření metodik pro jejich činnost.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

MŠMT je členem Národní rady duševního zdraví a spolupracuje s Ministerstvem zdravotnictví na plnění Národního akčního plánu pro duševní zdraví pro období 2020 – 2023. Opatření je primárně v gesci MZ a MŠMT připravuje doplnění tohoto systému o multidisciplinární týmy dětského duševního zdraví, které budou zřízeny na území celé ČR a ukotveny pod středisky výchovné péče.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 10: Rehabilitace

Je nezbytné přijmout taková opatření, která umožní osobám se zdravotním postižením dosáhnout a udržet si co nejvyšší úroveň samostatnosti, uplatnit své schopnosti a plnohodnotně se zapojit do života společnosti. K tomuto účelu mají sloužit komplexní rehabilitační služby a programy především v oblasti zdravotní péče, zaměstnanosti, vzdělávání a sociálních služeb.

Rehabilitace je multidisciplinární obor zabývající se odstraňováním či snižováním progresu nemoci nebo následků úrazu a zmírňováním jejich důsledků prostřednictvím systematického, propojeného a koordinovaného plánování a řízení zdravotnických, sociálních, pracovních, výchovně-vzdělávacích, technologických a dalších nástrojů. Rehabilitace prováděná komplexním způsobem má za cíl nabývání schopností a dovedností v přirozeném prostředí vedoucí ke zvládnutí každodenních úkonů a k návratu k důstojnému a aktivnímu životu.

K zajištění maximální efektivity rehabilitace je důležité, aby celý proces probíhal uceleně, tedy aby na sebe navazovaly jednotlivé složky rehabilitace (léčebné, sociální, pedagogické a pracovní).

I přesto, že se jednotlivé oblasti rehabilitace neustále rozvíjí, není stále dostatečně upravena jejich vzájemná návaznost a koordinace. Je proto potřebné nalézt v této oblasti mezi zainteresovanými resorty shodu a nastavit systém koordinace rehabilitace tak, aby osobám se zdravotním postižením byla zajištěna nejen kvalitnější péče a podpora v rámci jednotlivých složek rehabilitace, ale aby bylo poskytování těchto služeb také propojené a koordinované.

10.2 Cíl: Rozvoj rehabilitačních služeb.

Opatření 10.2.1 Rozvíjet oblast léčebné rehabilitace osob se zdravotním postižením a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Termín: průběžně

Gestor: MZ

Indikátor: Byla podána informace o rozvoji oblasti léčebné rehabilitace osob se zdravotním postižením a opatřeních přijatých k zajištění lepší součinnosti s ostatními oblastmi rehabilitace.

PLNĚNÍ MZ:

Aktivity MZ na podporu rehabilitační péče:

1) IROP II – Integrovaný regionální operační program 2021-2027, 31. a 32. VÝZVA (podpora rozvoje a dostupnosti zdravotní následné péče)

– v této výzvě podporována i rehabilitační následná péče v rámci vykazovaného ošetrovacího dne 00022

Program je rozdělen na 2 aktivity A + B

- Aktivita A („rozvoj stávajících poskytovaných zdravotních služeb“)

Zvýšení kvality a rozšíření spektra poskytované následné lůžkové péče prostřednictvím podpory modernizace a rekonstrukce lůžkových oddělení poskytujících následnou péči

Cíle projektu

- Zvýšení kvality poskytované péče
- Zvýšení přístupnosti a rozšíření spektra poskytované péče
- Zvýšení návaznosti péče v rámci zdravotnického systému v regionu

- Aktivita B („restrukturalizace lůžkového fondu“)

Zvýšení dostupnosti následné lůžkové péče v regionech s nedostatečným pokrytím, kdy jsou podporovány modernizace a rekonstrukce lůžkových oddělení, které budou nově sloužit k poskytování následné péče. Vznik lůžek bude prostřednictvím restrukturalizace současného lůžkového fondu ve prospěch následné péče.

Cíle projektu

- Zvýšení kvality poskytované péče
- Zvýšení dostupnosti poskytované péče
- Zvýšení návaznosti péče v rámci zdravotnického systému v regionu

2) Národní plán obnovy - Podpora rehabilitační péče pro pacienty po kritických stavech – podpora sítě pracovišť komplexní rehabilitace - Výzva č. 6

Cílem výzvy je zajistit rozvoj a dostupnost zdravotní péče pro pacienty po kritických stavech, která zahrnuje zřízení nové infrastruktury v zařízeních poskytující komplexní lůžkovou rehabilitační péči. Účelem podpory je zvýšení kvality a dostupnosti lůžkové rehabilitační péče o pacienty po kritických stavech vyžadující doléčení v lůžkovém zdravotnickém zařízení. Pacienti po kritických stavech vyžadují speciální multidisciplinární péči zahrnující především specifické programy – kranioprogram nebo spinální program.

Výzva je v souladu se Strategickým rámcem péče o zdraví v ČR do roku 2030 a je rozdělena na dvě aktivity:

- Aktivita A – rozvoj infrastruktury stávajících zařízení

Území dopadu: ČR

Cíl: zvýšení kvality a dostupnosti lůžkové rehabilitační péče o pacienty po kritických stavech vyžadující doléčení v lůžkovém zdravotnickém zařízení

- Výstavba, rekonstrukce a úprava objektů
- Pořízení a modernizace přístrojového vybavení, zdravotnických prostředků aj.
- Pořízení informačních technologií

- Aktivita B – vytvoření nového pracoviště v místě, kde tato péče chybí a je potřebná

Území dopadu: Jihomoravský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj a kraj Vysočina

Cíl: zvýšení kvality a dostupnosti lůžkové rehabilitační péče o pacienty po kritických stavech vyžadující doléčení v lůžkovém zdravotnickém zařízení ve vybraných regionech

- Výstavba objektů
 - Pořízení přístrojového vybavení, zdravotnických prostředků aj.
 - Pořízení technického vybavení budovy
 - Pořízení informačních technologií
- 3) Pracovní skupina k léčebně rehabilitační péči v ČR a Pracovní skupina ke koncepci neurorehabilitační péče v ČR – zřízeny v roce 2023
- Pracovní skupina pro léčebně rehabilitační péči v ČR - Pracovní skupina pro léčebně rehabilitační péči v ČR odborným poradním orgánem Ministerstva zdravotnictví pro problematiku týkající se koncepčního řešení léčebně rehabilitační péče ve všech formách v ČR (akutní, následná, ambulantní). Je zřízena k projednávání zásadních otázek v oblasti léčebně rehabilitační péče a vytvoření provázaného modelu léčebně rehabilitační péče v ČR, tj. ambulantní a lůžková zdravotní péče (akutní a následná lůžková zdravotní péče).
 - Pracovní skupina ke koncepci neurorehabilitační péče v ČR - Pracovní skupina pro koncepci neurorehabilitační péče v ČR (dále jen „PS NRHB“) je odborným poradním orgánem Ministerstva zdravotnictví ČR (dále jen „MZ“). Je zřízena k projednávání zásadních otázek v oblasti neurorehabilitace a následného zpracování Koncepce rozvoje neurorehabilitace v ČR, která je součástí systému léčebně rehabilitační péče v ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 10.2.2 Rozvíjet oblast sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla podána informace o rozvoji oblasti sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením a opatřeních přijatých k zajištění lepší součinnosti s ostatními oblastmi rehabilitace.

PLNĚNÍ MPSV:

V roce 2023 bylo opatření nadále naplňováno realizací postupu podle materiálu MPSV „Doporučený postup č. 1/2016 na podporu realizace prostupného systému sociální a pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením“. Za účelem zvyšování kvality a plánování dostupnosti služeb v oblasti sociální a pracovní rehabilitace pokračoval ÚP ČR v prohlubování spolupráce s jednotlivými poskytovateli služeb sociální rehabilitace a sociálně terapeutických dílen s cílem zajistit osobám se ZP přechod mezi dotčenými službami s ohledem na individuální potřeby jednotlivých osob se ZP. K úspěšnému plnění tohoto opatření přispěla také realizace dvou celorepublikových projektů ÚP ČR, a to systémového individuálního projektu „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“ (projekt ukončen v květnu 2023) a navazujícího národního individuálního projektu „Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (OZP)“, registrační číslo CZ.03.01.01/00/22_015/0000889. Oba tyto projekty významně přispívají jak k naplňování výše uvedeného účelu, tak i ke kontinuálnímu vytváření sítí partnerské spolupráce ve všech oblastech rehabilitace.

V roce 2023 se ÚP ČR podařilo navázat spolupráci s relevantními aktéry v rámci příslušného regionu, převážně na úrovni okresu. V uvedeném období ÚP ČR spolupracoval celkem s 2266 zaměstnavateli (z toho 942 z CHTP a 1324 z OTP), 138 zdravotnickými zařízeními (centra duševního zdraví, ergodiagnostická centra, nemocnice – zejména sociální pracovníci nemocnic, praktičtí lékaři aj.), 175 školami, 50 vzdělávacími zařízeními, 297 sociálními partnery (OSSZ, krajské úřady, městské a obecní úřady, hospodářské komory, asociace, nadace aj.) a se 604 subjekty z oblasti sociálních služeb a NNO (z toho 62 poraden - NRZP, centra pro zdravotně postižené, občanské poradny a další; dále 45 domovů, 29 patientských organizací, 176 poskytovatelů sociální rehabilitace, 49 sociálně terapeutických dílen a 243 NNO), které poskytují služby OZP s nejrůznějšími typy postižení (265 kombinované postižení, 119 duševní onemocnění, 63 mentální postižení, 16 poruchy autistického spektra, 39 sluchové, 32 zrakové a 20 tělesné postižení, 44 ostatní). K výše uvedenému výčtu

regionální partnerské spolupráce je třeba poznamenat, že pokud má daná organizace více poboček ve více okresech, popř. spolupracuje s více krajskými pobočkami ÚP ČR, je započítána vícekrát.

Podpora sociální služby sociální rehabilitace je v OPZ+ umožněna v rámci výzvy č. 03_22_003 Zajištění dostupnosti sociálních služeb. Výzva je určena pro kraje včetně hl. m. Prahy a byla vyhlášena dne 17.6.2022 v rámci priority 2 Sociální začleňování OPZ+ s datem ukončení příjmu žádostí do 30.10.2026.

Do konce roku 2023 bylo do výše uvedené výzvy podáno a nyní je v realizaci 14 projektů v celkové výši 5,35 mld. Kč. Projekty jsou zpravidla tří až čtyřleté a podpora sociálních služeb bude probíhat v jednotlivých krajích v letech 2022 až 2026 (každý kraj stanovuje délku podpory individuálně). V rámci těchto projektů je podpořena kromě jiných sociálních služeb i služba sociální rehabilitace, kterou do svých projektů začlenilo 8 krajů (Moravskoslezský, Středočeský, Královéhradecký, Zlínský, Plzeňský, Vysočina, Karlovarský a Liberecký). Služba sociální rehabilitace je v rámci projektů uvedených krajů podpořena částkou v celkové výši 1,61 mld. Kč, což představuje druhou nejvyšší podporu z podporovaných sociálních služeb v rámci výzvy 003. Projekty podpořené v této výzvě jsou financovány na základě jednotkových nákladů. Pro každý druh podporované sociální služby byla stanovena hodnota jednotkového nákladu, u pobytových sociálních služeb – lůžko/měsíc, u ambulantních a terénních sociálních služeb – úvazek/měsíc. Kraje, které službu sociální rehabilitaci v projektech podporují, předpokládají vykázat za dobu realizace celkem 24 634 jednotek.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 10.2.3 Rozvíjet oblast vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v kontextu podmínek koordinace rehabilitace a vytvářet podmínky pro lepší součinnost s ostatními oblastmi rehabilitace.

Termín: průběžně

Gestor: MŠMT

Indikátor: Byla podána informace o rozvoji oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením v kontextu podmínek koordinace rehabilitace a opatřeních přijatých k zajištění lepší součinnosti s ostatními oblastmi rehabilitace.

PLNĚNÍ MŠMT:

V oblasti vzdělávání jsou dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytována podpůrná opatření. Ta mohou spočívat ve využívání kompenzačních a speciálních pomůcek. Příloha č. 1 výše uvedené vyhlášky stanovuje konkrétní podpůrná opatření podle stupně a druhu zdravotního postižení. Rehabilitace dětí, žáků a studentů s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je primárně poskytována ve školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávacího oboru Rehabilitační tělesná výchova Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 10.2.4 V rámci sociálního zemědělství ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi podporovat rehabilitační procesy založené na zemědělských činnostech.

Termín: průběžně

Gestor: MZe

Indikátor: Je vyhlášen dotační program na podporu uvedených rehabilitačních procesů.

PLNĚNÍ MZe:

Pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením se stávají sociální farmy vhodným prostředím pro rehabilitační procesy založené na zemědělských činnostech. Můžeme se zde setkávat s rehabilitací zdravotní např. formou hipoterapie, sociální, která napomáhá k dosažení samostatnosti, ale především rehabilitací pracovní, která umožňuje nácvik pracovních návyků a je volena individuálně ke schopnostem uživatelů.

Rehabilitace v rámci sociálního zemědělství patří mezi aktivity podporované Ministerstvem zemědělství.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 11: Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Tato oblast se věnuje zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Důležité je dbát na zajištění rovných podmínek při přijímání do zaměstnání, v rámci odměňování, profesním postupu či při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Pracovní uplatnění nepředstavuje pro osoby se zdravotním postižením pouze zdroj příjmu, je i jedním z nejdůležitějších nástrojů integrace a prevence sociálního vyloučení. Vzhledem k tomu, že tyto osoby patří na trhu práce mezi nejzranitelnější skupinu, je jejich zaměstnávání podporováno řadou nástrojů. Jsou využívány prvky aktivní i pasivní podpory zaměstnanosti v kombinaci s pobídkovými i sankčními opatřeními. I přes rostoucí výdaje na tato opatření však míra zaměstnanosti těchto osob zůstává i nadále neuspokojivá, je proto nezbytné posilovat i společenskou odpovědnost a pozitivní motivaci zaměstnavatelů i samotných osob se zdravotním postižením.

Je důležité i respektování specifických potřeb konkrétních zaměstnanců a nastavení možnosti potřebné úpravy pracovního režimu či pracovního prostředí.

11.1 Cíl: Efektivní podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením na chráněném i na otevřeném trhu práce.

Opatření 11.1.1 Upravit nástroje podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením ukotvené v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu zvýšení motivace zaměstnavatelů zaměstnávat osoby se zdravotním postižením na volném trhu práce.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla provedena úprava právních předpisů vedoucí k podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce.

PLNĚNÍ MPSV:

Během roku 2023 probíhaly práce na návrhu dotčené právní úpravy. Novela zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), v oblasti podpory zaměstnávání osob se ZP je nyní v legislativním procesu. Dne 4. ledna 2024 skončilo meziresortní připomínkové řízení, materiál byl po vypořádání zaslán k projednání do vlády a zařazen na program pracovních komisí LRV:

- Komise pro pracovní právo – 26. 4. 2024 (stanovisko zapsáno 29. 4. 2024)
- Komise pro správní právo – 29. 4. 2024 (stanovisko zapsáno 20. 5. 2024)
- Komise pro RIA – 3. 5. 2024 – (stanovisko zapsáno 10. 5. 2024)
- Komise pro finanční právo – (stanovisko zapsáno dne 27. 5. 2024)

V současné době probíhá příprava stanoviska předsedy LRV.

Novela obsahuje opatření zaměřená na motivaci zaměstnavatelů zaměstnávat osoby se ZP na volném trhu práce. Konkrétně se jedná o odstupňování odvodu do státního rozpočtu jakožto jedné z forem plnění povinného podílu zaměstnávání osob se ZP, a to v závislosti na rozsahu přímého zaměstnávání těchto osob.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 11.1.2 Provést dílčí úpravy podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce ukotvené v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu eliminace zneužívání podpory.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla provedena úprava právních předpisů týkající se eliminace zneužívání podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce.

PLNĚNÍ MPSV:

Novela zákona o zaměstnanosti obsahující oblast podpory zaměstnávání osob se ZP je nyní v legislativním procesu. Dne 4. ledna 2024 skončilo meziresortní připomínkové řízení, materiál byl po vypořádání zaslán k projednání do vlády a zařazen na program pracovních komisí LRV.

V současné době probíhá příprava stanoviska předsedy LRV.

Novela obsahuje opatření zaměřené na regulaci zneužívání provozní části příspěvku dle § 78a zákona o zaměstnanosti, konkrétně stanovuje strop maximální částky a zpřesňuje uznatelné náklady, které je možné z příspěvku financovat.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2024.

Opatření 11.1.3 Jednou ročně předkládat VVOZP vyhodnocení realizace projektu „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“. Vyhodnocení bude obsahovat informace o počtu podpořených osob se zdravotním postižením v rámci projektu a o počtu osob se zdravotním postižením umístěných prostřednictvím projektových aktivit na trh práce v rozčlenění na chráněný a volný trh práce.

Termín: 1x ročně po dobu realizace projektu

Gestor: MPSV, ÚP

Indikátor: Byla podána zpráva o vyhodnocení projektu.

PLNĚNÍ MPSV:

Zpráva o vyhodnocení projektu byla sekretariátu VVOZP zaslána. Realizace projektu byla ukončena k 31.05.2023.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 11.1.4 Posilovat profesionalitu Úřadu práce ČR v oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Jednou ročně předkládat informaci o počtu zaměstnanců, kteří byli v rámci projektu „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“ proškoleni pro práci s cílovou skupinou osob se zdravotním postižením a o počtu takto proškolených zaměstnanců, kteří i po ukončení projektu nadále na Úřadu práce ČR v jednotlivých regionech působí jakožto poradci a koordinátoři pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV, ÚP

Indikátor: Byla podána informace o uskutečněných školeních a o celkovém počtu zaměstnanců Úřadu práce ČR vykonávajících činnost poradce nebo koordinátora pro osoby se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MPSV:

Zpráva o vyhodnocení projektu byla sekretariátu VVOZP zaslána. Realizace projektu byla ukončena k 31. 05.2023. Na pobočkách Úřadu práce působí profesionální poradci pro zaměstnávání OZP.

Během realizace projektu „Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce“ (OZP) proběhlo celkem 148 běhů 13 různých kurzů. Vzdělávání v minimální výši 40 hodin absolvovalo 211 zaměstnanců projektu OZP a jejich kmenových zástupců. Došlo ke vzniku 9 nových vzdělávacích modulů, které budou nadále využívány i po skončení projektu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 11.1.5 Jednou ročně předkládat VVOZP vyhodnocení ročních zpráv o činnosti zaměstnavatelů působících na chráněném trhu práce, které jsou tyto zaměstnavatelé povinni dokládat Úřadu práce ČR podle ustanovení § 78 odst. 6 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Vyhodnocení bude obsahovat zmapování struktury těchto zaměstnavatelů včetně případných legislativních a nelegislativních návrhů úprav systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce.

Termín: 1x ročně

Gestor: MPSV

Indikátor: Byla podána zpráva o vyhodnocení ročních zpráv, vždy do 30.11. příslušného roku.

PLNĚNÍ MPSV:

Vyhodnocení ročních zpráv je součástí hodnocení dopadů regulace RIA, která je součástí shora uvedené novely zákona o zaměstnanosti. Součástí hodnocení dopadů regulace je dopadová analýza navrhovaných změn vč. využití dat obsažených v ročních zprávách zaměstnavatelů působících na chráněném trhu práce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Neplněno. Zpráva nebyla podána.

Opatření 11.1.6 Věnovat zvýšenou pozornost uchazečům nebo zájemcům o zaměstnání z řad osob se zdravotním postižením při výběru a zařazování, zejména formou poradenských aktivit Úřadu práce ČR se zaměřením na pracovní uplatnění na trhu práce.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Indikátor: Vývoj počtu podpořených osob se zdravotním postižením v rámci poradenství Úřadu práce ČR (posuzuje se meziroční pokles či nárůst tohoto počtu).

PLNĚNÍ MPSV:

V souladu s ustanovením § 67 zákona o zaměstnanosti je ze strany ÚP ČR poskytována osobám se ZP zvýšená ochrana na trhu práce. Dále podle § 33 zákona o zaměstnanosti je také zajišťována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání uchazečům o zaměstnání, kteří ji pro svůj zdravotní stav potřebují. Ve výše uvedených souvislostech je uchazečům a zájemcům o zaměstnání z řad osob se ZP věnována zvýšená pozornost při zařazování do poradenských aktivit, které jsou opatřením

aktivní politiky zaměstnanosti. Těto cílové skupině se v oblasti poradenství věnují zejména poradci pro osoby se ZP, kteří v roce 2023 poskytli individuální poradenství pro celkem 29 572 klientů – osob se ZP a zabezpečili 1 224 skupinových poradenských akcí, kterých se zúčastnilo celkem 7 650 klientů. V roce 2023 došlo k zefektivnění poskytování poradenských služeb zejména formou skupinového poradenství (obsahově zaměřeného na poskytování poradenských informací z oblasti podpory zaměstnanosti osob se ZP, problematiky NSD, pracovního práva aj.). Pro srovnání v roce 2022 bylo poskytnuto 841 skupinových poradenství pro 4 917 osob se ZP, individuálního poradenství využilo 34 429 osob se ZP. I přes pandemii bylo v roce 2021 poskytnuto individuální poradenství 25 300 OZP a zrealizováno 161 skupinových poradenství pro 720 klientů se ZP.

V rámci Operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+) jsou vedle podpory realizované na ÚP ČR realizovány projekty neziskových, vzdělávacích a poradenských organizací, které jsou zaměřeny na zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením z řad uchazečů (v podstatně menší míře zájemců) o zaměstnání a i osob neaktivních, na ÚP ČR neevidovaných. Tyto projekty nezávisle doplňují aktivity ÚP ČR a zahrnují projekty zaměřující se např. na osoby s tělesným postižením (po úrazech páteře, se zrakovým či sluchovým postižením), s mentálním postižením, s duševním onemocněním či jiným speciálním postižením. Po uzavření projektů z předcházejícího období OPZ v roce 2023 zahájilo realizaci 10 nových projektů z OPZ+ zaměřených na podporu osob se zdravotním postižením. Tyto projekty mají objem 66 mil. Kč a mají za cíl podpořit cca 600 osob.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 11.1.7 Nadále podporovat a rozvíjet projekty zrealizované v součinnosti MZe, Agrární komory ČR a francouzské sociální zemědělské pojišťovny MSA za účelem pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením formou jejich zaměstnávání v zemědělství. Vytvářet podmínky tak, aby osoby se zdravotním postižením měly možnost uplatnit své schopnosti při práci na farmách a v řemeslech souvisejících s životem na venkově.

Termín: průběžně

Gestor: MZe

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedenou podporou.

PLNĚNÍ MZe:

V rámci dotačního programu 8.1 Podpora zdraví včetně péče a pomoci zdravotně postiženým byly v roce 2023 vyplaceny dotace ve výši 2 930 019 Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

11.2 Cíl: Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve veřejném sektoru.

Opatření 11.2.2 Podporovat zvyšování počtu zaměstnaných osob se zdravotním postižením a předkládat informaci o vývoji zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v jednotlivých resortech.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: Vývoj počtu zaměstnaných osob se zdravotním postižením (posuzuje se meziroční pokles či nárůst tohoto počtu).

Plnění:

Plnění povinného podílu

Resort	Průměrný počet zaměstnanců	Počet zaměstnanců se ZP potřebných ke splnění povinného podílu 4 %*	Počet osob se ZP zaměstnaných přímým zaměstnáváním pro účely plnění povinného podílu*	Odběr výrobků a služeb nebo zadaných zakázek nahrazující počet zaměstnaných OZP (počet osob*)	Odvod do státního rozpočtu nahrazující počet zaměstnaných OZP (počet osob*)	Celková výše odvodu do státního rozpočtu v Kč
MD	422,26	5,00	4,00	1,00	13,28	1 408 577
ŘVC	35,26	1,41	1,03	0,00	0,38	40 306
ŘLP	1 000,19	40,00	8,39	0,00	31,61	3 352 794
SPS	81,71	3,26	0,14	1,11	2,01	213 196
DÚ	104,36	4,17	0,00	0,78	3,39	359 569
ÚCL	145,98	5,83	2,61	0,55	2,67	283 201
SFDI	122,61	4,90	2,07	4,31	0,00	0
CSPSD	95,85	3,83	0,87	0,18	2,78	294 868
ŘSD	2 260,80	90,41	48,83	6,16	35,42	3 756 911
SŽ	17 972,16	718,88	251,10	125,02	342,76	36 355 697

MF	1 273,77	50,95	23,05	3,48	24,42	2 590 169
GŘC	1 410,36	56,41	43,91	11,69	0,81	85 915
GŘŘ	13 888,67	555,54	386,04	113,71	55,79	5 917 506
ÚZSVM	1 552,37	62,09	57,84	28,65	0,00	0
STC	358,40	14,33	6,88	7,74	0,00	0
MK	266,73	10,66	3,68	0,00	6,98	740 352
ND	1332,32	53,29	19,85	8,77	24,67	2 616 686
ČF	182,92	7,31	2,46	24,85	0,00	0
PFS	76,45	3,05	0,00	0,00	3,05	323 506
IU-DÚ	51,195	2,05	2,06	0,00	0,00	0
NK ČR	451,95	18,07	9,55	5,14	3,38	358 509
MZK	199,40	7,97	8,94	0,00	0,00	0
KTN	42,07	1,68	12,18	0,00	0,00	0
NPÚ	2 000,56	80,02	78,04	12,21	0,00	0
NM	445,67	17,82	19,58	127,03	0,00	0
MZM	185,34	7,41	25,75	0,00	0,00	0
SZM	109,71	4,38	2,31	1,24	0,83	88 037
NGP	207,65	8,30	9,91	0,00	0,00	0
MGB	139,66	5,58	12,65	0,00	0,00	0
MUO	102,97	4,11	8,02	0,00	0,00	0
MSB	26,60	1,06	2,00	0,00	0,00	0
TMB	95,77	3,83	11,02	15,05	0,00	0
NMP	157,60	6,30	3,87	0,00	2,43	257 745

HMT	36,72	1,46	2,99	0,00	0,00	0
NÚLK	50	2,00	3,00	0,00	0,00	0
NIPOS	57,69	2,31	2,67	0,00	0,00	0
MJAK	21	0,00	0,00	0,00	0,00	0
MRK	37,72	1,50	4,00	0,00	0,00	0
MLK	19,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0
PNP	81	3,24	0,00		0,00	0
PT	121,50	4,86	7,18	0,00	0,00	0
PL	24	0,96	3	0,00	0,00	0
NTM	134	7,00	7,00	0,00	0,00	0
UMP	89	3,56	0,00	1,84	1,72	73 187
NFA	150	6,00	10,00	0,00	0,00	0
MMR	734	29,36	14,10	2,97	12,29	1 303 507
MO	1 936,51	77,46	21,44	16,87	39,15	4 152 543
MPO	843,06	33,72	26,04	1,37	6,31	669 286
MPSV	1 309,71	52,38	20,83	35,37	0,00	0
ČSSZ	8 132,03	325,28	419,51	0,00	0,00	0
MSp	409,97	16,39	3,97	2,86	9,56	1 014 005
IKSP	23,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0
JA	62,07	2,48	5,03	0,00	0,00	0
PMS	523,41	20,93	5,14	11,64	4,15	440 181
RT	33	1,32	3,00	0,00	0,00	0
VS ČR	4 354,38	174,17	89,94	151,81	0,00	0

MŠMT	899,43	35,97	13,00	19,38	2,75	291 686
MV	2 639,65	105,58	45,76	0,00	59,82	6 344 958
HZS ČR	360,46	14,41	10,30	0,00	4,11	435 938
PČR	1 807,60	72,30	45,43	0,00	26,87	2 850 034
MZ	480,80	17,73	1,69	17,66	0,00	0
MZe	688	26,84	14,00	14,27	0,00	0
MZV	1 856,19	74,24	12,31	12,41	49,52	5 252 463
MŽP	586,61	23,46	11,37	0,00	12,09	1 282 357
ÚV	550,92	22,03	8,15	21,60	0,00	0

* Výpočet se provádí na dvě platná desetinná místa (příklad xx,356 = xx,35).

ŘVC – Ředitelství vodních cest ČR, ŘLP – Řízení letového provozu ČR, SPS – Státní plavební správa, DÚ – Drážní úřad, ÚCL - Úřad pro civilní letectví, SFDI – Státní fond dopravní infrastruktury, CSPSD – Centrum služeb pro silniční dopravu, ŘSD – Ředitelství silnic a dálnic ČR, SŽ – Správa železnic

GŘC – Generální ředitelství cel, GFŘ – Generální finanční ředitelství, ÚZSVM – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, STC – Státní tiskárna cenin

ND - Národní divadlo, ČF – Česká filharmonie, PFS – Pražský filharmonický sbor, IU-DÚ - Institut umění – Divadelní ústav, NK ČR – Národní knihovna ČR, MZK – Moravská zemská knihovna, KTN – Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana, NPÚ – Národní památkový ústav, NM – Národní muzeum, MZM – Moravské zemské muzeum, SZM – Slezské zemské muzeum, NGP – Národní galerie v Praze, MGB - Moravská galerie v Brně, MUO – Muzeum umění Olomouc, MSB – Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, TMB – Technické muzeum v Brně, NMP – Národní muzeum v přírodě, HMT – Husitské muzeum v Táboře, NÚLK - Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, NIPOS - Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, MJAK – Muzeum J. A. Komenského, MRK – Muzeum romské kultury, MLK – Muzeum loutkářských kultur, PNP - Památník národního písemnictví, PT - Památník Terezie, PL - Památník Lidice, NTM – Národní technické muzeum, UMP - Uměleckoprůmyslové museum v Praze, NFA - Národní filmový archiv

IKSP – Institut pro kriminologii a sociální prevenci, JA – Justiční akademie, PMS – Probační a mediační služba, RT – Rejstřík trestů, VS ČR – Vězeňská služba ČR

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky, PČR – Policie České republiky

Přímé zaměstnávání OZP

Resort	Období	Skutečný počet zaměstnaných OZP	Skutečný počet zaměstnaných mužů se ZP	Skutečný počet zaměstnaných žen se ZP
MD	2022	276,87	170,62	106,25
	2023	278,87	171,87	107
MF	2022	21	13	8
	2023	18	11	7
GŘC	2022	41,77	21,01	20,76
	2023	43,91	21,98	21,93
GFŘ	2022	383,13	101	282
	2023	386,04	94	292
ÚZSVM	2022	50	17	33
	2023	52	17	35
STC	2022	9	6	3
	2023	9	7	2
MK	2022	3,75	0,40	3,35
	2023	3,68	0,00	3,68
ND	2022	17	9	8
	2023	19	9	10
ČF	2022	1	1	0
	2023	1	1	0
IU-DÚ	2022	2	0	2
	2023	2,06	0	2,06
NK ČR	2022	6,67	2,11	4,56
	2023	11	5	6
MZK	2022	11	6	5
	2023	11	6	5
KTN	2022	5	4	1
	2023	5	4	1
NPÚ	2022	86,10	48,89	37,21
	2023	78,04	40,06	37,98
NM	2022	19	15	4
	2023	18	14	4
MZM	2022	25	11	14

	2023	25	11	14
SZM	2022	3	2	1
	2023	3	2	1
NGP	2022	11	3	8
	2023	9	2	7
MGB	2022	15	8	7
	2023	13	7	6
MUO	2022	9	1	8
	2023	11	1	10
MSB	2022	2	1	1
	2023	2	1	1
TMB	2022	7	3	4
	2023	7	3	4
NMP	2022	4	2	2
	2023	4	2	2
HMT	2022	2	2	0
	2023	2	2	0
NÚLK	2022	4	3	1
	2023	3	2	1
NIPOS	2022	2,64	0	2,64
	2023	2,67	0	2,67
MRK	2022	4	1	3
	2023	4	1	3
PNP	2022	1	1	0
	2023	0	0	0
PT	2022	7	4	3
	2023	8	4	4
PL	2022	3	0	3
	2023	3	0	3
NFA	2022	10	5	5
	2023	10	5	5
NTM	2022	8	4	4
	2023	7	3	4
UMP	2022	0	0	0
	2023	0	0	0

MJAK	2022	0	0	0
	2023	0	0	0
MLK	2022	0	0	0
	2023	0	0	0
PFS	2022	0	0	0
	2023	0	0	0
MMR	2022	15	5	10
	2023	14	7	7
MO	2022	6	1	5
	2023	20	6	14
MPO	2022	14	7	7
	2023	16	7	9
MPSV	2022	17	4	13
	2023	14	4	10
ČSSZ	2022	391	61	330
	2023	403	63	340
MSp	2022	5	2	3
	2023	4	3	1
IKSP	2022	0	0	0
	2023	0	0	0
JA	2022	5	2	3
	2023	5	3	2
PMS	2022	6	1	5
	2023	5,61	4,5	1,11
RT	2022	2	0	2
	2023	3	0	3
VS ČR	2022	88	33	55
	2023	90	33	57
MŠMT	2022	16	5	11
	2023	13	4	9
MV	2022	46	15	31
	2023	48	14	34
HZS ČR	2022	9	2	7
	2023	9	3	6
PČR	2022	48	23	25

	2023	28	10	18
MZ	2022	3	1	2
	2023	2	2	0
MZe	2022	13	6	7
	2023	14	6	8
MZV	2022	15	4	11
	2023	12	4	8
MŽP	2022	8	4	4
	2023	8	4	4
ÚV	2022	6	2	4
	2023	8	5	3

GŘC – Generální ředitelství cel, GŘ – Generální finanční ředitelství, ÚZSVM – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, STC – Státní tiskárna cenin

ND - Národní divadlo, ČF – Česká filharmonie, IU-DÚ - Institut umění – Divadelní ústav, NK ČR – Národní knihovna ČR, MZK – Moravská zemská knihovna, KTN – Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana, NPÚ – Národní památkový ústav, NM – Národní muzeum, MZM – Moravské zemské muzeum, SZM – Slezské zemské muzeum, NGP – Národní galerie v Praze, MGB - Moravská galerie v Brně, MUO – Muzeum umění Olomouc, MSB – Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, TMB – Technické muzeum v Brně, NMP – Národní muzeum v přírodě, HMT – Husitské muzeum v Táboře, NÚLK - Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, NIPOS - Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, MRK – Muzeum romské kultury, PNP - Památník národního písemnictví, PT - Památník Tereziín, PL - Památník Lidice, NFA – Národní filmový archiv, NTM – Národní technické muzeum, UMP - Uměleckoprůmyslové museum v Praze, MJAK – Muzeum J. A. Komenského, MLK – Muzeum loutkářských kultur, PFS – Pražský filharmonický sbor

IKSP – Institut pro kriminologii a sociální prevenci, JA – Justiční akademie, PMS – Probační a mediační služba, RT – Rejstřík trestů, VS ČR – Vězeňská služba ČR

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky, PČR – Policie České republiky

STANOVISKO K PLNĚNÍ:

Plněno: MD, MF, MO, MPO, MPSV, MSp, MZe, ÚV

Částečně plněno: MŽP

Neplněno: MK, MMR, MŠMT, MV, MZ, MZV

Oblast č. 12: Posuzování zdravotního stavu pro jednotlivé subsystémy sociálního zabezpečení

Opatření obsažená v této oblasti jsou zaměřena především na hledání možností, jak zpřesnit a zkvalitnit systém posuzování zdravotního stavu pro jednotlivé subsystémy sociálního zabezpečení. Základním úkolem pro následující období je provedení revize celého systému posuzování, neboť i přes řadu opatření se současný systém lékařské posudkové služby potýká s dlouhými lhůtami při vyřizování žádostí. Je proto nezbytné nastavit systém posuzování tak, aby byly nejen dodržovány stanovené lhůty, ale aby byla zajištěna i průkaznost a co největší objektivita vydávaných posudků.

12.1 Cíl: Kvalitní systém posuzování zdravotního stavu pro účely sociálního zabezpečení.

Opatření 12.1.3 Provést revizi systému posuzování zdravotního stavu se zohledněním nových postupů v této oblasti.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byly provedeny interní analýzy a navrženo řešení.

PLNĚNÍ MPSV:

MPSV (odbor 91) bylo zavázáno vypracováním dvou analýz s názvem „Analýza k možnostem změny mechanismu posuzování invalidity a nastavení výše přiznaného invalidního důchodu tak, aby flexibilně reagoval na aktuální kompetence lidí s duševním onemocněním, rozvíjel potenciál k zotavení a zohledňoval specifika duševních onemocnění“ a „Revidovat kritéria pro hodnocení funkčních schopností a disability lidí s duševním onemocněním v rámci posuzování výše příspěvku na péči tak, aby reflektovala funkční postižení související s typem a tíží onemocnění. Optimalizovat čekací dobu na přiznání příspěvku na péči.“, a to MZ ČR – Národním akčním plánem pro duševní zdraví 2020-2030 (dále jen „NAPDZ“) v červnu 2021, kdy se konalo jednání mezi MPSV a členy NAPDZ, a kdy se účastníci domluvili na konkrétní formě plnění opatření 2.1.2 a 2.1.3 NAPDZ. Již v roce 2021 byly u obou veřejných zakázek malého rozsahu schváleny Záměry realizace zadávacího řízení. Řádná a opětovná vyhlášení VZMR byla uskutečněna v roce 2022, přičemž za nabízené částky na provedení analýz se nepodařilo ani přes opakované vyhlášení nalézt dodavatele, na základě čehož došlo k prodloužení termínu realizace do konce roku 2025 a ke zvýšení hodnoty veřejné zakázky.

Dne 15. listopadu 2023 byla vypsána veřejná zakázka malého rozsahu k problematice příspěvku na péči. Vyhlášení této veřejné zakázky je stanoveno do 19. února 2024.

Ve druhé polovině roku 2024 MPSV předpokládá vypsání veřejné zakázky malého rozsahu k problematice posuzování invalidity.

V ČSSZ byla v roce 2023 provedena revize v oblasti posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění, v oblasti posuzování zdravotního stavu pro účely námitkového a odvolacího řízení ve věcech dávek pojistného systému a též v oblasti organizace práce za účelem zefektivnění činnosti a zkrácení délky posudkového řízení. Výsledná zjištění byla promítnuta do metodiky, organizace práce, oblasti vzdělávání a též legislativních změn, z nichž tou nejzásadnější bylo zřízení Institutu posuzování zdravotního stavu (IPZS) od 1. 1. 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Nesplněno. Navržen posun termínu do 31.12.2025.

Opatření 12.1.5 Zvyšovat povědomí praktických lékařů o nezbytnosti přesného a náležitého vyplňování formulářů lékařské posudkové služby dle zjištěného zdravotního stavu pacienta pro účely sociálního zabezpečení.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV, MZ

Indikátor: Ve sledovaném období proběhlo školení a/nebo byl vypracován informační materiál na uvedené téma.

PLNĚNÍ MPSV:

Náplní specializovaného předatestačního vzdělávání v oboru všeobecné praktické lékařství je znalost právních předpisů týkajících se posudkové činnosti, její praktické zvládnání vč. znalosti postupů při vypracování podkladů pro posouzení a vykazování součinnosti s orgány sociálního zabezpečení. K uvedené problematice se na MPSV uskutečnilo několik schůzek se zástupci odborných lékařských

společností sdružujících praktické lékaře, a to za spolupráce s Katedrou posudkového lékařství Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“). Problematika byla vysvětlena, s cílem rozšířit spolupráci praktických lékařů s lékařskou posudkovou službou ČSSZ na krajské úrovni, resp. Institutem posuzování zdravotního stavu (IPZS). MPSV rovněž v této otázce spolupracovalo s MZ ČR, kdy na základě společné schůzky ze dne 21. března 2022 MZ ČR oslovilo odborné lékařské společnosti sdružující praktické lékaře pro dospělé a praktické lékaře pro děti a dorost s dotazem, zda je potřeba rozšířit předatestační vzdělávání uvedených lékařů či je potřeba se touto problematikou zabývat v rámci celoživotního vzdělávání lékařů. Z uvedeného šetření vyplynulo, že odborné společnosti neshledávají velké problémy s vyplňováním tiskopisů. Uvítaly by edukaci lékařů v rámci celoživotního vzdělání, zejména při změně legislativy apod. MPSV konstatovalo, že je schopno tuto edukaci zajistit v případě zájmů odborných společností na úrovni celorepublikové i na úrovni krajů, formou přednášek pro odborné společnosti nebo např. v rámci vzdělávání v IPVZ, a to na základě konkrétního zájmu o edukační přednášky, který bude zjišťován ve spolupráci s MZ ČR.

LPS ČSSZ pokračovala v zavedené spolupráci se Sdružením praktických lékařů ČR (SPL) na pravidelných setkáváních. V rámci nich byl mj. dojednán upravený zjednodušený postup při vyžadování součinnosti žadatelů o dávky podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem v souvislosti s potřebou podrobit se vyšetření u svého ošetřujícího lékaře. Za účelem zkrácení lhůt došlo k přechodu na elektronické vyžadování vyšetření a komunikaci přes datové schránky, byl také předjednán další posun v oblasti elektronické výměny informací. Zástupci vedení LPS se aktivně účastnili vzdělávacích akcí pro členy SPL i další odborná lékařská uskupení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Zástupci Odborné společnosti praktických dětských lékařů ČLS JEP, Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost ČR a Sdružení všeobecných lékařů ČR a Společností všeobecného lékařství ČLS JEP byli osloveni s žádostí o stanoviska k tomu, zda je vnímána potřeba:

- dalších edukací na uvedené téma,
- rozšířit předatestační vzdělávání uvedených lékařů,
- se touto problematikou zabývat v rámci celoživotního vzdělávání lékařů,
- v rámci uvedené problematiky rozšířit spolupráci lékařů s lékařskou posudkovou službou ČSSZ na krajské úrovni.

Na základě jednání s MPSV bylo dohodnuto, že MZ osloví odborné společnosti a sdružení praktických lékařů pro děti a dorost a dospělé s žádostí o identifikaci oblastí, ve kterých by lékaři uvítali součinnost a podporu ze strany MPSV v návaznosti na spolupráci lékařů s OSSZ při zpracovávání zpráv pro účely posuzování nároku na přiznání dávek sociálního zabezpečení. V této souvislosti se zástupci praktických lékařů vyjádřili k podpoře pozitivně. Odborná společnost praktických dětských lékařů ČLS JEP zaslala i návrh konkrétních témat.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 12.1.6 Spolupracovat s VVOZP při upřesňování metodických pravidel posuzování zdravotního stavu a jeho důsledků.

Termín: průběžně

Gestor: MPSV

Spolugestor: VVOZP

Indikátor: Ve sledovaném období proběhly konzultace na toto téma.

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci plnění tohoto opatření spolupracuje VVOZP s MPSV, zejména pak s odborem, v jehož gesci je lékařská posudková služba, při upřesňování metodických pravidel posuzování zdravotního stavu

a jeho důsledků. V návaznosti na součinnost s VVOZP byly přijaty novelizace právních předpisů rozšiřující zdravotní indikace pro přiznání příspěvku na zvláštní pomůcky o osoby s poruchou autistického spektra a osoby s mentálním postižením, bez ohledu na to, kdy toto postižení vzniklo. S účinností ode dne 1. 1. 2022 byl novelizován zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a také vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2023 nevyvstala potřeba konzultace.

V rámci ČSSZ byla ve spolupráci s věcně příslušným koncepčním útvarem MPSV aktualizována metodika LPS pro posuzování zdravotního stavu tak, aby odpovídala nejnovějším medicínským poznatkům i potřebám osob se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ VVOZP:

V rámci plnění tohoto opatření probíhala dle potřeby v loňském roce spolupráce mezi sekretariátem VVOZP a MPSV, především pak s jeho odborem posudkové služby.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 13: Pečující osoby

Důležitou součástí kvalitního života i naplnění práva na nezávislý život v komunitě je setrvání ve svém přirozeném sociálním prostředí. K tomu je však potřeba vysoká míra soběstačnosti. Pokud tomu tak není, je potřebná pomoc a podpora zajišťována nabídkou sociálních služeb nebo prostřednictvím pečujících osob, a to zejména z řad rodiny, ale i přátel či sousedů. Právě pomoc tzv. neformálních pečujících, většinou z řad rodinných příslušníků, patří k nejdůležitějším formám pomoci při zajišťování dlouhodobé péče v domácím prostředí. Vysoká náročnost spojená s péčí o osobu blízkou se promítá nejen do života osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby, ale také do všech aspektů života ostatních členů rodiny. Tato činnost znamená pro pečující osoby zpravidla vysokou psychickou i fyzickou zátěž, nedostatek volného času, často i omezení vlastní výdělečné činnosti.

Je proto nezbytné, aby byla přijata a podporována taková opatření, která by pečujícím osobám zajistila vedle potřebného hmotného zabezpečení také možnost využívat odpovídající sociální služby a další vhodnou podporu tak, aby byly minimalizovány negativní dopady související s výkonem této péče.

13.1 Cíl: Podpora pečujících o osoby se zdravotním postižením.

Opatření 13.1.1 Navrhnout zařazení neformálních pečujících do cílových skupin sociálních služeb.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byl vypracován a do legislativního procesu předán návrh právní úpravy zahrnující pečující osoby mezi cílovou skupinu sociálních služeb.

PLNĚNÍ MPSV:

V prosinci 2022 rozeslalo MPSV do meziresortního připomínkového řízení návrh novely zákona o sociálních službách. Novela obsahovala i návrh na zařazení neformálních pečujících jako cílové skupiny sociálních služeb a konkrétní činnosti zaměřené na jejich podporu. S ohledem na nemožnost vypořádání některých zásadních připomínek se však v červenci 2023 rozhodlo MPSV uvedený návrh novely z legislativního procesu zcela stáhnout a některé v něm zamýšlené změny promítnout do následných návrhů novelizace zákona o sociálních službách.

Zakotvení cílové skupiny „neformální pečující“ a jejich podpory prostřednictvím sociálních služeb obsahuje poslanecký návrh novely zákona o sociálních službách (sněmovní tisk č. 605).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Opatření 13.1.2 Navrhnout možné změny, které by výrazněji zohlednily dobu osobní péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stanoveném stupni závislosti v nárocích z důchodového pojištění pečující osoby.

Termín: 31.12.2023

Gestor: MPSV

Indikátor: Byly navrženy změny, které přispívají k tomu, aby důchodové zabezpečení pečujících osob bylo na vyšší úrovni než doposud.

PLNĚNÍ MPSV:

V rámci tzv. důchodové reformy vypracovalo MPSV návrh změny zákona č. 155/2006 Sb., o důchodovém pojištění, který předložilo dne 16. 11. 2023 do meziresortního připomínkového řízení. Jedním z navržených opatření je i zavedení fiktivního vyměřovacího základu pro osoby osobně pečující o osoby závislé na pomoci jiné osoby. Fiktivní vyměřovací základ ve výši všeobecné průměrné mzdy (jde-li o stupeň závislosti III nebo IV) nebo poloviny všeobecné průměrné mzdy (jde-li o stupeň závislosti II nebo I v případě péče o dítě do 10 let věku) by se měl podle návrhu pečující osobě zohledňovat jako příjem ze zaměstnání a v případě, že pečující osoba dosahovala souběžně s péčí skutečného příjmu, se k němu bude přičítat, pokud to pro pečující osobu bude výhodnější než vyloučená doba.

Návrh změny zákona č. 155/1995 Sb. byl schválen usnesením vlády ze dne 30. 4. 2024 č. 276 a v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR prošel dne 30. 5. 2024 prvním čtením, předpokládaná účinnost je od 1. 1. 2027.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Splněno.

Oblast č. 14: Participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na politickém a veřejném životě

Organizace osob se zdravotním postižením, zejména spolky, zajišťují nezbytné propojení osob se zdravotním postižením s veřejnou správou, pomocí konzultací a připomínek významně přispívají k formulacím opatření vedoucích k naplňování specifických potřeb a zájmů osob se zdravotním postižením. Poskytují také širokou škálu potřebných služeb (sociální služby, sociální rehabilitaci atd.) a zajišťují i poradenství a osvětovou činnost cílenou nejen na osoby se zdravotním postižením, ale i na jejich rodiny a veřejnost, čímž významně napomáhají integraci osob se zdravotním postižením do společnosti. Jejich činnost proto musí být podporována, a to zejména vhodnými dotačními programy. Je rovněž důležité prohlubovat spolupráci těchto organizací s veřejnou správou i ostatními sociálními partnery.

Právo podílet se na politickém a veřejném životě je dále naplňováno prostřednictvím volebního práva, které by jako jedno ze základních práv nemělo být omezováno.

14.1 Cíl: Osoby se zdravotním postižením se podílejí na správě věcí veřejných.

Opatření 14.1.1 Spolupracovat se zástupci organizací osob se zdravotním postižením při formulování opatření veřejné správy a při přípravě podkladů pro mezinárodní jednání, která se týkají osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, VVOZP

Indikátor: Opatření veřejné správy, která mají dopad na osoby se zdravotním postižením, byla konzultována se zástupci organizací osob se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ MD:

Ministerstvo dopravy pokračuje ve spolupráci s organizacemi zastupujícími osoby se zdravotním postižením. Aktivní komunikace probíhá s Národní radou osob se zdravotním postižením a Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých, se kterými jsou řešeny problémy veřejné dopravy i úpravy veřejného prostoru v souvislosti s pozemními komunikacemi a pravidly řízení provozu. Byla diskutována podoba novely nařízení 63/2011 Sb., která je nyní na odboru legislativy MD, dále je zřízena pracovní skupina k novele vyhlášky č. 294/2015 Sb. a byla zahájena spolupráce při přípravě prováděcí legislativy k novému stavebnímu zákonu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MF:

Pokud Ministerstvo financí a jemu podřízené organizace vydávají opatření, která mají dopad na osoby se zdravotním postižením nebo připravují podklady pro mezinárodní jednání, jsou tyto návrhy konzultovány se zástupci osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MK:

Příklady spolupráce se zástupci organizací osob se zdravotním postižením:

Národní muzeum (NM) aktivně a dlouhodobě spolupracuje s řadou organizací skupin osob se speciálními potřebami. Mezi ně patří například Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky, Okamžik, z. ú., Pražská organizace vozíčkářů, o.s., Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s., KukátkOO – organizace věnující se uměleckému překladu a tlumočení z/do znakového jazyka, nebo SONS – Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky. V oblasti práce s návštěvníky s mentálním postižením NM spolupracuje se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z. s. Spolupráce s těmito organizacemi probíhá v oblastech zprostředkování a metodické podpory zpřístupňování obsahu a objektů osobám se zdravotním postižením, skrze spoluorganizaci akcí pro tuto cílovou skupinu, nebo konzultační činností u přípravy opatření a podkladů.

Technické muzeum v Brně (TMB) spolupracuje s Tyfloservisem, Tyflocentrem, Hapateliérem, Školou pro výcvik vodicích psů, s. r. o., dále s Tandemem Brno (sportovní aktivity pro občany s těžkým postižením zraku), Českým svazem zrakově postižených sportovců, Nesmírem (Odborná skupina pro bezbariérovou astronomii a kosmonautiku) a se Společností pro ranou péči, pobočka Brno, Odbor zdraví Magistrátu města Brna.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MMR:

MMR průběžně spolupracuje s Vládním výborem pro osoby se zdravotním postižením a s neziskovými organizacemi hájících práva osob se zdravotním postižením. V roce 2023 se uskutečnily tři jednání Platformy MMR k bezbariérovosti (březen 2023, červen 2023 a září 2023). Následně proběhla transformace na Poradní sbor ministra pro místní rozvoj k přístupnosti staveb, ve které má zastoupení 19 institucí či velkých organizací střešního typu jako je NIPI Bezbariérové prostředí, Národní rada osob se zdravotním postižením, Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR a Asociace neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel. Z věcného hlediska pak uvádíme, že specifická právní úprava požadavků na bezbariérové užívání staveb byla nahrazena univerzální přístupností staveb pro všechny.

Zaměření intervencí fondů EU v ČR projednává Rada pro fondy Evropské unie. Zástupci Asociace nestátních neziskových organizací jsou členy Rady na pracovní úrovni a pravidelně se účastní

jednání. (ANNO je všeoborová střešní organizace, která zahrnuje i zástupce osob zdravotně postižených.)

MMR v rámci „Systému vzdělávání pro implementační strukturu EU fondů – odborné kurzy“ věcně připravilo vzdělávací program „Problematika zdravotního postižení“ (ve spolupráci s MPSV, odborem sociálních služeb a sociální péče). Vzdělávací program je součástí odborného vzdělávání zaměstnanců implementační struktury EU fondů.

Navíc v rámci Resortní koordinační skupiny pro EU (RKS MMR) byl osloven dle Statutu RKS MMR čl. 6 zástupce Rady vlády pro nestátní neziskové organizace s žádostí o nominaci zástupce do této platformy. Zatím nepřišla reakce, ale je možné, že zástupci organizací osob se zdravotním postižením budou zastoupení i v RKS MMR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MO:

Podmínky přijetí a výkonu služebního poměru vojáka z povolání nebo vojáka v záloze určené právními předpisy vylučují zařazení osob se zdravotním postižením do služebního poměru vojáka z povolání nebo vojáka v záloze. Proto při formulování opatření veřejné správy a při přípravě podkladů pro mezinárodní jednání není spolupráce se zástupci organizací osob se zdravotním postižením relevantní.

Ministerstvo obrany ČR se aktivně snaží prosazovat přístupnost informací a služeb ve veřejné správě a ve společnosti, proto se zavázalo spolupracovat se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, z. s. Za tímto účelem uzavřel dne 15. prosince 2023 státní tajemník v Ministerstvu obrany s ředitelkou této společnosti „Memorandum o spolupráci“.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPO:

Sekce energetiky MPO se v roce 2023 podílela na koncepci zranitelného zákazníka a jeho legislativním ukotvení v energetickém zákoně. Ve spolupráci se zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví a Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, z. s., byla v průběhu loňského roku definována právní úprava zranitelného zákazníka a poté zapracována do novely energetického zákona. Novela energetického zákona byla publikována ve Sbírce zákonů dne 31. prosince 2023 pod číslem 469/2023 Sb. a nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2024. Cílem právní úpravy zranitelného zákazníka je zajištění bezpečné a spolehlivé dodávky energií pro osoby se zdravotním postižením.

Odbor podnikatelského prostředí a obchodního podnikání MPO se podílí na tvorbě zákona o integračním sociálním podniku, který je připraven zejména s ohledem na podporu zaměstnavatelů zaměstnávajících osoby se specifickými potřebami. Přínosem navrhované právní úpravy je zavedení registrovaného sociálního podniku a rozvoj sociální ekonomiky, dosahování společensky prospěšných cílů, pomoc s důstojným a stabilním zaměstnáváním osob se zdravotním postižením, osob v předdůchodovém věku a v neposlední řadě při nalézání řešení neuspokojivé situace osob s určitým sociálním znevýhodněním, a to s cílem integrace těchto osob na pracovní trh. Daná problematika byla konzultována i se zástupci organizací osob se zdravotním postižením.

Zástupci odboru podnikatelského prostředí a obchodního podnikání jsou rovněž členy Odborné skupiny Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb a spolupodílí se na formulování opatření veřejné správy.

Odbor informatiky MPO se v prosinci 2023 obrátil na Sjedenou organizaci nevidomých a slabozrakých ČR s žádostí o audit přístupnosti webu MPO a dále o konzultace v oblasti správné komunikace s osobami se zdravotním postižením. Audit přístupnosti a konzultace budou probíhat v únoru a březnu 2024.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Do procesu tvorby materiálů legislativního i nelegislativního charakteru zapojuje MPSV i organizace a subjekty hájící práva osob se ZP. K tomu blíže viz opatření č. 1.1.1 a opatření č. 1.2.2.

ČSSZ nebyla oslovena zástupci organizací osob se ZP za účelem formulování opatření veřejné správy a při přípravě podkladů pro mezinárodní jednání, která se týkají těchto osob. ČSSZ se však průběžně podílí na tvorbě srozumitelných a dostupných informací o nárocích osob se ZP na webu ČSSZ, formou letáků, při účasti v rozhlasových a televizních vysíláních apod., a to jak z vlastního podnětu, tak z podnětu zástupců subjektů, jejichž činnost s osobami se ZP souvisí.

V souladu s cílem tohoto opatření proběhlo v roce 2023 několik setkání zástupců LPS ČSSZ se zástupci zahraničních nositelů pojištění (např. Německa, Rakouska, Slovenska), jejichž cílem bylo zjednodušení a zrychlení spolupráce při posuzování zdravotního stavu a posílení elektronizace v případech s tzv. mezinárodním prvkem. Zástupci LPS ČSSZ se též aktivně účastnili spolupráce v rámci mezinárodní společnosti EUMASS (Evropská asociace posudkových a revizních lékařů), kde byla projednávána např. problematika dopadu onemocnění COVID-19 na zdravotní stav posuzovaných osob i řada dalších odborných témat.

Návrhy na úpravy dotačního programu pro příjemce dotací na poskytování sociálních služeb nadregionálního/celostátního charakteru byly projednávány i se zástupci organizací, které dosud byly příjemci těchto dotací nebo uvažovaly o podání dotační žádosti do tohoto programu, vč. organizací poskytujících sociální služby osobám se ZP. Konkrétně se v roce 2023 uskutečnilo několik setkání, na nichž byly představeny zamýšlené změny pro rok 2024 (byla navržena nová kritéria pro nové žadatele) a zejména roky následující.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MSp:

MSp zodpovědně konzultuje agendu, která má dopad na osoby se zdravotním postižením, se všemi relevantními subjekty, včetně organizací osob se zdravotním postižením. MSp využívá jak možnosti přímé komunikace s konkrétními organizacemi, které se vybraným tématům dlouhodobě věnují, tak možnosti setkávání v rámci odborných konferencí nebo vzdělávacích akcí. Zaměstnanci MSp jsou členy mnoha pracovních skupin, kde jsou zastoupeny také organizace osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŠMT:

Opatření MŠMT s dopadem na vzdělávání osob se zdravotním postižením jsou konzultována se zástupci asociací a neziskových organizací osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MV:

Ve spolupráci s organizací Tichý svět, o. p. s., se podařilo zřídit v roce 2023 pro občany se sluchovým a kombinovaným postižením bezbariérovou tlumočnickou linku tzv. Tichou linku.

Na pracovišti Ministerstva vnitra na Pankráci, kde se pořizují občanské průkazy a cestovní doklady ve zkrácených lhůtách, je bezbariérový přístup, kabinka pro vyřízení dokladů a nově zde fungují i tlumočnické a přepisovatelské služby. Ty jsou určeny pro občany se sluchovým a kombinovaným postižením, kteří ovládají český znakový jazyk nebo komunikují prostřednictvím psaného českého jazyka. Pokud občan komunikuje ve znakovém jazyce, vybere si zde online tlumočení a spojí se prostřednictvím videohovoru s tlumočnickem. Ten pak zprostředkovává komunikaci klienta se zaměstnancem ministerstva. Na podobném principu funguje služba přepisu, kdy tlumočnick upravuje či překládá text. Lidé se sluchovým handicapem si zde mohou zařídit cestovní doklad i občanský průkaz ve zkrácené lhůtě. To znamená do 24 hodin v pracovní dny, případně do pěti pracovních dnů.

V roce 2023 bylo v rámci Ministerstva vnitra, konkrétně odborem veřejné správy, dozoru a kontroly na základě požadavku Vládního výboru pro zdravotně postižené občany zpracováno „Metodické doporučení pro obce – nástroje právní regulace umístování sdílených kol a koloběžek na veřejná prostranství v rámci komerční služby „bikesharing“. Uvedený materiál byl v průběhu přípravy konzultován s dotčenými ministerstvy a subjekty, včetně organizací, které se zabývají problematikou osob se zdravotním postižením. Uvedený materiál byl vydán 1. srpna 2023 a představuje významnou pomůcku ve vztahu k popisu nástrojů a způsobů, jakými zajistit (mimo jiné) bezpečnost pohybu osob s omezenou schopností pohybu či orientace v případě nevhodného umístování sdílených kol a koloběžek zejména na veřejných prostranstvích (včetně chodníků). Vydání uvedeného metodického materiálu bylo medializováno a v praxi je podle něj ze strany jednotlivých měst postupováno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Pracovníci Odboru mezinárodních věcí a EU a další relevantní pracovníci Ministerstva zdravotnictví byli v průběhu roku 2022 opakovaně vyzýváni ze strany EU, WHO a OECD k vyjádření stanovisek nebo připomínek materiálů, zpracování dotazníků, zpracování podkladů pro jednání zástupců České republiky aj. týkajících se problematiky osob se zdravotním postižením. Pro jednotlivá zpracovávání a přípravu podkladů byli vždy osloveni relevantní věcně příslušní odborníci resortu, kteří vycházeli z postojů zástupců osob se zdravotním postižením prezentovanými na Odborné skupině pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb, Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením a případně z konzultací jednotlivých problematik. Koordinátorka pro osoby se zdravotním postižením je informována a vyzývána k zaujetí stanoviska ke všem mezinárodním materiálům a dotazníkům věnujícím se tématu osob se zdravotním postižením.

Na MZ působí Pracovní skupina pro bezpečí pacientů a kvalitu zdravotní péče a Pacientská rada Ministerstva zdravotnictví, jako stálý poradní orgán ministra zdravotnictví za účelem zvýšení ochrany práv pacientů, v rámci této Rady působí i část řešící problematiku zdravotně sociálního pomezí. Oddělení práv pacientů, které je součástí organizační struktury MZ zajišťuje zastoupení pacientů na systémové úrovni, prosazuje jejich podílení na rozhodování ve zdravotnictví. Ministr zdravotnictví a dále ředitel odboru zdravotní péče jsou stálými členy Rady vláda pro osoby se zdravotním postižením. Zde se tedy nachází velmi dobrý prostor k iniciacím jednání za účelem řešení oblastí podpory pro osoby se zdravotním postižením a komunikaci aktuálních problematik.

V roce 2023 se zúčastnila koordinátorka pro osoby se zdravotním postižením konference WHO v Lisabonu k tématu zdravého stárnutí, kde byly diskutovány mnohé problematiky zdravého i patologického stárnutí včetně zajišťování komplexních potřeb osob se zdravotním postižením. Koordinátorkou byla navázána spolupráce v rozsahu sdílení zkušeností se zástupci Dánska, Švýcarska a Madeiry. Se zástupci Švýcarska byla diskutována i problematika včasné a komplexní rehabilitační péče u osob po úrazech.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZe:

V roce 2023 si Asociace sociálního zemědělství vytyčila cíl, ve kterém chce navázat spolupráci s Asociací poskytovatelů sociálních služeb a Společností sociálních pracovníků ČR v oblasti sociálního zemědělství.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZV:

Odbor lidských práv a transformační politiky MZV (LPTP) odpovídá za naplňování zahraniční politiky v oblasti ochrany lidských práv, jejíž základní principy jsou uvedeny v koncepci zahraniční politiky ČR a v Koncepci lidských práv a transformační spolupráce. Úkolem politiky podpory lidských práv a transformační spolupráce je mimo jiné pomoci překonávat historické, sociální, kulturní, náboženské a ideologické bariéry rovnosti, a přispívat tak k důstojnému životu všech bez rozdílu. To se týká rovněž ochrany a prosazování práv osob se zdravotním postižením v souladu s naplňováním zásady rovnosti a nediskriminace. Za tímto účelem ČR především aktivně vystupuje v mezinárodních organizacích,

zejm. ve 3. výboru VS OSN v New Yorku a Radě OSN pro lidská práva v Ženevě a v rámci jejího Univerzálního periodického přezkumu. ČR dále podporuje ochranu lidských práv spojených s rovností a nediskriminací prostřednictvím Programu transformační spolupráce, který je realizován ve spolupráci s českými nevládními organizacemi. Otázky spojené s národní implementací mezinárodních smluvních závazků, vč. Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (CRPD), odbor LPTP projednává s gesčně odpovědnými institucemi, jako jsou Úřad vlády či Ministerstvo práce a sociálních věcí; jejich prostřednictvím pak získává příp. žádosti a informace od zástupců organizací osob se zdravotním postižením.

Odbor rozvojové a transformační spolupráce MZV (ORS) v r. 2023 neformuloval žádné opatření ani nepřipravoval podklady k žádnému mezinárodnímu jednání, které by se cíleně týkalo osob se zdravotním postižením. V rámci realizace zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci se ORS v rozvojových zemích prioritně zaměřuje na zvláště zranitelné a marginalizované skupiny, mezi něž patří i osoby se zdravotním postižením. V této oblasti spolupracujeme s příslušnými úřady cílových zemí i s odbornými mezinárodními organizacemi (WHO, UNICEF, ICRC); v ČR se na identifikaci těchto aktivit podílí odpovídající resorty (zdravotnictví, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy) i zájmové organizace (Charita ČR, Neslyšící s nadějí, Světlo pro svět).

Odbor Organizace spojených národů a globálních otázek MZV (OSN) je v pozici spolugestora problematiky týkající se práv osob se zdravotním postižením projednávané v systému OSN a v agendách Výboru OSN pro práva osob s postižením (CRPD) a nemá tak nastaven přímý komunikační kanál na organizace osob se zdravotním postižením. Žádná opatření veřejné správy tak v uplynulém období ze strany odboru OSN se zástupci těchto organizací konzultována nebyla.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MŽP:

Opatření veřejné správy, která mají dopad na osoby se zdravotním postižením, byla konzultována se zástupci organizací osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ VVOZP:

VVOZP spolupracuje se zástupci organizací osob se zdravotním postižením. Nejdůležitější z nich mají zastoupení přímo ve VVOZP. Partnerem VVOZP je Národní rada osob se zdravotním postižením ČR (dále jen „NRZP ČR“), která je střežovou organizací osob se zdravotním postižením v České republice. Tím VVOZP zajišťuje spolupráci státní sféry s nestátní, tj. s organizacemi osob se zdravotním postižením, které se prostřednictvím NRZP ČR mohou na činnosti VVOZP přímo podílet.

Sekretariát VVOZP je ve styku i s dalšími organizacemi osob se zdravotním postižením a rovněž státními, samosprávnými i nestátními zařízeními poskytujícími sociální služby a vzdělání osobám se zdravotním postižením (zařízení sociálních služeb, speciální školy, speciálně pedagogická centra atd.).

Kromě přípravy stanovisek k materiálům pro vládu ČR se sekretariát VVOZP také účastnil prostřednictvím zmocněnkyně vlády pro lidská práva legislativního procesu připomínkováním právních předpisů z hlediska jejich možného dopadu na osoby se zdravotním postižením. Nově připravované nebo novelizované právní předpisy sekretariát rozesílá v elektronické podobě NRZP ČR, která materiály dále distribuuje svým členským organizacím, a dalším vybraným organizacím. Organizace osob se zdravotním postižením mohou své připomínky k právním předpisům zasílat jednotlivým předkladatelům samy nebo je mohou zaslat sekretariátu VVOZP k dalšímu využití. Sekretariát VVOZP připomínky předkládané organizacemi soustřeďoval, vyhodnocoval a předával je zmocněnkyni vlády pro lidská práva k uplatnění.

Všechny organizace osob se zdravotním postižením mají možnost seznámit se s připravovanými předpisy v elektronické knihovně ÚV „Eklep pro veřejnost“ (VeKLEP) <https://www.odok.cz/portal/veklep/materialy>. Tento veřejný portál zpřístupňuje dokumenty legislativní povahy, které jsou určeny pro jednání vlády. Je možné zde sledovat celý průběh přípravy dokumentů, jako jsou např. návrhy zákonů, návrhy jejich změn a další dokumenty legislativní povahy.

Sekretariát VVOZP poskytuje odborné konzultace z oblasti právní ochrany osob se zdravotním postižením a informuje organizace o změnách v legislativě, které se týkají jejich problematiky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 14.1.2 Vyhlášovat dotační program Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených s celostátní působností a zachovat minimálně dosavadní výši finanční podpory tohoto programu.

Termín: průběžně

Gestor: ÚV

Indikátor: Dotační program je vyhlášován v minimálně dosavadní výši finanční podpory.

PLNĚNÍ ÚV:

Rozhodnutím vlády ČR (usnesení ze dne 19.09.2007 č. 1062) je od roku 2008 dotační program Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením (dále jen „Podpora spolků OZP“) financován z kapitoly 304 Úřadu vlády ČR. Dotační program je zaměřen na podporu spolků osob se zdravotním postižením s celostátní působností. Na tento dotační program byla ve státním rozpočtu pro rok 2023 vyčleněna částka 22.500.000 Kč.

Prostřednictvím sekretariátu VVOZP vyhlásil Úřad vlády ČR pro rok 2023 výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu z dotačního programu Podpora spolků ZP s termínem uzávěrky do 11.10.2022. Sekretariát VVOZP přijal celkem 48 žádostí spolků osob se zdravotním postižením s požadavkem v celkové výši 36.670.640 Kč. Předložené projekty posuzovala devítičlenná Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora spolků OZP (dále jen „Komise“). Po vyhodnocení projektů Komisí bylo Úřadem vlády ČR finančně podpořeno 30 projektů, rozděleny byly finanční prostředky ve výši 22.493.203 Kč.

V rámci dotačního programu byly podpořeny projekty obsahující následující aktivity: A) Mezinárodní spolupráce v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, B) Účast na realizaci veřejných politik, které se týkají osob se zdravotním postižením, a sledování jejich naplňování, C) Vzdělávací a informační činnost v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, D) Organizačně administrativní servis v rámci svépomocných aktivit spolků osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

14.2 Cíl: Zapojení organizací osob se zdravotním postižením do mezinárodních aktivit.

Opatření 14.2.1 V rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků zdravotně postižených podporovat mezinárodní spolupráci organizací osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: ÚV

Indikátor: Dotační program obsahuje podporu uvedených aktivit.

PLNĚNÍ ÚV:

Jednou ze čtyř podporovaných aktivit v rámci dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením pro rok 2023, který byl vyhlášen Úřadem vlády ČR, byla mezinárodní spolupráce v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Dotace byly poskytnuty na náklady, které příjemci vznikají na základě jeho členství v mezinárodních organizacích působících v oblasti podpory osob se zdravotním postižením. Z dotace bylo možno hradit příjemcům roční členské poplatky v mezinárodních organizacích, náklady spojené

se zajišťováním překladů důležitých dokumentů, zpřístupňováním informací ze zahraničí apod. Dále byly dotovány náklady na zahraniční cesty, pokud souvisely se základním zaměřením činnosti příjemců či s jejich členstvím v mezinárodních organizacích. Z dotace bylo možno hradit náklady na dopravu, ubytování a další nezbytné náklady (stravu a veřejnou hromadnou dopravu) během zahraničního pobytu.

V roce 2023 bylo podpořeno 17 spolků, které se v rámci projektu účastnily zahraničních konferencí, seminářů atd., 19 spolků hradilo z projektu poplatky za členství v mezinárodních organizacích (celkem ve 30 mezinárodních organizacích).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

14.4 Cíl: Osoby se zdravotním postižením mají zajištěny podmínky k výkonu volebního práva.

Opatření 14.4.3 Poskytnout okrskovým volebním komisím metodickou podporu pro jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně postupů při hlasování do přenosné volební schránky.

Termín: 31.12.2021, dále průběžně

Gestor: MV

Spolugestor: MPSV, MZ

Indikátor: Jsou zpracovány metodické materiály pro okrskové volební komise s uvedenými informacemi.

PLNĚNÍ MV:

Konkrétní výstupy v roce 2023:

Okrskové volební komise jsou v této oblasti instruovány v rámci **školení k zásadám hlasování**, které zajišťují pověřené obecní úřady, a formou **instruktážního videopořadu** k činnosti okrskové volební komise, který vytváří Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Českým statistickým úřadem. Takto bylo postupováno i před volbou prezidenta republiky v lednu 2023 s tím, že termíny školení členů okrskových volebních komisí připadly na závěr roku 2022.

Obdobně bylo postupováno v nových, dodatečných nebo opakovaných volbách do zastupitelstev obcí, které se konaly v roce 2023 v celkem 76 obcích.

Forma spolupráce se spolugestory:

Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí pokračovalo v postupech zavedených již v roce 2021 Metodikou k podpoře volebního práva osob se zdravotním postižením využívajících pobytové sociální služby. Cílem této metodiky je nabídnout poskytovatelům, kteří poskytují sociální služby pobytovou formou určitý návod, jak postupovat při podpoře a vytvoření podmínek pro realizaci volebního práva jejich klientů, především pak osob se zdravotním postižením.

Je poskytována metodická podpora okrskovým volebním komisím, např. instruktážní videopořad pro členy okrskových volebních komisí ve volbě prezidenta republiky v roce 2023. Videopořady na www.volby.cz jsou zveřejněny vždy jen v období konkrétních voleb, k dispozici jsou i na platformě *YouTube*:

[Videopořad pro volbu prezidenta republiky 2023 \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...) – hlasování do přenosné volební schránky je v kapitole 2, čas videopořadu: 5:50 min).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MPSV:

Na plnění tohoto opatření spolupracuje MPSV dlouhodobě s MV. V rámci této spolupráce vydalo v roce 2021 MV materiál „Metodika k podpoře volebního práva osob se zdravotním postižením

využívajících pobytové sociální služby“, určenou především pro zařízení poskytující sociální služby pobytovou formou. Šlo o zajištění volebního práva uživatelů do voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které se konaly ve dnech 8. a 9. října 2021.

Uvedená metodika má však obecnou platnost, tj. lze ji využít u zajištění podmínek a podpory klientů pobytových zařízení sociálních služeb při výkonu jejich volebního práva u všech druhů voleb. Cílem metodiky je nabídnout poskytovatelům, kteří poskytují sociální služby pobytovou formou určitý návod, jak postupovat při podpoře a vytvoření podmínek pro realizaci volebního práva jejich uživatelů, především pak osob se ZP.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

PLNĚNÍ MZ:

Ministerstvo zdravotnictví nebylo osloveno gestorem opatření ke spolupráci, nicméně je připraveno poskytnout v případě vyzvání veškerou potřebnou součinnost potřebnou vztahující se k působnosti MZ.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 14.4.4 Zajistit informace o volebních agendách, volbách a způsobech hlasování přístupné osobám se zdravotním postižením, včetně textů ve snadno srozumitelné formě a videí v českém znakovém jazyce.

Termín: průběžně

Gestor: MV

Indikátor: Informace vztahující se k volbám jsou zveřejňovány v přístupné elektronické formě, ve snadno srozumitelné formě a základní informace vztahující se k volbám jsou překládány do českého znakového jazyka.

PLNĚNÍ MV:

Ministerstvo vnitra i pro volbu prezidenta republiky konanou v roce 2023 zpracovalo Informaci pro voliče o způsobu hlasování a ve spolupráci se společností Deaf Friendly zajistilo převedení tohoto textu do českého znakového jazyka pro neslyšící občany (formou videí). MV spolupracovalo také se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR při převodu informací do snadno srozumitelné podoby (snadné čtení) pro občany s mentálním postižením. Patříčné úpravy provádějí oslovení odborníci v této oblasti.

- Převedené informace a videa byly před volbou prezidenta uveřejněny na internetových stránkách Ministerstva vnitra (odkaz na videa pro neslyšící vedl přímo z úvodní strany webu ministerstva) a dále zpřístupňovány po linii organizací pro neslyšící a pro podporu lidí s mentálním postižením.

[Volba prezidenta republiky 2023 - Volby \(mvcr.cz\)](#)

[Video pro neslyšící - informační leták pro volbu prezidenta republiky 2023 - Volby \(mvcr.cz\)](#)

[Prohlášení o přístupnosti - Volby \(mvcr.cz\)](#)

- Na internetových stránkách Ministerstva vnitra byly pro volbu prezidenta republiky vyvěšeny vzory hlasovacích lístků pro všechny kandidáty uvedené ve formátu PDF, který je přístupný z hlediska hlasového odečítače.

Každá sada hlasovacích lístků obsahovala i informační leták pro voliče o způsobu hlasování. Na informačním letáku byly uvedeny QR kódy, které odkazovaly na zveřejněné vzory hlasovacích lístků a videa v českém znakovém jazyce pro neslyšící.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 15: Přístup ke kulturnímu dědictví, účast na kulturním životě a sportovních aktivitách

Kultura je významnou součástí veřejného, společenského a ekonomického života, podporuje eliminaci předsudků a hranic a má i důležitý edukativní a osvětový charakter. Plní i terapeutickou a rehabilitační funkci. Působí tedy jako nezastupitelný prostředek zapojení osob se zdravotním postižením do života společnosti, neopomenutelným je i přínos umělců se zdravotním postižením.

Jedním z cílů Národního plánu v této oblasti proto i nadále zůstává v co nejširší míře podporovat odstraňování fyzických i administrativních bariér bránících intenzivnějšímu přístupu osob se zdravotním postižením ke kulturním statkům a službám a současně umožnit těmto osobám seberealizaci, např. i pracovním zapojením v kulturní oblasti.

Trvalou snahou dotační politiky Ministerstva kultury je zpřístupňování budov určených pro kulturní aktivity, rozšiřování přístupných sbírek a fondů, prohlídkových či naučných tras a jiných kulturních aktivit.

Přetrvávajícím problémem je nedostatečná přístupnost televizního a rozhlasového vysílání pro osoby se zrakovým a sluchovým postižením, je proto nezbytné podporovat a zvyšovat podíl pořadů opatřených titulky nebo skrytými titulky nebo tlumočených do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a audiopopisem pro osoby se zrakovým postižením.

Důležitá je také podpora sportu a sportovních aktivit, které přispívají nejen ke zlepšení zdravotního stavu a tělesné kondice osob se zdravotním postižením, sportovní aktivity a pohybová rekreace jsou i důležitým faktorem pro zlepšení jejich života a přispívají k rehabilitaci a integraci do společnosti. Mezi důležitá opatření vedoucí k podpoře těchto aktivit patří podpora svazů a organizací zajišťujících sportovní aktivity pro osoby se zdravotním postižením.

15.1 Cíl: Zpřístupňování památek, divadel, muzeí, kin, knihoven a dalších kulturních zařízení, včetně jejich služeb.

Opatření 15.1.3 Podporovat zpřístupnění expozic v muzeích a galeriích osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace v rámci zajištění standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podílet se na zpřístupnění památkových objektů ve správě Národního památkového ústavu a dalších kulturních zařízení.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Uvedená podpora je realizována.

PLNĚNÍ MK:

Příklady zpřístupňování:

Národní památkový ústav tradičně pořádá Den bez bariér, při kterém jsou vybrané objekty cíleně zpřístupněny zdravotně znevýhodněným. V roce 2023 například proběhl tento den na zámku Slatiňany a Raduň.

Národní muzeum (NM) v rámci svého běžného provozu pořádá pravidelné komentované prohlídky pro děti i dospělé se simultánním tlumočením do českého znakového jazyka. Pro zájemce jsou k dispozici komentované prohlídky dvou objektů Národního muzea – Historické budovy a Národopisného muzea v Letohrádku Kinských (objekty, činnost, postup návštěvy). Jak tyto komentované prohlídky, tak i virtuální výstavy s tlumočením, jsou ke zhlédnutí na YouTube kanálu NM. Na tomto kanálu je dále zveřejněna série videí se základními informacemi o NM v českém znakovém jazyce a audio záznamy virtuálních výstav. Pro návštěvníky s poruchami zraku je od roku 2014 přístupná malá haptická expozice Tradiční lidová kultura dotykem v Národopisném muzeu NM.

Na webu NM byl v roce 2023 zveřejněn text v souladu s metodikou Easy-to-Read, který vznikl v roce 2022 v konzultaci se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, včetně zpětné vazby od uživatelů s mentálním postižením, aby splňoval nejvyšší mezinárodní standardy.

Moravské zemské muzeum (MZM) v roce 2023 otevřelo výstavu *Když Brnem táhli mamuti*, která je přívětivá pro osoby s postižením sluchu i zraku. Je plně bezbariérová pro osoby s tělesným postižením.

Stálá expozice v Pavilonu Anthropos byla v roce 2023 kompletně vybavena tlumočením popisek do znakové řeči a zařadila se tak do mezinárodní sítě <https://deaftravel.guide/>.

Moravská galerie v Brně (MGB) organizovala na míru potřebám zrakově postižených a nevidomých návštěvníků pravidelné programy vázané na unikátní haptickou sbírku uměleckých děl pro nevidomé.

MGB nabízí návštěvníkům s handicapem možnost poskytnutí osobního doprovodu, který by jim pohyb a orientaci po budově usnadnil. Tato služba je poskytována na základě předchozí domluvy.

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSBJ) pro lepší orientaci v průběhu roku 2023 realizovalo nový orientační systém hlavní budovy s využitím většího písma, barevných ikon a piktogramů. Průběžně dochází k nahrazování popisek novými, s větším písmem a dostatečným kontrastem.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.4 Podporovat digitalizaci národního kulturního bohatství a jeho zpřístupnění technologiemi umožňujícími dálkový přístup a různé typy prezentace dle zdravotního postižení osob a v rámci Národního památkového ústavu zveřejnit na portálu e-sbírky (www.esbirky.cz) alespoň 50 digitalizovaných záznamů mobiliárních předmětů ročně.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: V daném roce byl vyhlášen dotační program na podporu uvedené oblasti a na portálu e-sbírky bylo zveřejněno alespoň 50 digitalizovaných záznamů mobiliárních předmětů.

PLNĚNÍ MK:

Odbor muzeí a galerií každoročně vyhlašuje dotační program Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií ve dvou okruzích: 1. Prezentace sbírek muzeí a galerií v informačním systému s dálkovým přístupem a 2. Prezentace sbírek formou odborných (vědeckých) katalogů sbírek. Program je určen zřizovatelům muzeí a galerií, jejichž sbírky jsou zapsány v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy dle zákona č. 122/2000 Sb. Není určen příspěvkovým organizacím zřízeným Ministerstvem kultury.

První z okruhů je určen na:

a) zhotovení digitální prezentace souboru nejméně 100 sbírkových předmětů (při zpracování technologií 3D nejméně 20 sbírkových předmětů) včetně textových informací, formou virtuální prezentace sbírkových předmětů určené pro veřejnost a její zveřejnění prostřednictvím portálu eSbírky.cz a europeana.eu nebo prostřednictvím své vlastní internetové prezentace, která bude propojena s portálem eSbírky.cz (europeana.eu),

b) zhotovení 3D virtuální prezentace muzejní expozice, virtuální výstavy ze sbírek muzea nebo vzhled či funkční užití (minimálně 20) vybraných sbírkových předmětů na webu muzea s propojením na webový portál eSbírky.cz,

c) zpracování popularizačních videí k vybraným (nejméně 5) sbírkovým předmětům a jejich zveřejnění na stránkách muzea/galerie, za účelem zpřístupňování informací o sbírce, a

d) vydávání elektronických publikací, průvodců a dalších informací o sbírce nebo akcích muzea ve snadno srozumitelné a čitelné formě umožňující jednodušší přístup ke sbírkám muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením nebo s jiným znevýhodněním.

Odbor muzeí a galerií v roce 2023 v rámci prvního z tematických okruhů uvedeného dotačního programu, ve kterém bylo alokováno 2 580 000 Kč, podpořil celkem 6 projektů finančními prostředky o celkové výši 562 000 Kč.

Národní muzeum (NM) provozuje portál s digitalizovaným obsahem eSbírky, který ke konci roku 2023 zpřístupňoval téměř 237 000 předmětů z 200 institucí (ve srovnání s rokem 2022 jde nárůst téměř o 7 000 předmětů). Obsah je nahráván postupně v průběhu celého roku.

Například sbírka Slezského zemského muzea je rozdělena do 21 podsbírek. V r. 2023 bylo na portálu eSbírky umístěno 216 ks digitalizovaných sbírkových předmětů z podsbírek: archeologie, botanika, dendrologie, divadelní, etnografie, fotografická podsběrka, historie, muzeologie, muzikologie, novodobé dějiny, písemnosti a tisky, Slezský ústav, umělecká historie.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.5 Podporovat v rámci dotační politiky aktivity spočívající ve vydávání publikací, průvodců a dalších tiskovin ve snadno srozumitelné tištěné či digitální formě umožňující jednodušší přístup ke sbírkám muzeí, galerií a dalších památek osobám se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Je vyhlášen dotační program na podporu uvedených aktivit.

PLNĚNÍ MK:

Na základě implementace opatření 15.1.5 byl k návrhu vhodné úpravy budoucích výzev dotačního programu *Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií* přidán bod d) Vydávání elektronických publikací, průvodců a dalších informací o sbírce nebo akcích muzea ve snadno srozumitelné a čitelné formě umožňující jednodušší přístup ke sbírkám muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením nebo s jiným znevýhodněním. Tento bod je přítomen v aktuální výzvě na rok 2024, která byla vyhlášena v prosinci 2023. Pojednáváný dotační program, v jehož rámci bylo v roce 2023 alokováno 2 580 000 Kč, podpořil 15 projektů v rámci 2. tematického okruhu částkou 2 018 000 Kč. Opatření 15.1.5 se v roce 2023 týkal jen částečně.

Odbor muzeí a galerií – oddělení ochrany kulturních statků podpořil v rámci programu

Kulturní aktivity – Podpora projektů spolků a pobočných spolků tyto projekty:

Projekt	Žadatel	Výše dotace
Pavilon Anthropos: Audioprůvodce prostorem pro neslyšící	Znakovárna, z. s.	250 000 Kč
Památník Tereziín – Malá pevnost: Audioprůvodce prostorem pro neslyšící	Znakovárna, z. s.	175 000 Kč

V programu Kulturní aktivity – Podpora projektů spolků a pobočných spolků jsou obecně podporovány rozmanité projekty mající kulturní základ. Mezi nimi jsou rovněž podporovány aktivity určené na podporu hendikepovaných: např. vytváření vzdělávacích programů, virtuálních výstav a haptických expozic, vydávání speciálních průvodců a publikací určených sluchově a zrakově postiženým. Seznam podpořených projektů od roku 2011 do roku 2023 lze nalézt na webových stránkách Ministerstva kultury, v odkazu: <https://mk.gov.cz/program-kulturni-aktivity-podpora-projektu-spolku-a-pobocnych-spolku-cs-530>

Například Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM) v roce 2023 vydalo celkem 12 publikací zpřístupňujících sbírkové fondy UPM či jeho historickou budovu a expozice. Zvláště srozumitelnou a atraktivní formou byly koncipovány publikace jako např. Průvodce stálou expozicí ART, LIFE nebo

Průvodce expozicí Český kubismus. Pro mladší čtenáře byl vydán ilustrovaný průvodce S pastelkami po Uměleckoprůmyslovém museu v Praze.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.6 Podporovat vlastní příspěvkové organizace ve vytváření systému slev ze vstupného pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Příspěvkové organizace jsou motivovány k poskytování slev ze vstupného.

PLNĚNÍ MK:

Příspěvkové organizace Ministerstva kultury vytvářejí systém slev. Aktualizovaný přehled slev je zveřejňován na webových stránkách ministerstva <https://www.mkcr.cz/slevy-ze-vstupneho-na-kulturni-akce-a-do-kulturnich-objektu-178.html>. Aktualizace jsou prováděny 2x ročně.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.7 Podporovat dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb knihoven prostřednictvím dotačního řízení na zajištění nabídky zvukových knih a zavádění technických zařízení umožňujících osobám se zrakovým postižením zpřístupnění knihovních fondů a elektronických informačních zdrojů.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Je vyhlášen dotační program na podporu uvedených aktivit.

PLNĚNÍ MK:

Oddělení literatury a knihoven v roce 2023 v souladu s nařízením vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven, v platném znění, a Koncepcí rozvoje knihoven v ČR na léta 2021-27 vyhlášovalo dotační řízení Knihovna 21. století, určené knihovnám evidovaným dle knihovního zákona. Jedním z jeho tematických okruhů je Podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením

- a. nákup knihovních fondů pro nevidomé a slabozraké, který souvisí s aktivitami pro zrakově postižené - dotace je určena pouze na nákup zvukových knih a licencí k jejich užívání. Zvukové knihy jsou určeny výhradně a prokazatelně pouze k půjčování zrakově postiženým a zdravotně postiženým, jimž rozsah postižení znemožňuje číst tištěné dokumenty. Fond by měl být pro tyto účely označen,
- b. nákup technických zařízení a pomůcek (s výjimkou běžného hardware) umožňujících zpřístupnění knihovních fondů a elektronických informačních zdrojů a služeb v knihovnách zdravotně postiženým, zejména nevidomým a slabozrakým a sluchově postiženým,
- c. nákup „lektokék“ pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami vyvolanými zdravotním handicapem, pro osoby se zdravotním postižením i seniory a podpora aktivit pro danou skupinu,
- d. podpora kulturních a vzdělávacích aktivit pro občany se zdravotním postižením.

V r. 2023 byly poskytnuty dotace 11 projektům ve výši 124 tis. Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.8 Podporovat v knihovnách zavádění standardu Handicap Friendly³ a poskytování služeb osobám se zdravotním postižením dle tohoto standardu; podporovat a rozvíjet činnost Sekce služeb osobám se specifickými potřebami, Sekce SKIP 60+ a Sekce knihovníků – trenérů paměti Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: V knihovnách jsou podporovány uvedené aktivity.

PLNĚNÍ MK:

Národní knihovna NK ČR dlouhodobě spolupracuje se Sjedenocnou organizací nevidomých a slabozrakých České republiky (SONS), jejímž prostřednictvím poskytuje podle výjimky dané Autorským zákonem digitální kopie.

Digitální kopie na objednávku NK ČR (a to i u děl, u nichž dosud trvají majetková autorská práva) poskytuje i zájemcům ze stran veřejnosti, kteří prokáží, že splňují podmínky uvedené v § 39, § 39a, §39b autorského zákona. V některých případech studenty zastupují univerzitní pracoviště typu Centra Pyramida Ostravské univerzity, Středisko Teiresiás Masarykovy univerzity a žádost poskytnutí digitálních kopií na základě zmíněných výjimek zprostředkovávají.

Řešení certifikátu Handicap Friendly probíhá v NK ČR od roku 2023. V roce 2023 probíhaly komentované prohlídky pro pohybově znevýhodněné (pro jednotlivce nebo skupiny z Pražské org. vozíčkářů a Centra Paraple). Proběhlo mapování přístupnosti budov (Klementina i Hostivaře) ve spolupráci s Pražskou organizací vozíčkářů. Výsledky jsou zveřejněny na webu. Zlepšení služeb a pomůcky byly konzultovány s Pražskou organizací vozíčkářů, Českou unií neslyšících a Sjedenocnou organizací nevidomých a slabozrakých. Proběhl pro zájemce kurz českého znakového jazyka. Začala spolupráce s Českou unií neslyšících a domlouvání komentovaných prohlídek.

Například přístup k fondům Moravské zemské knihovny je ve studovnách a ve volném výběru bezbariérový, v případě potřeby manipulace s fondem na vyšších policích za asistence službu konajícího knihovníka.

Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/docs/aktualizovana-verze-publikace-rovny-pristup.-standard-handicap-friendly-2019>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 15.1.9 V rámci činnosti Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana provozovat novou službu digitální knihovny pro osoby se zrakovým postižením CAMELOT zajišťující zpřístupňování periodik a zachovat roční produkci cca 150 zvukových knih a cca 50 knih v Braillově písmu.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: V Knihovně a tiskárně pro nevidomé K. E. Macana je provozována služba CAMELOT. Roční produkce této knihovny je cca 150 zvukových knih a cca 50 knih v Braillově písmu.

PLNĚNÍ MK:

Součástí Digitální internetové knihovny Biblio, kterou provozuje KTN, je také další služba, a to systém pro zpřístupnění periodického tisku zrakově postiženým s názvem CAMELOT, díky němuž mají

³ Standard Handicap Friendly navrhuje vhodná opatření a stanoví kritéria, která by měla knihovna splňovat, aby byla k osobám se specifickými potřebami uživatelsky vstřícná a zajistila jim rovné podmínky. Národní knihovna České republiky. 2019. Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/docs/aktualizovana-verze-publikace-rovny-pristup.-standard-handicap-friendly-2019>

čtenáři KTN vedle knih v Braillově písmu (cca 50 nových titulů ročně) a zvukových knih (cca 150 nových titulů ročně) k dispozici také 39 titulů novin a časopisů, a to vždy jejich posledních 6 čísel. <https://biblio.oui.technology/camelot>

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.2 Cíl: Vyšší počet audiovizuálních děl přístupných pro osoby se zdravotním postižením.

Opatření 15.2.2 V rámci dotační politiky podporovat aktivity spočívající v zajišťování titulků a tlumočení do českého znakového jazyka pro audiovizuální díla, zpřístupňování audiovizuálních děl prostřednictvím audiopopisu pro osoby se zrakovým postižením, vytváření sítě divadelních představení tlumočených do českého znakového jazyka, vznik publikací v českém znakovém jazyce a tvorbu zvukových knih.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MK:

V současné době není vyhlašován jeden dotační program s uvedeným zaměřením. Podpora osob se zdravotním postižením je realizována díky projektům z různých dotačních programů MK a jejich okruhů, například z okruhu Filmové festivaly a přehlídky nebo Diverzifikace programu kin a práce s publikem v rámci dotačního programu pro oblast kinematografie a médií. Standardní titulkování do českého jazyka je téměř u všech cizojazyčných filmů v rámci každého filmového festivalu. Nad rámec toho například festival Jeden svět, který je ze strany MK dlouhodobě podporován, opatřuje některé snímky popisnými titulky pro neslyšící a nedoslýchavé a audiopopisem pro nevidomé a slabozraké. Zároveň je vybraný program festivalu také tlumočen do českého znakového jazyka a simultánně přepisován do českého jazyka.

Současně lze podporovat tyto činnosti v rámci programu Kulturní aktivity – Podpora kulturních aktivit osob se zdravotním postižením a seniorů, který je každoročně vyhlašován odborem regionální a národnostní kultury.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.3 Cíl: Podpora tvůrčího a uměleckého potenciálu osob se zdravotním postižením.

Opatření 15.3.1 Spoluvytvářet prostor, v němž se umožní osobám se zdravotním postižením uspokojovat své kulturní potřeby, realizovat vlastní tvorbu, a to podporou kulturních aktivit právnických a fyzických osob.

Termín: průběžně

Gestor: MK

Indikátor: Je vyhlašován dotační program s uvedeným zaměřením.

PLNĚNÍ MK:

Odbor regionální a národnostní kultury vyhlásil i v roce 2023 výběrové dotační řízení na podporu kulturních aktivit osob se zdravotním postižením a seniorů, ve kterém jsou dlouhodobě podporovány kulturní akce, jimiž zdravotně postižení lidé prezentují své umělecké aktivity pro sebe a pro veřejnost, a dlouhodobá systematická práce v zařízeních, kde zdravotně postižení lidé jsou umístěni trvale nebo do nich docházejí k dennímu pobytu. Podporovány jsou též aktivity, které nabízejí hodnotné využití volného času seniorů, jsou zdrojem jejich seberealizace a sociálních kontaktů, přispívají k prevenci

sociálního vyloučení a izolace seniorů a jsou příležitostí pro posílení mezigeneračních kontaktů a sounáležitosti. Dotace v tomto programu jsou poskytovány právníckým i fyzickým osobám.

V roce 2023 bylo z celkového počtu 145 přihlášených projektů v uvedeném programu podpořeno 100 projektů v celkové výši 7 808 244 Kč.

NIPOS zpracovává Kalendárium kulturních akcí subjektů podpořených dotací MK z výše uvedeného programu. Jedenkrát měsíčně z podkladů těchto subjektů provádí aktualizaci kalendária, zasílá MK ke zveřejnění na webu MK. [Kalendárium akcí ZPO | mkcr.cz \(gov.cz\)](https://www.mkcr.cz)

V programu Kulturní aktivity – Podpora neprofesionálních uměleckých aktivit byl v r. 2023 podpořen projekt XXVIII. OTEVŘENO – Celostátní přehlídka pantomimy a pohybového divadla, Kolín 2023, Společnosti amatérského divadla a svět, z. s., Praha dotací ve výši 210 000 Kč. Odbor památkové péče v dotačním programu podpory pro památky světového dědictví podpořil projekt Památky Prahy zapsané v seznamu UNESCO pro neslyšící, žadatelem byl spolek Znakovářna.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

15.4 Cíl: Podpora zapojení osob se zdravotním postižením do sportovních aktivit.

Opatření 15.4.1 Poskytovat finanční podporu sportovcům se zdravotním postižením a jejich svazům.

Termín: průběžně

Gestor: NSA

Indikátor: Je vyhlášen dotační program pro uvedenou podporu.

PLNĚNÍ NSA:

Národní sportovní agentura (dále jen „NSA“) v souladu s kapitolním sešitem v průběhu roku 2023 vyhlášovala neinvestiční dotační výzvy na podporu sportu pro handicapované sportovce, tj. sportovce se zdravotním postižením, ve kterých byly oprávněnými žadateli sportovní organizace, tj. sportovní kluby a Tělovýchovné jednoty ZPS, sportovní svazy ZPS, jejichž hlavní činností je sportovní činnost a sdružování sportovců se zdravotním postižením.

NSA těmito dotačními výzvami vytvořila podmínky a zabezpečila podporu přímou podporu pro sportování zdravotně postižených sportovců.

V roce 2023 se jednalo o následující vyhlášené dotační výzvy, resp. plnění indikátorů, jak je ukládá opatření 15.4.1:

dotační výzva	vyplaceno v Kč	termín vyhlášení
01/2023 - Paraspport Významné sportovní akce 2023	14 960 707	únor 2023
02/2023 - Reprezentace ZPS 2023	34 909 919	duben 2023
07/2023 - Podpora sportovních organizací svazového charakteru ZPS 2023	32 622 230	srpen 2023
10/2023 - Sportovní organizace speciálních olympiád 2023	4 500 000	říjen 2023
30/2022 - Podpora SK/TJ ZPS 2023	38 825 900	leden 2023
35/2022 - Sportovní organizace paralympijského hnutí 2023	10 000 000	leden 2023

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Oblast č. 16: Statistické údaje

Tato oblast je postavena na článku 31 Úmluvy, který se týká závazku shromažďovat informace, statistická data a výsledky výzkumů důležité pro formulaci a realizaci politik k naplňování práv osob se zdravotním postižením.

Pro nastavení efektivní státní politiky ve vztahu k osobám se zdravotním postižením je nezbytné mít k dispozici co nejpřesnější statistické údaje o počtu a struktuře této skupiny osob. Vzhledem k důležitosti statistických dat je nezbytné i v následujícím období v jejich sběru pokračovat.

V roce 2023 není sledováno plnění žádného opatření této oblasti.

Oblast č. 17: Koordinace a monitorování plnění Národního plánu

V rámci této oblasti je sledována vlastní realizace a průběžné monitorování Národního plánu, na kterém se podílí ústřední orgány státní správy i další instituce a organizace osob se zdravotním postižením.

Na základě zkušeností s koordinací a monitorováním dosud realizovaných Národních plánů je účelné zachovat model, kdy všechny relevantní resorty každoročně předkládají Zprávu o plnění opatření Národního plánu spadající do jejich působnosti za uplynulý kalendářní rok. Zprávu poté projednává vláda ČR a v případě potřeby navrhuje změny či doplnění jednotlivých opatření.

17.1 Cíl: Každoroční kontrola plnění opatření Národního plánu.

Opatření 17.1.1 Jedenkrát ročně do 28. února všechny resorty a instituce, kterým byla uložena opatření, předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu spadajících do jejich působnosti za uplynulý kalendářní rok.

Termín: průběžně

Gestor: všechny resorty, ÚV

Indikátor: V uvedeném termínu byla předložena zpráva.

PLNĚNÍ:

Všechny resorty a ÚV předložily zprávy o plnění opatření Národního plánu za rok 2023.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

Opatření 17.1.2 Jedenkrát ročně, nejpozději do 30. června, zmocněnkyně vlády pro lidská práva, VVOZP a následně vláda ČR provedou zhodnocení a případnou aktualizaci Národního plánu.

Termín: průběžně (VVOZP předkládá zprávu vládě ČR do 30.6.)

Gestor: zmocněnkyně vlády pro lidská práva, VVOZP

Indikátor: Zpráva o plnění Národního plánu byla zpracována a předložena vládě ČR. Vláda ČR zprávu projednala a schválila případnou aktualizaci Národního plánu.

PLNĚNÍ zmocněnkyně vlády pro lidská práva, VVOZP:

VVOZP schválil Zprávu o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 v roce 2022 dne 22.06.2023.

Ze 131 opatření, která se měla plnit průběžně nebo měla být splněna do 31. prosince 2022, bylo splněno nebo průběžně plněno 102 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 29 opatření.

Následně byla Zpráva o plnění opatření Národního plánu v roce 2022 předložena k projednání vládě ČR, která k tomuto dokumentu přijala usnesení ze dne 19. července 2023 č. 550. Tímto usnesením byly posunuty termíny plnění u nesplněných opatření Národního plánu. Navíc byl u opatření 2.1.1 vypuštěn gestor MMR a u opatření 2.5.2 a 8.1.3. byla změna textu opatření.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Plněno.

4 Seznam použitých zkratek

ČAS	Česká agentura pro standardizaci
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČNB	Česká národní banka
ČSN	Česká technická norma
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DIA	Digitální a informační agentura
EAA	European Accessibility Act - Evropský akt přístupnosti
EU	Evropská unie
ICF	Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Národní plán	Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025
NAÚ	Národní akreditační úřad pro vysoké školství
NRZP ČR	Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky, z.s.
NSA	Národní sportovní agentura
OSN	Organizace spojených národů
SONS	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek
ÚNMZ	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
Úmluva	Úmluva o právech osob se zdravotním postižením
ÚP	Úřad práce České republiky
ÚV	Úřad vlády České republiky
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VVOZP	Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením